BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTİYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! • Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! • Karkerên hemû welatan u gelên bindest yekbin!

• Sayı / Hejmar: 187 • Mart / Adar 2021 • Fiyatı / Biha: 10 TL

PARİS KOMÜNÜ'NÜN 150. YILDÖNÜMÜ

Komüncüler insanlığın geleceğine yol gösteriyor!

2021'DE MEVCUT DURUM DEVRİME ÇAĞIRIYOR!

İÇİNDEKİLER

3 DEĞİŞEN VE DEĞİŞMEYEN…

10 PARİS KOMÜNÜ'NÜN 150. YILDÖNÜMÜ...
KOMÜNCÜLER İNSANLIĞIN GELECEĞİNE YOL GÖSTERİYOR!
2021'DE MEVCUT DURUM DEVRİME ÇAĞIRIYOR!

16 KATLEDİLMELERİNİN 100. YILDÖNÜMÜNDE ON BEŞLERİ ANIYORUZ
21 MUSTAFA SUPHİ VE YOLDAŞLARI
24 28 KÂNUNİSÂNÎ'Yİ UNUTMA!

25 ÖLÜMÜNÜN 28. YILDÖNÜMÜNDE PROL YOLDAŞI ANIYORUZ

26 KORKUYORLAR, KORKACAKLAR, KORKSUNLAR…

28 LİBERALİZMLE MÜCADELE EDELİM! – MAO ZEDUNG

30 İBRAHİM ÜNAL İLE SÖYLEŞİ

46 KLAVYE ŞÖVALYELERİNİN GEÇMİŞİ ÇARPITMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ!

STÊRKA BOLŞEWÎK
54 GARÊ'YE ASKERİ HAREKÂT FİYASKOYLA SONUÇLANDI
56 ULUSAL HAREKETE YAKLAŞIMDA ÇIKIŞ NOKTALARIMIZ VE PKK

BOLŞEVİK DEVRİM
59 DÜZENİN "HATALARI"NI DÜZELTMEK BİR İŞE YARAMAZ!
HATA, DÜZENİN TA KENDİSİDİR!

BOLŞEVİK PARTİZAN

V.i.S.d.P. &Yazışma Adresi: K. İnan
Postale No: 287, 67000 France

İnternet: **www.bolsevikparti.org**
E-Mail: **info@bolsevikparti.org**

Fiyatı: 5 TL, £ 2.50, 3 EURO

Sosyal medyada da yazılarımız yayınlanmaktadır. Bizi sosyal medya üzerinden de takip edebilirsiniz. Adresimiz şöyledir:
www.facebook.com/cihan.yildiz

DEĞİŞEN VE DEĞİŞMEYEN...

Zaman hızla akıp gidiyor**.** Dijital tekniğin muazzam gelişmesiyle bir büyük köye dönmüş dünyada, dünyanın en ücra köşesindeki gelişmelerden bile büyük bir hızla haberdar olabiliyoruz. Ama bu global köyde internet sayesinde ulaştığımız "bilgiler" de sonuçta birkaç internet devinin süzgecinden geçerek bize ulaşıyor. Her bilginin geçtiği süzgeçlerin ortak yanı, kapitalist sisteme gerçekten zarar verecek bilgilerin engellenmesi. Bunun bilincinde olarak edindiğimiz, bu anlamda sınırlı, fakat hacim olarak tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar muazzam büyüklükteki bilgiler bize her yerde, her şeyin, muazzam bir hızla değiştiğini gösteriyor. Değişmeyen tek şey değişikliktir, sürekli hareket ve dönüşümüdür diyen diyalektik hükmünü sürdürüyor. Ama diyalektik sürekli olan değişikliğin öze ait olup olmadığını da, nitelik sıçraması mı, yoksa nicel birikim mi olduğunu da sorguluyor.

Kapitola'a baskın!

Değişikliğin en hızlı yaşandığı ve görünür olduğu alanlardan biri siyaset alanı. Son iki ay içinde daha önce görülmemiş kimi şeyler de gördük. Bütün dünyada demokrasinin, burjuva adaletin, insan haklarının vb.nin, genelde "Batının demokratik değerlerinin" merkezi olarak gösterilen ABD de seçimi kaybeden başkanın, Donald Trump'ın, taraftarları parlamento binası, Kapitol'ü bastılar! Baskıncıların gerçeği, toplumun çoğunluğunun –aradaki fark çok büyük olmasa da çoğunluk olduğu açık– gerçeğinden farklı idi. Onlar için Trump seçimi kazanmıştı. Seçimi kazandığı ilan edilen yeni başkan Biden, onun Demokrat Partisi, bu "seçimi çalmış"tı! Büyük çapta seçim sahtekârlığı yapılmıştı. Trump'ın, çalınmış seçimin geri alınması için bizzat çağrısını yaptığı baskın ertesinde de ilginç şeyler yaşadık. Seçimin kazananı "demokrat"lar başkanlığı 20 Ocak'ta resmen bitmiş olan Trump hakkında, ikinci kez "başkanlıktan azletme" davası açtılar. Sonucu baştan belli bir dava idi bu. Yüksek Mahkeme görevini gören "Kongre" de bir azil davası tiyatrosu daha yaşandı. Üçte iki çoğunluk sağlanamadığı için, başkanlığı çoktan bitmiş eski başkan, başkanlıktan azledilemedi! Eski başkan böylece, kendi deyimiyle, "ikinci kez aklanmış" oldu! Davanın tek gerçek sonucu, Cumhuriyetçi Parti içinde çoğunlukta olduğu görünüm Trumpçı kanatla, onunla arasına mesafe koyan azınlık arasındaki bölünmenin açıkça ortaya çıkması oldu. Bunun siyasi sonuçlarını önümüzdeki dönemde gelişmeler içinde göreceğiz.

Trump gitti, özde değişen bir şey var mı?

ABD de seçimde demokratların kazanması ile iktidar, ABD emperyalizminin iki esas partisinden biri olan Cumhuriyetçi Parti'den, diğer büyük parti olan Demokrat Parti'nin eline geçti. Dünyanın hemen her yanında birçok liberal aymaz, bu arada kendini solcu olarak gören ta-

nımlayan insan; siyasi grup vb. açısından bu değişiklik, ABD de demokrasinin, faşist eğilimlere, faşist tehlikeye karşı zaferi olarak değerlendirildi, değerlendiriliyor. ABD nihayet 'yeniden "öngörülebilir" bir siyasi aktör olarak dönüyor uluslararası siyaset arenasına' deniyor. Anlaşılmayan aslında ABD deki siyasi nöbet değişikliğinin hiçbir biçimde öze ait olmadığı gerçeği. İster cumhuriyetçiler, ister demokratlar işbaşında olsun, dünyanın hâlâ en güçlü ve fakat gerileyen emperyalist haydudu olan ABD de egemen olan siyaset, başta ABD mali sermayesi olmak üzere, ABD burjuvazisinin siyasetidir. Bu siyaset işçi emekçi düşmanı, dışta saldırgan emperyalist bir siyasettir. Değişmeyen budur. Değişen lafızdır. Değişen öncelikle vitrine yerleştirilen Başkan Yardımcısı Kamala Harris üzerinden görüntüdür. Demokrasi cilasının parlatılmasıdır. Uluslararası alanda, savaş siyasetinin daha da sertleştirilmesinin üzerinin, Paris iklim anlaşmasına geri dönme vb. edimlerle örtülmesidir.

Seçimler ne ölçüde meşruiyetin temeli?

ABD siyasi alanda hızlı ve sürekli değişikliğin bir örneği yalnızca. ABD'nin son seçimlerinde neyi gördük? Burjuva demokrasisinin belirleyici unsurlarından biri olduğu iddia edilen "demokratik seçim"lerin sonuçları yenilenler tarafından sorgulandı ve kabul edilmedi. Trump'a oy veren 75 milyona yakın seçmenin hiç küçümsenmeyecek bir bölümü, seçimin çalındığı "gerçeği"ne! imanını sürdürüyor. Ama bu yalnızca ABD'ye ait bir görüngü değil. Son dönemde seçimlerin yapıldığı hemen bütün ülkelerde, öncelikle aradaki farkın az olduğu yerlerde, benzer şeyler yaşanıyor. Yenilen "sahtekârlık" yaygarasını basıyor. Konjonktüre göre değişik emperyalist güçler kendi çıkarlarını savunan kesimin tavrının ardında duruyor. Batılı emperyalistlerin kontrolünde olmayan ülkelerde seçimler zaten en baştan "otoriter yönetim"lerin meşruiyet görünümü kazanmak için düzenledikleri bir tiyatro olarak görülüyor. Haksız da değil bu değerlendirme ama Batılı emperyalistlerin yaptıkları seçimler de sonuçta, işçi ve emekçi, yani nüfusun büyük çoğunluğunun parlamentolarda gerçek temsiliyetinin sıfıra yakın olduğu tiyatrolar aslında. Batılı emperyalistlerin kontrolünde olmayan ülkelerde seçimler Ukrayna'da olduğu gibi, Beyaz Rusya'da, Venezuela'da vb. denendiği gibi rejime karşı ayaklanmanın çıkış noktası olarak kullanılıyor. Ya da Mısır örneğinde yaşadığımız gibi, Batılı emperyalistlere uşaklığa hazır bir askeri cunta darbesi ile seçim sonuçlarının "iptali", demokrasi yönünde atılmış bir adım olarak selamlanıyor! Toplumdaki siyasi bölünmüşlük ne kadar derinse, seçimlerin sonuçlarının kabullenilmemesi olgusu o kadar yaygın ve yıkıcı oluyor. Burada yeni olan, değişen, bu görüngünün ABD somutunda olduğu gibi artık "en demokratik" denen ülkelerde de kendini göstermeye başlamasıdır. Henüz Batı Avrupa ülkelerinde yaşamadık bunu, ama gidiş buralarda da, iç faşistleşme arttıkça, toplumlardaki bölünmeler derinleştikçe, bu yöndedir. Değişen seçim sonuçlarına karşı tavırdır. Sonuçlara güven giderek azalmakta, seçimlerin iktidar değişikliğinde belirleyici kıstas olarak kabul görmesi giderek zayıflamaktadır. Değişmeyen ise, burjuvazinin iktidarda olduğu ülkelerde yapılan seçimlerin, işçiler emekçiler açısından belli aralıklarla, kendilerini kimin ezip sömürmesi

konusunda seçim yapmaları için sandığa çağrılmasıdır. Değişmeyen, burjuvazinin iktidarında yapılan seçimlerin, işçiler ve emekçiler açısından, ehven-i şer seçimine çağrılmasıdır. Değişmeyen seçim sonuçlarının işçiler ve emekçiler açısından, onların bilinç ve örgütlenme seviyesini gösteren bir kıstası olma anlamı dışında bir işlevi olmamasıdır.

Covid'de ne değişti?

2020'de insanlık yeni ve öldürücü bir virüs salgını ile tanıştı. Covid-19 hayatın akışında önemli değişikliklere yol açtı. İnsanlık alışık olmadığı kavramlarla, hayatın "kapanması", virüse karşı mücadele adına olağanüstü hâl ilanları, sokağa çıkma yasakları vb. ile karşılaştı. Salgına karşı mücadelede istisnasız bütün ülkelerde hızlı adımlar atılması zorunluluğu kendini dayattı. Yönetimde yürütme olağanüstü güç kazandı. Toplanma, gösteri yapma gibi özgürlükler hükümet kararnameleri ile olağanüstü ölçüde sınırlandı. İnsanların birbirleri ile ilişkileri sağlık nedeni ile kısaltandı, selamlaşma bile şekil değiştirdi. Dijital yaşam, birçok alanda analog yaşamın yerini aldı. Evde uzaktan çalışma, evde uzaktan eğitim vb. büyük boyut kazandı. Covid-19 salgınına karşı alınma durumunda kalınan tedbirler içinde ekonominin önemli alanlarının geçici olarak kapanması da vardı. Bu zaten gelmekte olan yeni devrevi ekonomik krizi çok daha derinleştirdi. İşsizlik, yoksulluk arttı. Bir dizi burjuva bilim insanı birçok zaman yaptıkları gibi "artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacak " açıklamaları yaptılar. Kimi "sol" filozoflar yine kapitalizmin sonunun geldiğini açıkladılar, vs. vs. Gerçekten de bir yıl içinde çok şey değişti. Ve Covid salgını henüz aşılmış değil. Ama özde değil değişiklikler. Değişmeyen şey belli: Kapitalizmin en derin krizinde de kazananlar ve kaybedenler var. Kazananlar krizden krize esas çalışma alanları değişse, ekonomiye egemen büyük tekeller. Covid krizinde kazanan ilaç sanayi tekelleri ve dijital ekonomi tekelleri oldu öncelikle. Bir bütün olarak başta finans kapitalistler bütün ülkelerin egemen burjuvazisi krizin kazananı. Kriz var, ama borsalar tarihinin en yüksek değerlerini yaşıyor. Kriz var, ama bankalar en kârlı dönemlerini yaşıyor! Burjuvazinin hâli keyfi yerinde! Kaybedenler ise her krizde olduğu gibi daha da yoksullaşan yoksullar, Covid'e rağmen çarkları ölüm pahasına döndürmek zorunda olan işçiler. Kendilerine balkonlardan alkış çalınan, ama ücret skalasının en altındaki meslek grupları içinde yer alan, can pahasına can kurtarmaya çalışan sağlık çalışanları, bakıcılar vb. İflas eden küçük ve orta boy işletmelerde işlerini kaybedip işsizler kervanına katılan proleterler. Aldıkları destekle ayakta kalmaya çalışan köylüler. Salgın döneminde daracık evlere kapanmak durumunda olan artan erkek şiddetine maruz kalan emekçi kadınlar, dünyanın ezilenleri, sömürülenleri. Kapitalist sistemde zaten başkasını beklemek aymazlık!

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de kutuplaşma ve sorumluları…

Kuzey Kürdistan-Türkiye-Antakya Arabistan bölgesinde de gelişmelerin hızına yetişmek zor. Hem siyasi iktidar, hem de burjuva muhalefet partileri lafta toplumdaki kutuplaşmadan rahatsızlığını dile getiriyor, yakınıyorlar. Siyasi rakiplerini bu bölünmüşlüğü ve kutuplaşmayı körüklemekle suçluyorlar. Gerçekte ise hem iktidarda olan AKP Erdoğan/MHP

cephesi, hem de CHP/İP/SP/Deva/GP vs. cephesi bölünmüşlükten gayet memnun. Bölünmüşlük yangınına körükle gidiyorlar. Çünkü bu bölünmüşlük sonuçta kendi tabanlarını konsolide etmeye yarıyor. Birbirleri hakkında yaptıkları hakaretlerin, getirdikleri suçlamaların haddi hesabı yok. "Yalancılık", "kayırmacılık", "sahtekârlık", "faşistlik" karşılıklı olarak birbirleri hakkında getirdikleri en hafif suçlamalar. Ve aslında birbirleri hakkında getirdikleri suçlamalarda iki taraf ta haklı! Birbirlerini suçlarken, suçladıkları taraf hakkında doğruyu söylüyorlar. Yalancılık kendilerini övmeye ve yaptıklarını ve yapacaklarını anlatmaya başladıklarında kendini gösteriyor. Özde yok birbirlerinden farkları. Ayrılıkları konjonktüre göre değişen ve çeşitlenen sözlerinde!

Erken Seçim mi?

Son dönemde Biden'in seçim döneminde destekleyeceğini ilan ettiği "demokratik!!!" muhalefet , Biden'in seçim zaferiyle bayağı umutlandı. CHP sözcülerinin deyimi ile "Diktatör", "Tek Adam" Erdoğan'ın "Şahsım hükümeti"nin meşruiyetini yitirdiği, "Türkiye'yi yönetemediğinin ispatlandığı" " 2023 yılına kadar iktidarda kalmalarının imkânsız olduğu" "aslında çoğunluğu temsil etmedikleri" vb. söylemleri temelinde "erken seçim" talepleri daha yüksek sesle dillendirilmeye başlandı. İP başkanı Meral Akşener önce Kasım 2020 için verdiği erken seçim tarihini, şimdi Haziran 2021'ye çekti. Aslında "muhalefet" yasal olarak, 'Türk tipi başkan' Erdoğan ve onun partisi AKP istemedikçe erken seçimin mümkün olmayacağını biliyor. Bu bağlamda eğer gerçekten erken seçim istiyorsa tek şansı bir yandan emperyalistlerin hükümete karşı baskılarını arttırması, çok sıkı ambargolarla ekonominin çökertilmesi, buna paralel olarak sokak eylemlerinin, silahlı çatışmaların vb. yükseltilerek bir kaos ortamının yaratılması yoluyla hükümetin erken seçime zorlanması. AKP/MHP Koalisyonunun andaki hesabı ve isteği seçimleri zamanında, yani 2023 Kasım'ında yapmak. Erken seçime zorlanma tehlikesinin önünü kesmenin tek yolu olarak da, bir yandan Batılı emperyalistlerle son dönemde iyice bozulmuş olan ilişkileri yeniden iyileştirmeyi görüyor. Bu yüzden görüşmeler yürütülüyor, bu yönde sinyaller veriliyor. Diğer yandan da, Gezi gibi bir genel eylemliliği önlemek için her türlü hak mücadelesini doğduğu anda boğmak için faşist saldırılarını arttırıyor. Boğaziçi Üniversitesi'nde başlayan haklı mücadeleye karşı her iki "cephe"nin tavrını da belirleyen saikler bunlar. Boğaziçi Üniversitesi'nde başlayan ve rektörlerin tepeden atanmasına karşı çıkan öğrenci ve öğretim üyelerinin eylemlerini muhalif kesim genelde hükümete karşı bir genel eyleme dönüştürebilme umuduyla bu hareketin içine girdi. Buna karşı AKP/Erdoğan hükümeti bütün faşist devlet gücünü kullanarak, eylemlerin bu yönde gelişmesini engellemeye çalıştı, çalışıyor. Provokasyonlar havada uçuşuyor. Hükümet Boğaziçi eylemini karalamak ve öğrencileri tecrit etmek için "dini değerlere saldırı" var yaygarası basıyor. Homofobiyi körüklüyor, kullanıyor. Değişen gerekçeler, söylemler. Değişmeyen öz ise her türlü hak mücadelesinin muhalefet tarafından iktidar mücadelesinin aracı hâline getirilmesi, hükümet tarafından da azgın faşist saldırılarla bastırılması!

AKP/MHP ittifak iktidarı içinde, burjuva muhalefet partileri için de seçim konusundaki söylemler ve tartışmalar aslında bugün pratikte tabanlarının motive edil-

mesi, her iki yanda var olan kopma eğilimlerinin ve kopmaların engellenmesi için bir araç ve en geç 2023'te yapılacak seçim için ön hazırlık. Burada burjuva muhalefet partilerinin seçim talebi de –ki bir yağmasak ta gürleyelim anlamında bir talep–, hükümetin "boşa nefes tüketmeyin seçim zamanında yapılacak" tavrı da kendi içinde anlaşılırdır. Egemenler arasındaki iktidar dalaşındaki gölge boksudur bu. Anlamakta zorlandığımız başta HDP, Sol'un büyük kesiminin de erken seçim korosuna katılmasıdır.

Anayasa değişikliği konusunda nafile tartışmalar…

Önce muhalefet partilerinin başlattığı, şimdi Erdoğan'ın da topa girdiği anayasa tartışmasında durum benzerdir. Geçerli anayasaya göre, anayasada değişiklikler yapmak veya yeni bir anayasa yapmak için en az 360 milletvekilinin oyuna ihtiyaç vardır. Bu hâlde de yapılan değişiklik halkoyuna sunulmak zorundadır. Halkoyuna gidilmeden değişiklik için gerekli milletvekili oy sayısı 400 dür. Ne iktidar, ne de muhalefet ne 400 ne de 360 oya sahiptir. Muhalefet anayasa değişikliğini, kendi deyimiyle "güçlendirilmiş parlamenter sistem" anayasası yönünde yapacağını açıklıyor! Yani şimdi geçerli olan başkanlık sisteminden vazgeçilecek! Buna karşı hükümetin, AKP/MHP Koalisyonunun anayasa değişikliği, ya da baştan yazılacak, kendi deyimiyle "ilk kez sivillerin yaptığı bir anayasa" olacak. Bu anayasada yürürlükte olan başkanlık sistemi parlamenter sistemin tortularından arındırılacak, göze batan çelişmeler ortadan kaldırılacak. Türk tipi başkanlık sistemini tahkim edilecek öneri. Bu durumda her iki kesimin anayasa önerisinde bir orta yol bulmak, bir uzlaşma mümkün değil. O hâlde bu anayasa tartışması da bugün için "laf olsun torba dolsun" tartışması. Kuşkusuz AKP Erdoğan/ MHP koalisyonu anayasada gerçekten de var olan çelişmeleri ortadan kaldırmak istemektedir. Ve muhalefet de bürokratik vesayetçi sisteme geri dönüşten yanadır. Sorun bunun bugünkü şartlarda mümkün olmamasıdır. Sonuçta olacak olan, en iyi hâlde seçimlere kadar her iki yanın da önerilerini ortaya koyması ve seçimlerde de seçmenlere anayasa değişikliği vaadiyle gidilmesidir. Bu arada tabii hükümet muhalefeti sıkıştırmak için onu ortak anayasa değişikliği çalışmalarına katılmaya çağıracak, nafile turları atılacak, her iki taraf birbirinden milletvekili tırtıklamaya çalışacak vb.dir. Her zaman olduğu gibi.

RTE'nin müjdeleri!

Değişen bağlamında Kuzey Kürdistan-Türkiye'de bu nafile tartışmalar, muhalefetin Biden umudu, hükümetin Biden paniği yanında faşizmin koyulaşması, hükümetin nerdeyse haftalık periyodlarla "müjdeleri" var. Son müjde Türkiye'nin uzay yarışında yer alacağı, 2023'te aya bir Türk uydusunun sert iniş yapacağı müjdesi oldu! Bu "müjde" muhalefet tarafından beklenildiği gibi, "millet aç, açız aç" açıklamaları ile ve ek olarak alayla karşılandı. Hükümet de yine beklenildiği gibi muhalefeti vizyonsuzlukla, "yerli ve milli! olana sahip çıkmamakla, kıskançlıkla vb. suçladı. Aslında uzay yarışına katılma iddiası, egemen Türk burjuvazisinin emperyalist bir güç olma yolunda kararlı olduğunun ilanı! Türk burjuvazisi açısından müjde bu. Peki halk için müjde mi? Hayır, burjuvazi açısından müjde halk için müjde değildir. Burjuvazi çünkü halkın sömürüsü temelinde semiren sınıftır. Burjuvaziye müjde, halk açısından

sömürünün artması, yoğunlaşması, yoksulluğun artması demektir. Uzay programı ile halkın açlığı da birbiri ile çelişen bir şey değildir. Kapitalizm zenginliğin, yaratılan değerlerin halk için kullanıldığı bir sistem değildir. Bugün uzayda egemenlik yarışına katılma öncelikle dünyada askeri gücünü arttırmak anlamına geliyor. Bugün uzayda yarışan ülkelerde, en zengini ABD de dâhil olmak üzere, yoksulluk evet açlık diz boyu!

Direniş duvarından dönen müjde!

Aslında "uzay" müjdesinden bir hafta sonra bir müjde daha vermeyi planlamış, bunu da ilan etmişti RTE. Gelişmeler planlanan bu müjdenin ne olduğu, bir hafta sonra yaşanan bir askeri fiyasko ile ortaya çıktı. 2015-2016 yıllarında değişik tarih ve yerlerde PKK tarafından esir alınan ve rehin olarak elde tutulan asker-polis-Mit mensubu kişilerin Güney Kürdistan'da Garê'de bir mağarada bulunduğu tespit edilmişti. Planlanan, bir baskın ile bu kişilerin kurtarılıp "ailelerine kavuşturulması" idi. Bu RTE ekibi için ve bütün olarak faşist Türk devleti için büyük zafer olacaktı. RTE "ulusa sesleniş" konuşmasında belki yanına kurtarılmış olanları alarak şov yapacaktı. Planlanan bu idi. Evdeki hesap çarşıya uymadı. Türk devleti, bölgesel Kürt Yönetiminin bilgisi dâhilinde ve onun egemenlik alanından yaptığı askeri eylemde PKK gerillalarının büyük direnişi ile karşılaştı. Mağarada bulunan 13 rehinenin ancak ölü bedenleri, cesetleri getirilebildi Türkiye'ye. Aslında Türkiye sınırlarının 30 km güneyinde ve askeri operasyon açısından çok zor bir bölgede gerçekleştirilen bu korsan eylemi, rehinelerin canının açıkça tehlikeye atılması, onların bu eylem sırasında ölmelerinin, öldürülmelerinin de göze alınması anlamına geliyordu.

Kurtarılma müjdesinin verileceği "ulusa sesleniş konuşması" suya düştü! Onun yerine hedefi açısından fiyasko olan eylem, "PKK terörizmine karşı savaşta" 51 teröristin öldürüldüğü, ikisinin sağ ele geçirildiği, Garê bölgesinin teröristlerden temizlendiği büyük zafer olarak sunulmaya başlandı. 13 rehinenin ölmesinin esas sorumlusu olan faşist devlet, rehinelerin PKK tarafından kurşuna dizilmiş olduğu anlatısı ile sorumluluğunun üzerini örtmeye çalıştı. Paralel olarak askeri başarısızlık, terörizme karşı mücadele adına, Güney Kürdistan'da, sömürgeci yeni saldırıların gerekçesi yapılarak, başarıya dönüştürülmeye çalışılacak. Garê'de olanlar Kuzey Kürdistan-Türkiye sınırları içinde öncelikle HDP'ye yönelik faşist saldırıları yükselterek, HDP'nin yasaklanması için ortamı daha da olgunlaştırmanın aracı olarak kullanıldı, kullanılıyor, kullanılacak.

Değişmeyen sömürgeci savaş siyaseti…

Garê bir kez daha faşist Türk devletinin PKK'yi askeri olarak çökertme siyasetinde ısrarlı olduğunu, bunun için kendi asker polis Mit unsurlarının ve tabii sivil halktan insanları kurban etmeye hazır olduğunu gösterdi. Bu siyasetin yalnızca RTE yönetiminin değil, bir bütün olarak faşist devletin siyaseti olduğu açıktır. Evet, Garê olayı çok yenidir. Garê daha önce saldırılmamış bir alandır. Değişen budur. Fakat değişmeyen ve 2015 Temmuz'undan bu yana yeniden ve bütün şiddetiyle gündemde olan PKK'yi yok etmeye yönelik, sömürgeci işgal savaşları gerçeğidir. Faşist devlet, bugün RTE hükümeti açısından herkesi açık tavır takınmaya çağırıyor! PKK'yi terörist

ilan etmeyen ve lanetlemeyen; HDP'yi PKK'nin uzantısı olarak ilan edip, onunla işbirliğini ret etmeyen teröristtir! Devletin saldırı hedefidir!

Burada bizim tavrımız nettir. PKK bir terör örgütü değil, Kuzey Kürdistan açısından Kürt ulusal kurtuluş mücadelesinin başat örgütüdür. Evet, T.C.'ye karşı mücadelesinde emperyalist güçlerle de birlikte hareket etmeye açıktır ve bugün yer yer birlikte hareket de etmektedir. Bu reformcu ulusal burjuvazinin tipik tavrıdır. Fakat bu onun T.C.'ye karşı ulusal hak mücadelesinin haklılığını, T.C. faşist devletinin PKK'ye karşı haksız, hunhar, terörist sömürgeci bir savaş yürüttüğü gerçeğini değiştirmiyor.

Gerekli olan faşist devleti yıkmayı hedefleyen, devrimci üçüncü cephedir…

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, dünyanın her yerinde olduğu gibi, Korona'ya rağmen hak mücadeleleri, ezilenlerin ezenlere karşı mücadelesi, çeşitli biçimler ve boyutlarda sürüyor. Fakat gelişmeler ne yazık ki hâlâ egemenlerin kendi aralarındaki iktidar mücadelesi tarafından belirleniyor. Halkın mücadeleleri egemenlerin iki cephesinin mücadelesinin uzantısı olarak kullanılabiliyor.

Bunda Kuzey Kürdistan-Türkiye Solu'nun büyük kesimi, buna devrimci örgütlerin önemli bölümü de dâhil, egemenlerin iki cephesinin mücadelesinden ayrı üçüncü bir cephe olarak ortaya çıkma beceriksizliği önemli rol oynuyor. Dün olduğu gibi bugün de Kuzey Kürdistan-Türkiye Solu'nun büyük kesimi için bir bütün olarak faşist devlet değil, o faşist devletin içinde bulunulan andaki hükümeti hedef konumunda. Somut olarak bugün Sol'un büyük kesiminin hedefi ne olursa olsun, nasıl olursa olsun RTE hükümetini devirmek. Hedef böyle konduğunda tabii anti-Tayyipçi bütün güçlerin birleştirilmesi gerek! Düşman Tayyip… Düşmanın düşmanı ise dost! Tayyip'e karşı olan burjuva kesimleri de Sol'un ittifak güçleri. Sol dediğimiz kesimin gücü ile burjuvazinin anti-Tayyipçi örgütlerinin gücü karşılaştırıldığında ise, bu siyasetin tabii sonucu Sol'un anti-Tayyipçi burjuva güçlerin iktidar mücadelesinde onların kuyruğu, yedek gücü hâline gelmesi oluyor. Pratik olarak Sol'un devrimci kesimleri, Kuzey Kürdistan-Türkiye Solu'nun kitle desteği açısından en büyük gücü olan PKK üzerinden eklemleniyor burjuva muhalefetin kuyruğuna. Devrimci Sol'un önemli kesimi PKK'nin kuyruğuna takılıyor. PKK ise Türkiye'ye esas meseleyi bütün anti-Tayyipçi güçleri birleştirmek olarak görüp, burjuva muhalefetin kuyruğuna takılıyor. Böylece devre kapanıyor.

Görev Bolşevik Parti'nin inşasını derinleştirmektir…

Bu kısır döngüden kurtulmadıkça, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de de özsel bir değişiklik, gerçek anlamda bir halk devrimi mümkün değildir. Bu kısır döngüyü kırmak için yapılması gereken Bolşevik Parti'nin işçi sınıfı temelinde inşası ve solda başat güç hâline getirilmesidir.

O zaman değişmeyen bir başka şey var:

Dün olduğu gibi bugün de komünistler açısından esas görev, güncel siyasi tartışmalardan bağımsız olarak, gerçek bir Bolşevik Parti'nin inşası görevine dört elle sarılmak, inşayı ilerletmek ve derinleştirmektir.

Bunda bütün yoldaşlarımıza büyük görev düşüyor.

PARİS KOMÜNÜ'NÜN 150. YILDÖNÜMÜ...

Komüncüler insanlığın geleceğine yol gösteriyor!

2021'DE MEVCUT DURUM DEVRİME ÇAĞIRIYOR!

Paris'te proletaryanın bir ayaklanma sonrasında iktidarı kısa süreliğine ele geçirmesinden 150 yıl sonra birçok yönden farklı bir görüntüye sahip. O zamandan bu yana çok şey değişti.

20. yüzyılda sınıf mücadeleleri, ayaklanmalar ve devrimlerle birçok krallık devrildi, sömürge imparatorlukları yıkıldı. Çok sayıda milli devlet ortaya çıktı. Rusya'da 1917 Ekim Devrimi'yle proletarya, yoksul köylülükle ittifak içinde, siyasi iktidarı ele geçirdi. Sosyalizmin inşasına başlandı. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra hem Avrupa, hem de Asya'da Halk Demokrasileri ortaya çıktı. Dünya nüfusunun yarısından fazlası emperyalist dünya pazarının dışına çıktı. Ne yazık ki bu adımlar emperyalist sistemi bütünüyle tarihin çöplüğüne atmak için yeterli olamadı. Sosyalizm, komünizm yönünde geleceğe doğru başlayan yolculuk kesintiye uğradı. Uluslararası burjuvazi sistem dışına çıkmış ülkelerde de karşı devrimi gerçekleştirdi. Kapitalist emperyalist sistem, devrimci ve komünistlerin öngördüğünden çok daha uzun ömürlü olduğunu kanıtladı.

Proletaryanın ilk iktidar deneyi olan Paris Komünü, Mayıs 1871'de burjuvazi tarafından kanla boğuldu. Bugün 150 yıl sonra, var olan durum şöyle:

● Bir yanda çok küçük bir sömürücü azınlığın elinde toplanmış muazzam bir zenginlik, diğer yanda yoksulluk içinde yaşayan insanlığın büyük çoğunluğu. Fark şu: Bu ikisi arasındaki makasın açıklığının boyutları aşırı ölçüde büyümüş durumda:

İnsanlığın yüzde biri küresel zenginliğin %45'ine sahip. Dünyanın en zengin 26 kişisinin elinde bulundurduğu zenginlik dünya nüfusunun yarısını oluşturan en yoksul kesiminin –3,8 milyar insanın– paylaşmak durumunda olduğu zenginliğe eşit. Dünya nüfusunun yoksul yarısı küresel zenginliğin %1'nin altında bir bölümüne sahip.[1]

800 milyona yakın insan aç yaşıyor! Bu insanlar Birleşmiş Milletler Örgütü'nün "Açlık Sınırı" olarak tespit ettiği, günde 1,90 doların altında bir gelirle yaşamak durumunda. [2]

● Çalışarak, emek harcayarak dünyadaki zenginliği üreten proletarya, emekçiler, emperyalizm tarafından ezilen, sömürülen halklar her geçen gün daha da yoğunlaşan sömürü altında acı çekiyor. Bütün dünya, çalışan ve sömürülen insanlar ve doğa bu dünyanın emperyalist egemenleri açısından sömürü nesnesinden başka bir şey değildir. Fark şudur: 150 yıl öncesi ile karşılaştırıldığında elde ettikleri kâr tarifsiz ölçüde büyümüştür.

● Başta emperyalist büyük güçler olmak üzere tüm emperyalist güçler, dünya çapında egemenlik kurmak peşindedir. Onlar sürekli değişen koalisyonlarla dünya hegemonyası için dalaşmaktadır. Onlar şimdiye kadar iki Dünya Savaşı'nda yerküreyi korkunç bir mezbahaya çevirdiler. Bugün de onlar arasındaki dünyaya egemenlik dalaşı "bölgesel" temsilci savaşları üzerinden kesintisiz sürüyor. Açık ve örtülü savaşlar, istenmeyen hükümetlere karşı askeri ve "sivil" darbeler hep gündemde.

● Savaş, yoksulluk, açlık ve iklim değişikliğinin yol açtığı doğa felaketleri sonucu bugün 80 milyondan fazla insan göç yollarında. Umutları ölümden kurtulmak ve daha iyi yaşam şartları. Eğer göç yollarında açlıktan, susuzluktan ölmez, denizlerde boğulmaz, kaçırılıp, tecavüze uğramaz, köle olarak satılmaz da, bir ülkeye sığınmayı başarabilirlerse, o göç ettikleri ülkelerde onların yolunu bekleyen genelde kışkırtılmış çıplak ırkçı nefret ve şovenizmdir. Bunlara tabii yerli burjuva politikacıların timsah gözyaşları eşlik eder.

Bunlar bu istenmeyen göçmenleri önce insanlık dışı şartlarda kamplara tıktıktan sonra en kısa zaman içinde geldikleri yerlere "geri gönderme"nin çabası içindedirler.

● Paris Komünü'nden 150 yıl sonra, bugün de dünya çapında patriyarka (erkek egemenliği) hâkimdir. Ya açıkça, ya da üstü hep daha rafine yöntemlerle örtülü olarak. En başta emekçi kadınların zorlu mücadeleleri sonucu elde edilen haklar hep yeniden sorgulanmaktadır. Patriyarka hep yeniden bu hakları geri almak için çabalamaktadır.

● 19. yüzyılın sömürge imparatorlukları ezilen halkların kurtuluş mücadeleleri sonucu tarihe karışmıştır. Fakat sömürgecilik yerini yeni sömürgeciliğe bırakmıştır. Bugün de hâlâ birkaç emperyalist büyük güç, kendilerine çeşitli biçimlerde bağımlı olan ülkeler üzerinde egemendir. Bir yanda bir avuç emperyalist güç, diğer yanda dünyanın ezilen halkları. Bugünün dünya gerçekliği budur.

1 https://www.globulcitizen.org/de/content/oxfam-report-billionaires-inequality/

2 Bkz. "İm Schatten der Profite", Oxfam, Deutschland

● Emperyalist sistem hâkimiyetini ideolojik, kültürel hegemonya üzerinden de sağlama almaktadır. Egemenlerin ideologları hep yeniden "yeni" olduğunu iddia ettikleri ve fakat özünde hep aynı idealist, anti-diyalektik dünya görüşünün öykülerini anlatan "teoriler"i üretip piyasaya sürmektedir.

Burjuvazinin bu çanak yalayıcılarının "teori"lerin özü hep aynıdır: İşçiler, emekçiler, tüm ezilenler içinde bulundukları durumla barışık yaşamalıdır, durumlarını kabullenmelidir, çünkü: Bu "kaderdir", "Tanrının takdiridir", "değiştirilemez", çünkü "bu sistem, var olanlar içinde en iyisidir", "alternatifi yoktur", çünkü "sosyalizm belki düşünce olarak iyi olabilir, fakat pratikte görülmüştür ki, o mümkün değildir" , çünkü "insan doğası gereği egoisttir" vs.vs.

● Emperyalist sistem dünyanın yeniden paylaşılma sürecinde olduğumuz zaman diliminde şimdi birçok cephede silahlanıyor: Irkçılık ve "Yabancı Düşmanlığı" ideolojik dayanak olarak bilinçli bir şekilde harlanıyor. Gelişen açık ırkçı ve faşist hareketlere, siyasi ve yarı askeri silahlı örgütlere burjuva hükümetler tarafından göz yumuluyor ve bunlar teşvik ediliyor. Bu güçler burjuvazi tarafından gelecek günler için bir iktidar opsiyonu olarak elde hazır tutuluyor. Burjuva demokrasilerinde, onların en "ilerici" olanlarında da, demokrasi, insan hakları, özgürlük, eşitlik vs. konusunda edilen lafların sınırı yok. Ama pratikte iç faşistleşme, demokratik hakların geri alınması yoluyla bütün gücüyle sürüyor.

Bu da yeni bir dünya savaşına hazırlığın bir parçasıdır aslında. Çünkü emperyalist dünya sistemi içinde güç dengeleri özsel bir değişiklik içinde bulunmaktadır. Paris Komünü'nden 150 yıl sonra emperyalist güçlerin kendilerini dünya çapında yeni bir kıyım için konumlandırdıkları bir dönem yaşıyoruz.

Yaşadığımız bölgesel savaşlar, halkların kendi burjuvazilerinin ulusal bayrağı arkasında birbirlerine karşı kıyıma sürükleneceği yeni bir dünya savaşının ön habercileridir yalnızca.

● Emperyalist sistemin, azami kâr üzerine kurulu mantığının sonucu eylemleri yalnızca insanlığın varlığını tehdit etmekle kalmıyor. Hayır! Emperyalist üretim tarzının sonucu ortaya çıkan, bu sistemin yarattığı iklim değişikliği bugün yerküre üzerindeki birçok canlı türünün yaşamını tehdit ediyor.

Dünyanın yıllık ortalama sıcaklığının artışı gelinen noktada iklimin nitel değişikliğe uğradığı bir seviyeye varmıştır. Eğer bu konuda siyaset derhal ve köklü bir şekilde değiştirilmezse, bu iklim değişikliği dünyayı kaçınılmaz olarak ve doğrudan sistem ürünü olan bir felakete sürükleyecektir.

Bütün bunlar temelinde Paris Komünü'nden 150 yıl sonra, şunu tespit ediyoruz:

Emperyalizm insanlığı doğrudan barbarlık içinde çöküşe sürüklemektedir.

Bugün mevcut durum budur!

Peki, bu "kader midir", değiştirilemez midir? Hayır!

Bugün dünyanın her yerinde, bütün ülkelerde milyonlarca insan bu gelişmeye karşı mücadele içindedir.

Mevcut duruma karşı mücadeleler…

Her yerde proletaryanın kapitalistlere karşı hak kazanımı için, daha yüksek ücret için, daha iyi yaşam şartları için vb. yürüttüğü sınıf mücadeleleri gelişiyor. Kazanılmış kimi hakların, elde edilmiş kimi kazanımların burjuvazi tarafından geri alınma çabalarına karşı yürütülen savunma mücadeleleri yanında, işçilerin

yeni haklar elde etmek için, hayat şartlarını düzeltmek için sokaklara çıktığı, grev, fabrika işgali vb. eylemlerle kendini gösteren saldırı mücadeleleri de var. Sınıf mücadeleleri yer yer doğrudan siyasi taleplerle yürütülen, siyasi eylemler olarak da gösteriyor kendini.

Irkçılığın ve faşizmin gelişmesine karşı gelişen demokratik kitle mücadeleleri var, bunun son örneği "Black Lives Matter" hareketi.

Emperyalizme bağımlı ülkelerde bağımsızlık ve özgürlük hareketleri, silahlı halk mücadelelerine kadar varan çeşitli biçimlerde sürüyor.

Andaki dünya siyasi mimarisi bir sallantı içinde. Darbeler, darbe girişimleri, örneğin Ukrayna'daki gibi "rejim değişiklikleri", değişik emperyalist güçlerin bu durumdan yararlanma denemeleri.

Çok uluslu devletlerde, ezilen uluslar ulusal hakları, kendi kaderlerini tayin için ayaklanıyor ve birçok yerde mevcut durumu altüst ediyorlar.

Faşist baskılarla ezme denemeleri, savaşlar, pogromlar, katliamlar bu gelişmeleri durduramıyor.

Kadınların erkek egemenliğine, sadece kâğıt üzerinde değil, hayatın her alanında ve pratikte eşitlik ve özgürlük için yürüttükleri mücadeleler, dünyanın birçok ülkesinde kendisini kapsamlı kitle eylemleri olarak gösteriyor.

Ezilenlerin, haksızlığa uğratılanların, çoğunluk toplumu tarafından "öteki" ilan edilenlerin, örneğin göçmenlerin, mültecilerin, LGBTQ-hareketinin vb. mücadeleleri yükseliyor ve mevcut durumu sorguluyor.

Ve nihayet milyonlarca gencin çevreyi korumak için ve egemenlerin iklim değişikliği konusunda boş laftan başka bir şey üretmeyen siyasetlerine karşı geliştirdiği FFF-(Gelecek İçin Cumalar) Hareketi. "İklim değişikliği yerine sistem değişikliği" talep eden bu yeni gençlik hareketi, okul boykotları ile son on yılların en kitlesel gösterilerini gerçekleştiriyor ve egemenlere karşı alttan baskı ile onların rahatlarını bayağı bozuyor.

Milyonlarca insanın egemen durumları sorgulayan sayısız mücadele ve eylemleri. Bunlar gayet iyidir. Dünyanın, insanlığın, doğanın bunlardan daha fazlasına ihtiyacı vardır. Ama bunlar yetmez. Çünkü burada saydığımız bütün mücadeleler, bunların en militan ve en kitlesel olanları da, sonuçta egemen **emperyalist sistemin çerçevesi içinde** kalıyorlar. Bu mücadeleler hâlâ bu sistem içinde yapılacak reformlarla sorunların çözülebileceği yanılsamasını aşmış durumda değil. Kapitalist sistemin kendisi değil, onun kimi kötü "aşırılıkları" sorun olarak görülüyor! Hastalığa karşı değil, hastalığın kimi semptomlarına karşı yürütülüyor mücadele. "Sistem değişikliği" talebi ileri sürüldüğünde bile, sonuçta kapitalist sistemin kendisi değil sorgulanan. Sorgulanan " birkaç tekelin yanlış siyasetleri" , "Tekellerin aç gözlülüğü" vs.!

Fakat sorunun kendisi en yüksek aşaması emperyalizm olan kapitalist sistemdir. Dünyayı, doğayı ve çalışan insanı basit bir sömürü nesnesi yapan bu sistemdir. Eğer yıkılmazsa, insanlığı doğrudan çöküşe sürükleyecek olan sistemdir bu.

Peki, ama bu sistemin yerine ne ve nasıl gelecektir?

Bundan 150 yıl önce Parisli Komünarlar bunun yolunu gösterdiler.

Bundan 150 yıl önce, 18 Mart 1871'de, Ulusal Muhafızlar içinde silahlanmış kadın ve erkek proleterler Paris'te, dünya tarihinde ilk kez iktidarı kendi ellerine aldılar.

Kentte siyasi otorite genel seçimlerden çıkıp gelen kent konseyi, Komün, tarafın-

dan kullanılıyordu. Komün içinde yalnızca emekçi halkın çeşitli kesimlerinin temsilcileri vardı.(Seçimlere katılıp da seçilen liberal burjuvazinin temsilcileri, seçim sonuçlarını kabul etmediler.) Bu gelişmenin öncesinde Fransız burjuvazisinin yenilgiye uğradığı 1870/71 "Alman-Fransız savaşı" ve onun ardından patlayan iç savaş vardı. Siyasi temsiliyetini Fransa Ulusal Meclisi'nde bulan Fransız burjuvazisi Alman burjuvazisi ile barış anlaşması yaptı. Bunun tek amacı vardı: Dünya tarihi açısından ilk olan proletarya iktidarını yıkmak.

Marx'ın deyimi ile "göğü fethetmek için yola çıkan" kahraman Paris Komünarlarının "zamansız" ayaklanması, burjuvazinin ordusunun saldırılarına karşı yürütülen barikat savaşlarındaki fedakâr direnişe rağmen, 18 Mayıs 1871'de kan içinde boğuldu.

Askeri yenilgisine rağmen, Paris Komüncülerinin kahramanca ayaklanması, bütün dünya proletaryası ve ezilenlerine bir proletarya iktidarının nasıl olacağının ilk örneğini verdi.

Fransa'da İç Savaş'ın ve Paris Komünü'nün deneyimlerinden öğrenen Marx ve Engels, marksist teorilerini "işçi sınıfı var olan devlet aygıtını basitçe üzerlenip kendi amaçları doğrultusunda kullanamaz" [3] ekini yaparak geliştirdiler.

Onların çıkardığı sonuç, burjuva devletinin proleter devrimle parçalanması gerektiği idi. Komün'ün en önemli derslerinden biri idi bu! Ne yazık ki bu kimi "sol" çevrelerde çok sıkça yalnızca unutulmaya terk edilmekle kalmadı, aynı zamanda üzeri örtüldü ve açıkça da çarpıtıldı.

Tersine burjuva devlet aygıtının reforme edilebilirliği hakkında illüzyonlar yaygınlaştırıldı. "Kurumlar içinde demokratik yürüyüş"le sosyalizme geçilebileceği masalları anlatıldı. Bütün bunlar yalnızca burjuva düzeninin sürdürülmesine ve burjuvazinin çanak yalayıcısı "teorisyenler"in yüksek gelirli istihdamına yaradı.

Paris proletaryasının kısa süren iktidarı, parçalanan burjuva devletinin yerine neyin konması gerektiğini de gösterdi. Friedrich Engels 1891'de, Paris Komünü'nün 20. yıldönümünde bu konuda şöyle diyordu:

"Alman filisteni şimdi yine, proletarya diktatörlüğü, sözcüğünü duyunca büyük bir korkuya kapılıyor. İyi öyleyse baylar, siz proletarya diktatörlüğünün ne biçim bir şey olduğunu öğrenmek mi istiyorsunuz? O zaman Paris Komünü'ne bakın. O proletarya diktatörlüğü idi." [4]

İlk proletarya diktatörlüğü kuruluş deneyinin belirleyici özellikleri neydi?

- İktidar ele geçirildikten sonra Paris Komünü'nün siyasi yönetimi genel seçim hakkı temelinde yapılan seçimlerde seçilen ve her an görevden alınma imkânı olan temsilcilere (Komün üyeleri) verildi.
- Devlet iktidarı, Komün, parlamenter bir yapı değil, çalışan, aynı zamanda hem yasa yapan, hem uygulayan bir kurumdu.
- Mesleki ordu dağıtıldı, yerini genel halk silahlanması aldı.
- Memurlar kastı dağıtıldı. Tüm kamusal işler, hukuk da dâhil, seçimle iş başına gelen ve her an geri çağrılabilen temsilciler tarafından yapılır hâle getirildi.
- Kamusal alanda çalışanlara hiçbir imtiyaz yoktu.

3 MEW, Bd.18, s.96, Marx-Engels Eserler, Almanca, cilt 18, s.96

4 MEW, Bd.17, s.625, Marx-Engels Eserler, Almanca, cilt 17, s.625

● Komün kamusal işlerde çalışan herkese, hangi işi yapıyor olursa olsun, bir işçinin aldığı ücrete eşit ödeme yaptı.

● Ruhsal baskı aracı olan papazlar iktidarı parçalandı.

Bu proletaryanın yeni siyasi iktidarının devrimci-komünist örgütlenmesi idi. Paris Komünü'nü o güne kadarki bütün politik sistemlerinden radikal bir biçimde ayrı kılan, ona niteliğini veren bu özellikler idi.

Proletarya o dönemde henüz ne sayıca, ne de bilinç ve örgütlenme seviyesi açısından böyle bir iktidarı uzun süre yaşatabilecek seviyede gelişmemişti. Bu yüzden Paris Komünü dünya tarihinde yerini Kahraman Paris Proletaryasının Göğü Fethetme seferi olarak aldı.

1871'de Marksizm henüz işçi hareketi içinde var olan değişik sosyalist teorilerden biri idi. O kendini henüz bilimsel sosyalizm olarak kabul ettirmiş durumda değildi. Paris Komünü'nün yönetiminde Bakuninciler ve Proudhoncular egemendi. Doğru bir komünist önderlik yoktu.

20. yüzyılda Paris Komünü'nün tecrübelerinden öğrenerek daha başarılı proletarya diktatörlüğü ve sosyalizmi inşa deneyleri gerçekleştirildi. Lenin, Paris Komünü'nden en başta proleter devrimin zaferi ve sosyalizm yolunda ilerlemek için, bir marksist komünist partisinin doğru önderliğinin mutlak gerekli olduğu dersini çıkardı. Rusya'da Bolşevik Parti'nin önderliğinde Ekim Devrimi'nin zaferi ile proletarya diktatörlüğü kuruldu. Proletarya diktatörlüğü altında sosyalizmin inşasına girişildi. Çin Halk Cumhuriyeti'nde de, Kültür Devrimi döneminde, proletarya diktatörlüğü altında sosyalizm yönünde adımlar atıldı. Ne yazık ki bu deneyler de, proletarya ve dünya halkları için elde edilen büyük kazanımlar ve elde edilen tecrübelere rağmen, yenildi.

Fakat Paris Komünü gibi, bu deneyler de, bir başka dünyanın mümkün olduğunu gösterdiler. Kapitalizminin alternatifinin sosyalizm ve komünizm olduğunu gösterdiler.

Sömürünün olmadığı bir başka dünya mümkündür. Burjuvazinin sınıf olarak yok edildiği, proletaryanın iktidarda olduğu, doğa ile uyum içinde üretilip, tüketilen bir dünya. Komünist topluma giden yolda ilerlenilen bir başka dünya. Proletarya diktatörlüğü ve devrimin sürekliliği yolu üzerinden varılacak bir dünya.

Bayrağında "Herkes yeteneği ölçüsünde, herkese ihtiyacı ölçüsünde" yazan, devletin sönüp gideceği bir dünya.

Gelecek devrimler, şimdiye kadarki deneylerden öğrenerek proletarya ve halk yığınlarının davasını daha ilerilere taşıyacaktır. Proletarya dün olduğu gibi bugün de insanlığı barbarlık içinde çöküşten kurtaracak olan güçtür!

— Ya Sosyalizm,
Ya Barbarlık İçinde Çöküş!
— Yeni Bir Dünya İçin
Mücadelede İleri!
— Halk Demokrasisi, Sosyalizm,
Komünizm İçin Mücadelede İleri!
— Paris Komünü'nün Ruhuyla!

1 Ocak 2021 ●

Bolşevik Parti
KUZEY KÜRDİSTAN - TÜRKİYE
mail@bolsevikparti.org
www.bolsevikparti.org

TROTZ ALLEDEM!
(ALMANYA)
trotzalledem1@gmx.de
http://trotzalledem.bplaced.net

KATLEDİLMELERİNİN 100. YILDÖNÜMÜNDE

ON BEŞLERİ ANIYORUZ

Kazıdık On beşlerin ismini,
kanlı kızıl bir mermere!...
Bir çelik aynadır gözlerimiz,
On beşlerin resmini
görmek isteyenlere…
(Nâzım Hikmet)

"Mazlum Türkiye'yi kurtaracak ancak kızıl inkılaptır. Kahrolsun buna karşı duran kara kuvvetler!" diyen, Türkiye'de "Amele, Rençber ve Askerlerinin Hükümet ve Cumhuriyeti" için mücadele edenler, 10 Eylül 1920'de Türkiye Komünist Partisi'ni kurdular. Mustafa Suphi ve yoldaşları, 28-29 Ocak 1921 gecesi, kemalistler tarafından Karadeniz'de hunharca katledildi.

Kurtuluş Savaşı'nın daha başlarında, kemalistlerin komünistlere karşı izleyeceği siyaset belirlenmişti. Kurtuluş Savaşı'nın önderliğini TKP'ye kaptırmak istemeyen kemalistler, Mustafa Suphi ve yoldaşlarına tuzak kurmuştu. Onların Ankara'ya, Mustafa Kemal veya Ankara hükümeti tarafından davet edilip edilmediği, Türkiye'ye girişlerine izin verilip verilmediği sorunu hep tartışılmaktadır! TKP heyetinin Türkiye'ye gelmesine TBMM tarafından izin verildiği kaynakların büyük çoğunluğu tarafından belirtilen ortak kanıdır.

Bakü'de toplanan Doğu Halkları Kurultayı'na kemalist Türk heyeti de katılmıştır. Geri dönen heyet üyeleri, Mustafa Suphi ve yoldaşları hakkındaki olumsuz değerlendirmelerini hem Kazım Karabekir'e, hem de Mustafa Kemal'e bildirmişlerdir. Ayrıca, 10 Eylül'de kurulan TKP'nin sonal hedefinin ne olduğu TKP belgelerinde açıkça ortaya konulmuştur. TKP'nin amacı; emperyalist işgale karşı ulusal kurtuluş savaşına destek vermek ve proletarya diktatörlüğünün kurulması ile sosyalizmi inşa etmektir. Kemalistlerin, TKP faaliyetleri ve Bakü Kongresi'nde kabul edilen program ve tüzükten haberi vardır. TKP'nin faaliyet-

leri kemalistleri rahatsız etmektedir.

1920 Ağustos'undan itibaren TKP'li Süleyman Sami, kemalistler tarafından satın alınmıştır. Süleyman Sami, TKP içinde neler olup bittiğini, Mustafa Kemal'e düzenli olarak rapor etmektedir.

Şerif Manatov, Sovyet Rusya'da Müslüman Komiserliği'nde Mustafa Suphi ile tanışır. İstanbul'da yaptığı çalışmalardan dolayı Fransız işgal kuvvetleri tarafından tutuklanır. Daha sonra arkadaşlarının da yardımı ile hapisten kaçar. Önce Eskişehir'de sonra Ankara'da çalışmalarına devam eder. Şerif Manatov, 1920 sonbaharında Ankara'da, komünizm faaliyetleri yürüttüğü gerekçesi ile tutuklanır ve sınır dışı edilir. 28 Aralık 1920'de, Kars'a gelen TKP heyeti içinde yer alan Şerif Manatov, Türkiye'ye sokulmaz geri gönderilir.

Mustafa Suphi ve yoldaşlarının Türkiye'ye gelmesi ile Türkiye'deki siyasi havanın kemalistlerin aleyhine gelişebileceği ihtimal dâhilindedir. Mustafa Suphi ve yoldaşları, Yeşil Ordu, Halk Zümresi, Türkiye Komünist Partisi ve Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası adları altında örgütlenmeye çalışan halkçıları ve komünistleri birleştirip, büyütmeyi amaçlamaktadır. Bu durum kemalistlerin istemediği bir durumdur.

1920 ilkbaharında Ankara'da Yeşil Ordu illegal olarak kurulur. Mustafa Kemal, başlangıcından itibaren bu örgütün kuruluşundan haberdardır. Yeşil Ordu içinde güvendiği kişiler de vardır. Ancak yararlanabileceği düşüncesiyle bir süre Yeşil Ordu'ya karşı tavır almaz. Ancak gelişmeler, Yeşil Ordu'yu kemalist iktidar açısından tehlikeli bir duruma getirir. Çerkez Ethem de Yeşil Ordu'nun bir üyesidir. Kuvâ-i Seyyare, Yeşil Ordu'nun askeri koludur. Ağustos 1920'de, "Seyyare-i Yeni Dünya" adlı günlük bir "İslam Bolşevik gazetesi" yayımlanmaya başlar. Yeşil Ordu'nun amacı, İslam'ı Bolşevizm'le birleştirmektir! Kemalistler, İslam'la Bolşevizm'i birleştirme düşüncelerine karşıdır.

14 Temmuz 1920'de, Ankara'da Şerif Manatov, Binbaşı Salih Hacı oğlu, Ziynetullah Nevşirvanov tarafından –gizli– Türkiye Komünist Partisi, 7 Aralık 1920'de, Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası kurulur.

1917 Ekim Devrimi'nin etkileri Anadolu'yu da etkilemiştir. Bolşevizm'e duyulan sempati küçümsenmeyecek boyuttadır.

Sovyet iktidarı, ezilen ulusların emperyalizme karşı başkaldırısını ve kurtuluş isteğini desteklemekte, ezilen ulusların kurtuluş hareketlerini uluslararası proleter devrimin bir desteği olarak kavramaktadır. Yeşil Ordu bu dönemde Türkiye'de ortaya çıkan bir örgüttür. Birinci Büyük Millet Meclisi içinde de birçok kişi, Yeşil Ordu'nun görüşlerine yakın görüşler savunmaktadır. Yeşil Ordu'nun genel sekreteri konumunda olan Tokat Mebusu Nazım Bey, 4 Eylül 1920 tarihinde Mustafa Kemal'in istememesine rağmen meclis çoğunluğu tarafından İçişleri Bakanlığı'na seçilir ve ancak Mustafa Kemal'in Çerkez Ethem'e ricacılar göndermesi ve Çerkez Ethem'in de Nazım Bey'e haber göndermesi sonucu, Nazım Bey, içişleri bakanlığından istifa eder. Kemalistler açısından Yeşil Ordu ve onun silahlı gücü Kuvâ-i Seyyare, kendilerine göre 'sol'da olan ve mutlaka engellenmesi gereken bir iktidar alternatifidir.

Mustafa Suphi ve yoldaşlarının henüz Türkiye'ye gelmediği bir dönemde, kemalistler 'sol'a karşı operasyonlar yapmaya başlamıştır. 27 Aralık 1920'de, Mustafa Kemal, Batı ve Güney Cephesi Komutanlıklarına, Çerkez Ethem'e karşı harekâta başlamaları emrini verir. 1921 Ocak'ında Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası'na yönelik baskılar artar. THİF yayın organı Emek gazetesi kapatılır. Kemalist iktidarın, iktidar mücadelesinde kendine rakip olabilecek güçleri sindirme saldırıları, yalnızca Yeşil

Ordu'nun dağıtılması ile sınırlı değildir. Daha önce Mustafa Kemal'in talebi üzerine redaksiyonu Ankara'ya taşınan ve resmi TKF'nin (Türkiye Komünist Fırkası) yayın organı olarak yayınını sürdüren Yeni Dünya gazetesi, Çerkez Ethem güçlerine karşı hükümet güçlerinin saldırısına karşı çıkıp, demiryolu işçilerini greve çağırdığı için saldırıya uğrar. 2 Ocak'ta gazete binası tahrip edilir. Yeni Dünya gazetesinin yöneticileri tutuklanır.

Ardından Türkiye Halk İştirakiyun Fırkası yönetici ve üyelerine karşı bir saldırı kampanyası başlatılır. Bu partinin birçok üyesi "Çerkez Ethem isyanını desteklediği" gerekçesiyle tutuklanır. THİF'in meclisteki bulunan kurucu üyelerine karşı da bir suçlama kampanyası yürütülür. THİF'in meclisteki temsilcileri 1 Şubat 1921'de partiyi resmen feshederek takibattan kurtulmaya çalışır. Ankara İstiklal Mahkemesi, Çerkez Ethem ile Nâzım Bey arasında ilişki bulunduğu iddiasıyla üç milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasını talep eder. BMM, üç milletvekilinin dokunulmazlığını kaldırır. THİF'in önemli kadroları 9 Mayıs 1921'de *"milletin arzusu hilafına bir hükümet tesisine çalışmak"* suçuyla ağır hapis cezalarına çarptırılır.

TKP heyeti henüz Kars'a ulaşmadan Kazım Karabekir, Mustafa Kemal'e, heyetin yolda olduğunu bildirir. Mustafa Kemal, Kazım Karabekir'in telgrafına verdiği cevapta, *"Ankara'daki komünist hareketler arzu edilmeyen bir durumdadır, Mustafa Suphi bunları körükleyebilir, siz görüştükten sonra sonucun bildirilmesi"* şeklinde cevap verir. (Bkz. "Türkiye Komünist Fırkası'nın Kuruluşu ve Mustafa Suphi", Yavuz Aslan, s.300, Türk Tarih Kurum Yayınları, 1997 Ankara) 2 Ocak 1921'den itibaren Kazım Karabekir ile Erzurum Valisi Hamit Bey arasında karşılıklı olarak telgraf trafiği başlar. Karşılıklı sürdürülen bu yazışmalarda, on beşlerin akıbetinin ne olacağına karar verilir.

Bakü'de, İsmail Hakkı, Ahmet Cevat (Emre), Süleyman Nuri'den oluşan bir "Harici Büro" bırakılır. TKP heyeti, 19-25 Aralık 1920 tarihleri arasında Kars'a gruplar hâlinde hareket eder. Mustafa Suphi'nin de içinde yer aldığı ilk beş kişilik grup, Sovyetler Birliği tarafından Türkiye'ye büyükelçi olarak tayin edilen Budi Midevani ile birlikte 28 Aralık'ta Kars'a ulaşır. İlk grup, Kazım Karabekir tarafından törenle karşılanır. Tören TKP heyeti için değil, Sovyet büyükelçisi için düzenlenen bir törendir.

TKP heyeti üç hafta boyunca Kars'ta bekletilir. TKP heyeti, Kazım Karabekir ile yaptıkları görüşmelerde, Tiflis üzerinden Ankara'ya gitme isteklerini iletir. Kazım Karabekir ise ya Erzurum üzerinden gideceksiniz, ya da Bakü'ye geri dönersiniz şeklinde tavır takınır. Erzurum yolunun önerilmesi, Erzurum valisi ile birlikte hazırlanan bir plan gereğidir. Mustafa Suphi ve yoldaşlarının Bakü'ye geri gönderilmesi, yardımına muhtaç oldukları Sovyet Rusya tarafından iyi karşılanmayacağı düşünüldüğünden, Karadeniz'de hunharca katledilmeleri daha uygun görülür.

Mustafa Suphi ve 17 yoldaşı 18 Ocak'ta, trenle Kars'tan Erzurum'a hareket eder. 22 Ocak'ta Erzurum'a varan kafile kışkırtılan ırkçı gruplar tarafından karşılanır. Mustafa Suphi ve yoldaşları, Erzurum'dan Trabzon'a doğru hareket ettirilir. Kafile, 28 Ocak günü akşam saatlerinde jandarma gözetiminde Maçka'dan Trabzon'a doğru hareket ettirilir. Trabzon'a saat 20-21 gibi varması beklenen kafile gece yarısına kadar Trabzon'a sokulmayarak yolda bekletilir.

Trabzon'da gelenleri iki ayrı grup beklemektedir. Birinciler; gelenlerin akrabaları, dostları, arkadaşları ve Rus elçilik mensuplarıdır. İkinciler; Trabzon Valisi, Emniyet müdürü, polisler, jandarmalar, Trabzon kayıkçılar kâhyası Yahya ve adamları ile Erzurum'da olduğu gibi devlet tarafından kışkırtılmış kişilerdir.

Maçka'da, Mehmet Emin ve Süleyman Sami, komünist propaganda yapıyorlar gerekçesiyle tutuklanır. Abdülkadir, akrabaları tarafından kurtarılır. Trabzon'da Mustafa Suphi'nin eşi son anda kafileden

alınır. Böylece Kars'tan 19 kişi olarak yola çıkan kafile on beş kişiye iner.

Gece yarısı Trabzon'a varan Mustafa Suphi ve yoldaşlarının yolları Değirmendere'de çevrilir. Kafile, kendilerini üst yolda onları bekleyen dost ve akrabalarına gösterilmeyerek, alt yoldan iskeleye getirilir. İskelede Mustafa Suphi ve yoldaşları, devlet görevlileri gözetiminde hakaret ve küfre maruz kalır. Dayak atılıp hırpalanan kafilenin, eşyalarına ve paralarına el konulur. Mustafa Suphi ve on dört yoldaşı, iskelede hazır bekletilen motora bindirilir. Motor Karadeniz'e Batum istikametine doğru yola çıkarılır. Arkalarından başka motor ya da motorlarla peşlerine takılan Yahya kâhya ile beraberindekiler on beşleri öldürüp denize atar. Sovyet hükümetinin on beşlerin hunharca katledilmesi ile ilgili sorusuna Ankara hükümeti, "deniz kazası" cevabını verir.

TKP Birinci Kongresi'nde, Merkez Komitesi'ne seçilenlerin sayısı yedidir. MK üyesi beş kişi, Anadolu'ya gelenler arasındadır. MK üyesi Mehmet Emin, Maçka'da jandarmalar tarafından tutuklanır. MK'nin diğer üyeleri Mustafa Suphi, Ethem Nejat, Hilmi oğlu (Arap) İsmail Hakkı, Cemil Nazmi öldürülenler arasındadır. Katledilen on beşlerin isimleri şöyledir:

Mustafa Suphi, Ethem Nejat, Bahaeddin, Kazım Hulusi, Kıralioğlu Maksut, Hilmi oğlu İsmail Hakkı, Ahmet oğlu Hayrettin, Hakkı bin Mehmet Ali, Emin Şefik, Tevfik bin Ahmet, Kazım bin Ali, Hatip oğlu Mehmet, Hacı Mustafa oğlu Mehmet, Cemil Nazmi bin İbrahim, Mehmet Ali.

Mustafa Suphi'nin eşinin akıbetinin ne olduğu "Dönüş Belgeleri-2"de şöyle açıklanmaktadır:

"Sosyalistler yıllarca 'Karadeniz'de boğulup öldürülen 15 yoldaş'ı bildi ve andılar. Mustafa Suphi'nin eşi de vardı. Mustafa Suphi'lere Trabzon'da katılmayı uman 'genç komünist Abdülkadir' 'Layihası'nda' şunları anlatmıştı: 'Birkaç gün sonra tayfaların birisinden aldığımız malumata nazaran Sürmene açıklarında ayakları ve elleri bağlı olarak denize attıklarını söylediler. Yalnız Suphi yoldaşın ailesini geri döndüğü zaman Kâhya tarafından çıkarıldığını haber aldık. (...) Kadının hangi evde olduğunu haber almak üzere uğraştım. Fakat hiçbir taraftan malumat alamadım. Bidayette Kâhya'nın evinde olduğunu, saniyen Nemlizade Ragıp Bey'in evinde olduğunu söylediler. Bazı üç dört defa olmak üzere evlerinin kapılarından geçiyordum. İhtimal rast getiririm veya pencereden bakarken görüp nerede olduğunu haber alırım diye uğraştım. Fakat hiçbir taraftan haber alamadım. Bilahare epey zaman geçtikten sonra kadının Kâhya tarafından Rizelilere hediye edildiğini ve orada bir zevk arasında öldürdüklerini haber aldım.'" ("Dönüş Belgeleri-2", s.161-162, Tüstav Yayınları, Mart 2004, İstanbul)

On beşler, her gittikleri yerde (Erzurum, Trabzon) kışkırtılmış linç toplulukları ile karşılaştılar. Ankara hükümetinin bunlar hakkında bilgi ve onayı olduğu Mustafa Suphi ve yoldaşlarının güvenlik taleplerini karşılamadığı olgudur. Türkiye proletaryasının önderi Mustafa Suphi ve on dört yoldaşı, 100 yıl önce, 28-29 Ocak 1921 gecesi, kemalistler tarafından Karadeniz'de hunharca katledildiler. 28 Ocak 1921'i 29 Ocak 1921 gününe bağlayan gece yarısı saat; 00.30'du. Hava soğuk, deniz çok dalgalı ve fırtınalıydı. Tekneyle yola çıkanlar bir daha geri dönmedi. Tekneyi çalıştıranlarda dâhil olmak üzere Mustafa Suphi ve arkadaşlarını bir daha gören olmadı. Karadeniz'in gece karanlığında kayboldular. Hepsi yok edildi.

On beşleri katledenler, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, komünizm uğruna mücadele edenleri susturacaklarını sanıyorlardı! On beşlerin katledilmesi ile komünizm davasının genç, deneyimsiz, örgütlü gücü çok ağır bir yara aldı. Fakat sosyalizm-komünizm davası durdurulamadı. Bolşevikler, on beşlerin mücadeleyi bıraktığı yerden devraldılar davayı. Onu daha da ileriye götürmek,

Aşağıda Mustafa Suphi'nin TKP kuruluş kongresinde yaptığı konuşmanın metniyle, 15'lerin katli üzerine 1923'te yayınlanmış bir broşürü okuyucunun bilgisine sunuyoruz.

TKP BİRİNCİ KONGRESİNDE KONUŞMA

Mustafa Suphi

Teşkilat dönemlerini geçiren ve şimdiye kadar birer grup hâlinde yaşayan Türkiye komünistleri, bu Kongreden teşkilatlı ve birleşmiş bir parti olarak çıkmakla yeni bir hayat dönemine ayak basıyorlar. Partimizin önünde duran birinci görev, bundan sonra memleketimizin işçi ve yoksul köylüleri arasında düşüncemizi kuvvetle ve hızla yayarak, halkın kaderini kendi eline verecek sebep ve yetenekleri hazırlamaktır. Türk Komünistleri, üç yıldan beri Rusya sosyal devrimi içinde birçok safhalardan geçtiler.

Zaman oldu ki, karşımıza çıkan kara fikirli gericiler, Türkiye'de işçi ve köylü sınıfının mevcut olmadığını ve olsa bile hamalların memurlardan iyi yaşadıklarını söylemekten utanmadılar. Son zamanlarda ise, özellikle İstanbul, İzmir, Konya, Erzurum, Ankara ve Eskişehir'de meydana gelen işçi ve köylü teşkilatları, seslerini yükselterek gösterdiler ki, Türkiye'de işçi ve köylü adı altında önemli devrimci bir sınıf yaşıyor. Ümitliyiz ki, İstanbul ve Anadolu işçi ve köylüleri yakında istilacıya ve zalime karşı bütün kuvvetleri toplayarak, yaşama ve savaş çalışmasını kendi kollarına almak gücünü gösterecektir.

Zaman oldu ki, Türkiye işçi ve köylüleri, zorba vali, hâkim ve paşalar karşısında söz söylemek cesaretini bile gösteremezdiler. Fakat son olaylar gösteriyor ki, İstanbul hükümetinin ve padişahın İngilizlerle birleşerek memleketi sattığını halk pek iyi anlıyor. Türkiye'n in ezilen işçi, köylü ve askerleri bu alçaklığa, bu hıyanete karşı süngüsünü oradaki ağa ve paşaların göğsüne çevirmiş savaşıyorlar. (Alkışlar)

Ve nihayet zaman oldu ki, arkadaşlar, Türkiye'de komünist teşkilatı olmaz dediler. Fakat Türkiye'nin çeşitli şehirlerinden gelen komünist temsilcileri bunun aksini ispat ettiler, Türkiye'de işçi ve köylü komünist teşkilatı gittikçe genişliyor ve kuvvet kazanıyor. Şimdi komünist partisinin, sömürgeci kuvvetleri ezmeğe kararlı emekçi halka rehber olacağına hiç şüphe edilemez. (Alkışlar)

Komünizm meşhurlarından Engels, bir eserinde diyor ki: "Yeryüzünde teknik zulme alettir. Zaman gelecek ki, tekniğin ilerlemesi sonucu yeryüzünü kan deryaları alacak ve zalim em-

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de kızıl bayrağı göndere çekmek için onların kavgasını, ideallerini kendilerine rehber edindiler.

100 yıl önce Kuzey Kürdistan-Türkiye'de, komünizmin bayrağını göndere çekmek için yola çıkan komünistler katledildi. Mustafa Suphi'nin kurduğu TKP, süreç içinde yozlaştı. 1972'de İbrahim Kaypakkaya önderliğinde TKP/ML'nin kuruluşu ile Mustafa Suphi'nin bayrağı yeniden bütün kızıllığıyla yükseltildi. Faşist Türk devleti, İbrahim Kaypkakkaya yoldaşı da katletmek için bütün gücüyle yüklendi. Mustafa Suphi'nin katledilmesinden 52 yıl sonra, bir başka 29 Ocak'ta, 29 Ocak 1973'te İbrahim Kaypakkaya kemalist faşist diktatörlüğün it sürüleri tarafından yaralı olarak esir alındı. Amed zindanlarında barbar işkencelerle İbrahim'i konuşturmak, teslim almak isteyen faşistler, İbrahim'i teslim alamayınca, O'nu 18 Mayıs 1973'te katletti.

İbrahim'in kurduğu TKP/ML içinde yürüyen iki çizgi mücadelesi sonrasında 1981'de, partiyi işçi sınıfı temeline oturtmayı şiar edinen Bolşevikler, TKP/

peryalistlerin taçları bu kan deryasına yuvarlanacak da, bu tacı yerden kaldırıp başına koymaya cesaret edecek adam bulunamayacaktır." İşte bu dönem gelmiştir: Rusya'da, Almanya'da, Avusturya'da, Türkiye'de çarlık, imparatorluk, padişahlık artık bir daha dirilmeyecek şekilde yıkıldığı hâlde, hiç kimse cesaret edip de o tacı başlarına geçiremiyor.

Vaktiyle halka zulüm edenler, bugünkü işçi ve köylü devrimi önünde diz çökerek ezilen halka taraftar ve hizmete hazır gözüküyorlar. (Alkışlar)

Memleketimizde her türlü dereceden sınıf uzlaşmalarının ve yalanlarının ortaya döküldüğü böyle bir dönemde, böyle bir buhran döneminde halkın kaderini kendi eline alarak iş görmesi bir zaruret hâline giriyor. Bu işte doğru yolu göstermek görevi komünist partisinin üzerine düşmektedir. Komünist partisi için memlekete musallat olan dış düşmanları kovmak nasıl bir görev ise, içte halkın sırtından geçinen yağmacı asalak sınıfları da hazır yiyicilik hâlinden çıkarıp, yumruk altında çalıştırmak da o derece esaslı bir görevdir. Bu iki noktanın sağlanması iledir ki, komünist partisi ezilen işçi ve köylü halka karşı hizmetini yapmış ve sınıf farkları ortadan kalkarak sosyalizme, gerçek adalete kavuşmuş olacaktır. Onun için son söz olarak diyelim ki:

YAŞASIN TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ!
YAŞASIN DÜNYA PROLETARYASININ BİRLİĞİ!
YAŞASIN ÜÇÜNCÜ ENTERNASYONAL!

("Türkiye'nin Mazlum Amele ve Rençberlerine", s.48-50, Aydınlık Yayınları, Ocak 1976, İstanbul)

ML'yi Menşevik bir parti hâline getirme yolunda ilerleyen Menşeviklerden ayrılarak Bolşevik Parti'yi kurdular. Mustafa Suphi ve yoldaşlarının diktiği kızıl bayrak, 1970'li yılların başlarında İbrahim Kaypakkaya yoldaşın önderliğinde TKP/ML ile yeniden yükseltildi. İbrahim'in göndere çektiği bayrak, 1981'den beri Bolşeviklerin gönderinde dalgalanıyor, dalgalanacak.

Mustafa Suphi ve yoldaşları mücadelemizde yaşıyor, yaşayacak…

19 Ocak 2021 ●

MUSTAFA SUPHİ VE YOLDAŞLARI

28-29 Ocak 1921'i Unutma

1923'de, Mustafa Suphi'nin hayatta kalan yoldaşları tarafından yazılarak Moskova'da:

"Bütün Dünya İşçileri Birleşiniz

28-29 KANUNUSANİ 1921

Karadeniz kıyılarında parçalanan Mustafa Suphi ve yoldaşlarının ikinci yıldönümleri"

adı altında yayımlanmıştır. Arap harfleriyle dizilmiş bulunan kitap, Moskova'da, "Kızıl Şark" Matbaasında basılmıştır. Lenin Kütüphanesi'nde, 3v 15-11-134 dizi numarasıyla kayıtlıdır. Mustafa Suphi ve on dört yoldaşının, katledilmelerinin ikinci yıldönümünde, TKP'nin yayımladığı kitapta Mustafa Suphi'nin hayatını anlatan bölümü olduğu gibi yayımlıyoruz.

MUSTAFA SUPHİ'NİN HAYATI

Mustafa Suphi 1883'de doğdu. İstanbul Hukuk Fakültesini ve Paris Siyasi İlimler Okulunu bitirdi. Paris'te okulunu bitirirken bitirme tezi olarak Türkiye'de Tarım Kredileri Teşkilatının Durumu ve Geleceği üstüne bir çalışma hazırlamıştı. Bu arada Paris'te bir yandan Tanin Gazetesi muhabirliğini yapıyor, öte yandan da sendikalar, işçi örgütleri ve siyasi partiler üzerine incelemeler yapıyordu.

1908'de Türkiye'ye döndü. Çeşitli gazetelerde yazılar yazdı. Üniversitede hukuk ve iktisat hocalığı yaptı. 1912'den itibaren Türkiye işçi ve köylülerini yok yere kırdıran emperyalist savaşlara, emperyalist yağma savaşlarına karşı çıktı ve Alman işbirlikçisi ittihatçı kompradorlarla mücadeleye başladı. Bu tarihte de Milli Meşrutiyetperver Fırkasını kurmak için İfham (Uyarı) gazetesini çıkarıyordu.

Mustafa Suphi, Alman işbirlikçilerinin diğer muhalifleriyle birlikte 1913 yılında Sinop'a sürüldü. 1914'te buradan kaçarak Rusya'ya geçti. Birinci Emperyalist Dünya Savaşı başlayınca çarlık tarafından Urallar'a sürülen Mustafa Suphi, burada Bolşeviklerle ve Türkiyeli devrimcilerle ilişki kurdu ve komünizmi benimsedi. Türk savaş esirleri arasında yoğun bir ihtilalci çalışma yürüttü. Aynı zamanda işçilerle birlikte demiryollarında çalışıyor ve onların hayatını ve kaderini paylaşıyordu. Moskova, Kazan, Samara, Ufa ve Saratov gibi şehirlerde ve İdil ve Ural bölgelerinde ilk Türk komünist gruplarını teşkilatladı.

Bolşevik Partisi İslam Bürosu'nda görev aldı.

Mustafa Suphi, Büyük Ekim Devrimi'nden sonra Moskova'da ilk Türk komünist gazetesi Yeni Dünya'yı çıkardı. Yedi Türk lehçesinde yayınlanan bu gazete, Türkiyeli işçilerle Tatar devrimcilerinin birlikte çıkardıkları bir yayındı.

Mustafa Suphi ve Rusya'daki Türkiyeli komünistlerin amaçları bağımsız bir Türkiye Komünist Partisi teşkilatlamak ve Anadolu'daki Kurtuluş Savaşı'na katılarak, milli devrimin sosyal devrim yönünde gelişmesini sağlamaktı.

Türkiye Komünist Partisi'nin kurulması yolunda atılan ilk adım, 25 Temmuz 1918'de Moskova'da toplanan Türk Sol Sosyalistleri Konferansı oldu. Bu kongreye, Türkiyeli işçi ve köylüleri temsil eden yirmi işçi ve köylü delege katılmıştı. Kongreye Rus Komünist Partisi'nin (Bolşevik), İdil-Ural Tatar ve Başkırdlarının temsilcileri katıldılar. Konferans sonunda Türkiye İştirakiyyun (Komünist) Teşkilatı kuruldu ve Merkez Komitesi Başkanlığına Mustafa Suphi getirildi.

Mustafa Suphi, 1918 Kasım'ında Müslüman Komünistleri Birinci Kongresi'ne katıldı. Stalin'in başında bulunduğu Milliyetler Komiserliği'ne bağlı olarak kurulan Bütün Rusya Müslüman İşleri Merkez Komitesi üyesi ve Uluslararası Doğu Propaganda Dairesi Türk Kesimi Başkanı olarak çalıştı.

1918 Aralık ayında Petrograd'da yapılan Uluslararası Devrimciler Toplantısı'na ve 1919 Mart'ında Moskova'da toplanan Üçüncü Enternasyonalin Birinci Kongresi'ne Türkiye delegesi olarak Mustafa Suphi katıldı. Yine bu yıllarda Rusya'nın çeşitli yerlerindeki esir düşmüş olan Doğu halklarını uyarmak için, Rezan, Astrahan, Kazan, Samara, Saratof, Moskova gibi şehirlerde Türk Komünist Teşkilatlarını örgütledi. Bu teşkilat daha sonra toplanan Üçüncü Enternasyonalin İkinci Kongresine iki delege ile katıldı ve gelecek kongreye ise dört oyla katılma hakkını aldı.

Mustafa Suphi, bu kongrelerde Türkiye halkının ve proletaryasının temsilciliğini yaptı. Yeni Dünya gazetesinin çıkarılmasını İslam Komiserliği ve Stalin'in bizzat kendisi sağlamıştı. Mustafa Suphi'nin sağlam devrimci karakteri ve proletarya davasına sarsılmaz bağlılığı ve devrimci siyaseti derinden kavraması, onun, bütün devrimci önderler içerisinde haklı bir güven yaratmasına sebep olmuştur.

Türkiye İştirakiyyun Teşkilatı merkezi, 1919 başında Türkiye ile daha sıkı bağlar kurabilmek için Kırım'a geldi. Mustafa Suphi burada Bolşeviklerle beraber çalışarak bir "Müslüman Komünistler Ülke

Bürosu"nu kurdu. Burada Kırım Haberler Gazetesi ve Yeni Dünya günlük olarak yayınlandı. Ayrıca çeşitli broşürler de çıktı. Gene Kırım'da bir Parti Okulu açıldı. Bu okulda eğitilen birçok işçi ve köylü, proletarya davasının sadık savunucuları oldular. Kırım'da Mustafa Suphi "Anayasa ve Komünizm Programı" gibi eserler de yayınladı. Ayrıca, sürgündeki ve esir düşmüş Türk ve diğer milliyetlerden halklardan Beynelmilel Şark Alayı kuruldu. Türk kayıkçılarıyla Anadolu'ya kadrolar ve yayınlar gönderilmeye başlandı.

Mustafa Suphi'nin yönetiminde kurulan Türkiye Komünist Teşkilatı Telif ve Tercüme Komisyonu şu eserleri çevirmiştir: "Anayasa", "Komünist Partisi Programı", "Lenin'in Hayatı", "Lenin'in Burjuva Demokrasisi ve Proletarya Diktatörlüğü Hakkındaki Görüşleri", "Komünist Programı'nın Açıklaması", "Komünist Manifestosu (Bildirisi)", "Emek ve Sermaye", "Bolşevizm Nedir?", "Şura Hükümeti Nedir ve Nasıl Teşkil Edildi?", "Kırmızı Ordu Kıtaatı", "Fırka Hücreleri Talimatnamesi", "Çocuk Dostu", "Mektebe Kadar Terbiye Müesseseleri Talimat ve Programları".

Kırım'ı Vrangel'in beyaz orduları istila edince Mustafa Suphi, Odesa'ya hareket etti ve çalışmalarını orada sürdürdü.

O tarihlerde Mustafa Kemal, milli ihtilale destek sağlamak için Bolşeviklerle ilişki kurmaya çalışıyordu. Bu amaçla Odesa'daki Mustafa Suphi ile haberleşti. Mustafa Suphi, milli ihtilali desteklediklerini Mustafa Kemal'e bildirdi.

Türkiye İştirakiyyum Teşkilatı adına Mustafa Suphi, milli mücadeleye yardım sağlamak için Moskova'ya giderek Bolşevik Partisi Merkez Komitesi ile bir görüşme yaptı. Teklifi kabul edildi.

Anadolu'da emperyalist işgale karşı silahlı mücadelenin başlaması üzerine, Rusya'daki Türkiye komünistlerinin önderleri Anadolu'ya geçmeye karar verdiler. Mustafa Suphi, Kafkas yolu kapalı olduğu için Anadolu'ya Türkistan üzerinden gitmeye çalıştı. Fakat buradaki karşı devrimci faaliyetlerin bastırılması için kendisine ihtiyaç olunca bir yıl kadar Türkistan'da kaldı. Bununla beraber, bazı arkadaşlarını Anadolu'ya gönderdi. Türkistan'da Yeni Dünya'nın yayınına devam edildi ve "Türk kızıl askerlerinden oluşan bir askeri birlik" kuruldu. Ayrıca Mustafa Suphi, Uluslararası Doğu Propaganda Konseyinin Türkistan şubesini teşkilatladı. Bu teşkilatta Çin, Kaşgar, Buhara, Riva, İran, Türkiye komünist teşkilatlarını birleştirmeyi başardı. Mustafa Suphi, Taşkent'te iken, Türkistan Komünist Partisi Üçüncü Kongresi'ne de katıldı ve bu parti ile ortaklaşa çalışarak bütün Doğu halklarının kurtuluşu davasında önder bir yönetici olarak hizmet etti.

Mustafa Suphi ve arkadaşları, 1920 Mayıs'ında bütün teşkilatla birlikte Bakü'ye geldiler. Buradaki eski Türk komünistleri grubu yeniden ele alınarak kuruldu ve Türkiye Komünist Teşkilatı'nın bir kolu olarak düzenlendi. Mustafa Suphi, Alman işbirlikçisi İttihat ve Terakki'nin adamı Bahattin Şakir'in kurduğu sahte "Türk Komünist Partisi"ni yıktı ve açığa çıkardı. Anadolu'da başlayan milli mücadeleye katılmak için Mustafa Suphi bu defa da Azerbaycan'da bir seferberlik ilan etti.

Bu teşkilatlanma çalışmasıyla beraber, yoğun bir yayın faaliyeti başladı. Yeni Dünya dört bin nüsha basılıyor, iki bini Anadolu'da dağıtılıyordu. Ayrıca, Gençlik adlı bir gazete ve çeşitli broşürler yayınlandı. Parti okulu açıldı. Türkistan'da iken kurulmuş olan askeri birlik, milli mücadeleye katılmak amacıyla geliştirildi ve 1200 kişilik bir Kızıl Alay hâline getirildi. Nahcivan'da, Anadolu ile ilişkileri sağlamak üzere bir şube kuruldu. Erzurum, Sivas, Ankara ve Karadeniz sahilinde faaliyetlere girişildi.

Mustafa Suphi ve arkadaşları 1 Eylül 1920'de toplanan Bakü Şark Milletleri Kurultayı'na katıldılar. Mustafa Suphi, 10 Eylül 1920'de 74 delegenin katılmasıyla Birinci ve Umumi Türk Komünistleri Kongresini topladı. Bu Kongreye bizzat Mustafa Suphi ve arkadaşlarının hazırladığı Tüzük ve Program teklif edildi ve onaylandı. Böylece ülke çapında hareketi kucaklayan Türkiye Komünist Partisi kuruldu.

Millet Meclisi'nin ve bizzat Mustafa

28 Kânunisânî'yi Unutma!

Nâzım Hikmet Ran

ta ata aa ta ta ha ta tta ta
tarih
sınıfların
mücadelesidir
1921
kanunisani 28
karadeniz
burjuvazi
biz

on beş kasap çengelinde sallanan
on beş kesik baş
yoldaş

bunların sen

isimlerini aklında tutma
fakat
28 kanunisaniyi unutma!
"siyah gece
"beyaz kar
"rüzgâr
"rüzgâr".

trabzondan bir motor açılıyor
sa-hil-de-ka-la-ba-lık!
motoru taşlıyorlar
son perdeye başlıyorlar!
burjuva kemal'in omuzuna binmiş
kemal kumandanın kordonuna
kumandan kahyanın cebine inmiş
kahya adamlarının donuna
uluyorlar
hav… hav… hak… tü
yoldaş unutma bunu burjuvazi

ne zaman aldatsa bizi
böyle haykırır:
– hav…hav…hak…tü
– gördün mü ikinci motoru?
– içinde kim var?
– arkalarından gidiyorlar.
– ikinci motor birinciye yetişti
– bordoları bitişti
– motorlar sarsılıyor
– dalgalar sallıyor sallıyor dalgalar.
– hayır
iki motorda iki sınıf çarpışıyor
– biz onlar!
– biz silahsız onlar kamalı
– tırnaklarımız
– kavga son nefese kadar
– kavga
– dişlerimiz ellerini kemiriyor
kamanın ucu giriyor
– girdi…
– yoldaşlar, ey!
artık lüzum yok fazla söze:
bakın göz göze
– karadeniz
on beş kere açtı göğsünü,
on beş kere örtüldü.
onbeşlerin hepsi
bir komünist gibi öldü

(Moskova 1923)

Kemal'in daveti üzerine, 1921 Ocak ayı içinde Kars'a gelen Mustafa Suphi önderliğindeki TKP heyeti, çeşitli tertiplerle Trabzon'a gitmek zorunda bırakıldı. Daha sonra Mustafa Suphi, Ethem Nejat, Hilmioğlu İsmail Hakkı, Kazım Ali, Şefik, Topçu Hakkı ve diğer dokuz yoldaşıyla birlikte 28-29 Ocak 1921 gecesi Karadeniz'de hunharca şehit edildi.

Mustafa Suphi'nin proletaryanın ve halkın davası ve milli bağımsızlık için adadığı hayatı, devrimciler ve halk için örnektir. Yılmaz mücadele ruhu, devrim davasına bağlılığı, yığınları etkileme ve teşkilatlama yetenekleri Mustafa Suphi'yi Türkiye proletaryasının öncü müfrezesinin kurucusu yaptı. O'nun mücadelesi, fikirleri ve yetenekleri, devralmamız ve sürdürmemiz gereken değerli bir mirastır. ●

("Türkiye'nin Mazlum Amele ve Rençberlerine", s.21-26, Aydınlık Yayınları, Ocak 1976, İstanbul)

ÖLÜMÜNÜN 28. YILDÖNÜMÜNDE

PROL YOLDAŞI ANIYORUZ

PROL (Ahmet Zeki Çimen) yoldaş 1 Aralık 1940'ta yaşama gözlerini açtı. 17 Şubat 1993'de, geçirdiği kalp krizi sonucunda aramızdan ayrıldı.

Çoğumuz onu Proleter, ya da kısaca PROL olarak tanıdık. O bizim PROL'ümüzdü. Proleter ismi ona her bakımdan yakışan bir isimdi. O hem sınıf kökeni, hem sınıf konumu, hem de dünya görüşü ve siyasi düşünceleriyle tam bir işçiydi, proleterdi. O, Türkiye'de ilk gençliği ve askerliğin ertesinde 1965'de Almanya'ya işçi olarak geldi. Almanya'da inşaat ve metal sektöründe kesintisiz 16 yıl işçi olarak çalıştı.

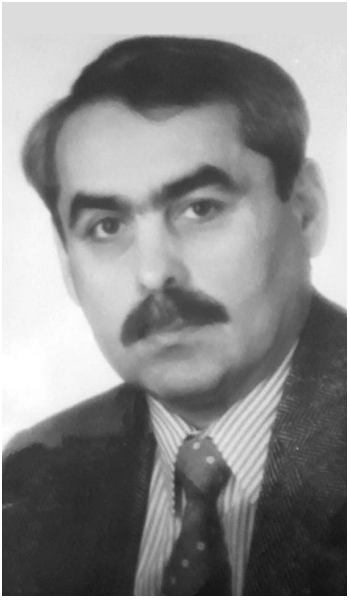

1960'lı yılların sonunda '68 hareketinin etkileri temelinde önce genel devrimci saflarda, daha sonra da bilinçlenmesine bağlı olarak marksist-leninist saflarda yerini aldı. Yurtdışında devrimci mücadeleye Aydınlık çevresinde başladı. İbrahim Kaypakkaya'nın yazıları ile tanıştığında, yurtdışında Aydınlık revizyonizmine ilk başkaldıranlardandı.

1975-1978 arasında, TKP/ML'nin bölgesel döneminde yurtdışında önemli görevler üzerlendi. Yurtdışında TKP/ML'yi oluşturan, 1978 Birinci Konferansı'nı hazırlayan kadrolar içinde yer aldı. Birinci Konferans ertesinde, TKP/ML içinde Yurtdışı Bölge Örgütü'nde, en üst kademede yer aldı. O bu kademe içinde yürüyen tartışmalarda, Bolşevik çizginin yaratılmasına, proleter sınıf tavrıyla küçümsenmeyecek katkılarda bulundu.

Toplantılarda çok fazla konuşmazdı, ama aralarda, ağzından hiç eksik etmediği sigarasıyla söyleyeceğini söylerdi. Biz bu seanslara "şimdi PROL'ün toplantısı başlıyor" derdik. Bu toplantılarda söz alıp konuşmama ve fakat aralarda sohbet tavrı, kimi açık toplantılarda bazen ara verilmeden de, salon dışında ikinci bir toplantı varmış havası yaratırdı. O'nun sohbetine doyum olmazdı. Hoş konuşurdu. Boş konuşmazdı.

PROL, TKP/ML'nin İkinci Konferansı öncesinde, parti içinde yürüyen tartışmalarda, Bolşevik çizginin mimarları içinde yer aldı. Bu çizginin bulunduğu alanda savunulması ve yaygınlaştırılmasında da birinci derecede rol oynadı. O, İkinci Konferans

için delege seçimlerinde üç yurtdışı delegesinden biri olarak seçilerek, TKP/ML İkinci Konferansı'na katıldı. Konferansta, sigara aralarında adeta kendi özel konferansını yaptı. Ne yazık ki, Menşevik fraksiyon, yurtdışı görüşlerinin "troçkist, dogmatik-revizyonist" vs. olduğu konusunda –bu görüşlerin ne olduğunu bile bilmeden– kendini inandırmış, imanlı bir tavır içindeydi. Bolşevik delegelerin çabaları fayda etmedi. Konferans ertesi 1981'de gerçekleşen Bolşevik/Menşevik bölünmesinde Bolşevik saflarda tereddütsüz yerini aldı.

Daha konferans sırasında yurtdışına gönderilen haberci ve görevliler ile başlatılan bir darbe harekâtıyla yurtdışındaki Bolşevikler tasfiye edilmeye kalkıldı. Her ne kadar bu darbenin başını çekenler sonradan devrimden vazgeçtilerse de, hatta bir bölümü poliste bülbül kesildiyse de, o zaman hızlı halk savaşı çığlıklarıyla yurtdışındaki kitlelerin çoğu Menşevik çizgi peşine takılabildi.

PROL, sohbetine doyum olmaz bir arkadaş, sözüne güvenilir, sınıf içgüdüsü ile yanlışı çok çabuk tespit edebilen bir yoldaştı. Her yoldaş gibi hataları, eksiklikleri de vardı. Ve fakat hata ve eksikliklerini erdem gibi görmeme, onları bilme, tanıma erdemine sahipti. O, en zor şartlarda bile gülmesini bilen, dünyaya gülerek bakan, yaşamı seven bir insandı. O, bir yoldaştı. Devrimciliğin ve komünistliğinin en derin temeli bu idi.

Şimdi o gülen insan, o değerli yoldaş 28 yıldır aramızda yok.

PROL'U BOLŞEVİK MÜCADELEDE YAŞATIYORUZ, YAŞATACAĞIZ...

Korkuyorlar, korkacaklar, korksunlar…

Faşist Türk devletini yöneten "Cumhur İttifakı" ülkelerimizde terör estiriyor. 18 yıldır sürdürdükleri saltanatlarının yıkılacağından korkuyorlar. Onun için kendilerinden olmayanlar üzerinde terör estiriyorlar. Herkesin kendileri gibi düşünmesini, kendileri gibi yaşamasını istiyorlar. Ülkelerimizde yaşayan insanları RTE'nin deyimi ile "kindar ve dindar" bir kalıba dökmek istiyorlar. Onların dayattığı kalıba girmek istemeyenler, "terörist", "vatan haini" ilan ediliyor!

Mücadele eden işçileri, köylüleri, emekçileri, tüm muhalifleri, özerk üniversite için mücadele eden gençleri, doğal yaşamı savunanları, erkek egemenliğine karşı mücadele eden kadınları, ulusal baskıya direnen halkları, faşizme karşı dövüşenleri, sosyalistleri, komünistleri, heteroseksüel norma karşı çıkanları vb. kendilerinden olmayan herkesi susturmak istiyorlar! Onun için de sıradan bir basın açıklamasına bile izin vermiyorlar. Boğaziçi Üniversitesi'ne atadıkları kayyum rektöre karşı mücadele edenleri "terörist"likle suçluyorlar! Terör, terörist kelimelerini dillerine pelesenk edenlerin uyguladıkları faşist terörün haddi hesabı yok.

Ülkelerimizde hüküm süren düzen, emperyalizmle işbirliği içindeki büyük burjuvazinin, bir avuç tefecinin, asalağın, vurguncunun, talancının düzenidir. Lafta savundukları demokrasi, işçi sınıfının, emekçilerin, örgütlenme özgürlüğünün olmadığı bir "demokrasi"dir. Savunduk-

ları demokrasi, düşünce, örgütlenme ve basın özgürlüğünün engellenmesidir. İşçiler-emekçiler için öngörülen tek özgürlük, seslerini çıkarmadan sömürttürme ve ezdirme özgürlüğüdür. Demokrasi dedikleri, gerçekte çeşitli tonlarda faşist zulüm, işkence, zindan demektir.

Öyle bir demokrasidir ki, düşünen beyinler, düşündüğünü söyleyen diller, yazan eller için işkence, zindan, zulümdür. Öyle bir demokrasidir ki, Türk olmayan milliyetlere zulüm, Kürt ulusunun ayrılma hakkının zorla gasp edilmesidir. Onların demokrasisi, işçi sınıfı ve tüm ezilenler üzerindeki sömürülerini ayakta tutma esas amacına hizmet eden faşist diktatörlükten başka bir şey değildir.

Faşist Türk devleti, saltanatlarının tek bir gerçek alternatifi olduğunu, onun da sosyalizm, komünizm olduğunu adı gibi biliyor. Ve dün olduğu gibi, bugün de faşist Türk devleti, bir yandan komünist örgütlere, devrimcilere, hak arama mücadelesi yürütenlere azgınca saldırıp, muhaliflerin güçlenmesini karşı devrimci şiddetle engellemeye çalışırken, diğer yandan da yalanla, demagojiyle, devrimcilerin emekçi yığınlar içinde yayılmasını, kök salmasını imkânsız kılmaya çalışıyor.

Faşist devlet, kendisi için gerçek bir öcü olan sosyalizmi, emekçi yığınlar için de öcü olarak göstermek için her türlü sahtekârlığı yapıyor. Bu sahtekârlıkta ne yazık ki, sosyalizm adına konuşan fakat savunduklarının sosyalizmle ilgisi olmayan bir dizi revizyonist ve oportünist de burjuvaziye –kimi bilerek, kimi bilmeyerek– yardımcı oluyor.

Andaki durumda faşist devleti, AKP/RTE yönetiyor. Hiç gitmeyeceklermiş gibi hazırlık yapıyorlar. Şimdi kendileri için daha yararlı olabilecek seçim yasalarını çıkarmak istiyorlar. Faşist devletin 98 yıllık bir geleneği var. Bu geleneğin adı faşizmdir. "Cumhur İttifakı" iktidarını kaybetse bile, yerine geleceklerin uygulayacağı da faşizmden başka bir şey olmayacaktır. "Cumhur İttifakı"da, "Millet İttifakı"da, sosyalizme düşmandır. Bunların "komünizm öldü", "bitti", "gitti", "tarihin çöplüğüne karıştı" vb. çığlıkları, halkları kandırmanın yanında, korkularını yenmek için mezarlıkta ıslık çalmanın işlevini de görüyor! Çivisi çıkmış Kuzey Kürdistan-Türkiye'nin hâline bir bakın, sosyalizmin-komünizmin neden ölmediği ve ölmeyeceği açıkça görülmektedir.

Bizim mücadelemiz, sadece anda faşist T.C.'yi yönetenlerin iktidardan uzaklaştırılması mücadelesi değildir. Bizim mücadelemiz, bir bütün olarak faşist T.C. devletini tarihin çöplüğüne gönderme mücadelesidir.

Komünizm, gerçekte kapitalizmin bağrında bulunan çelişmelerin gidiş yönünün toplumun bilimsel bir çözümlenmesi temelinde ortaya konmasının adıdır. Komünizm, sömürücü, kapitalist toplumda, sınıflar arasındaki zıtlıktan doğan sınıf savaşımının, kaçınılmaz olarak "mülksüzleştirenlerin, mülksüzleştirilmesi"ne, toplumun zenginliğinin topluma geri verilmesine götüreceği bilimsel öngörüsünün adıdır.

Sömürü ortadan kaldırılmadıkça, bir yanda bir avuç asalak sömürücü, diğer yanda emeklerinin ürünlerine "sermaye sahipleri" tarafından el konulan milyonlarca yoksul emekçi olduğu sürece, komünizm ölmez!

Korkuyorlar, korkacaklar… Korkunun ecele faydası yoktur. Er veya geç burjuvazinin sömürü imparatorluğuna son verilecek ve büyük insanlığın özlem duyduğu sömürünün olmadığı özgür bir toplum kurulacaktır.

9.01.2021 ●

Aşağıda Mao'nun 1937 yılında yazdığı bir yazıyı yayınlıyoruz. Yazı aslında kendi içimizde ideolojik mücadelede kendimizi sorgulamak için ipuçları sunan, şematik olarak kavranmadığı zaman çok yardımcı olabilecek bir yazıdır.

Liberalizmle mücadele edelim!

MAO ZEDUNG

7 Eylül 1937

Biz aktif ideolojik mücadeleden yanayız; çünkü bu mücadele, parti ve devrimci örgütler içinde savaşımızın yararına olan birliği sağlayan silahtır. Her komünist ve her devrimci bu silaha sarılmalıdır.

Buna karşı liberalizm, ideolojik mücadeleyi reddeder ve ilkesiz barıştan yanadır; bu yüzden yozlaşmış ve bayağı bir tavra yol açar, parti ve devrimci örgütler içindeki bazı birimlerde ve bireylerde siyasi soysuzlaşmayı doğurur.

Liberalizm kendisini çeşitli biçimlerde gösterir.

Bir kimse açıkça hata işlediğinde, barış ve dostluk uğruna işi oluruna bırakmak; eski bir tanıdık, bir hemşeri, okul arkadaşı, yakın bir dost, sevilen biri, eski bir meslektaş ya da alt kademeden eski bir arkadaştır diye ilkelere bağlı tartışmadan kaçınmak. Ya da arayı bozmamak için meseleye derinliğine girmeyip şöyle bir dokunup geçmek. Bunun sonucunda hem örgüt hem de o kişi zarar görür. Bu, liberalizmin birinci biçimidir.

Düşüncelerini örgüte aktif olarak iletmek yerine, özel çevrelerde sorumsuz eleştirilere girişmek. Kişilerin yüzlerine karşı hiçbir şey söylemeyip arkalarından çekiştirmek ya da toplantıda bir şey söylemeyip sonradan dedikodu yapmak. Kolektif hayatın ilkelerine kulak asmayıp kendi bildiğini okumak. Bu, liberalizmin ikinci biçimidir.

Kendini şahsen ilgilendirmeyen işlere kayıtsız kalmak; yanlış olanı pek bildiği hâlde, mümkün olduğu kadar az şey söylemek, açıkgöz davranıp, kaçak güreşmek; sadece suçlanmamaya bakmak. Bu, liberalizmin üçüncü biçimidir.

Emirlere uymayıp kendi görüşlerini her şeyin üstünde tutmak. Örgütten özel bir ilgi beklemek, buna karşılık örgüt disiplinini tanımamak. Bu, liberalizmin dördüncü biçimidir.

Birlik, ilerleme ya da çalışmanın gerektiği gibi yapılması için hatalı görüşlere karşı tartışmak ve mücadeleye girişmek yerine, kişisel saldırılarda bulunmak, hır çıkarmak, kişisel kin gütmek ya da öç almaya bakmak. Bu, liberalizmin beşinci biçimidir.

Karşı çıkmaksızın yanlış görüşleri dinlemek ve hatta karşı devrimci düşünceleri duyup da haber vermemek, bunları sanki hiçbir şey olmamış gibi sükûnetle karşılamak. Bu, liberalizmin altıncı biçimidir.

Kitleler arasında olup da propaganda ve ajitasyon yapmamak ya da kitle toplantılarında konuşmamak, kitleler içinde araştırma ve inceleme yapmamak; tersine, kitleler karşısında kayıtsız kalmak, kitlelerin dertleri ile hiç ilgilenmemek, bir komünist olduğunu unutarak komünist olmayan sıradan biri gibi davranmak. Bu, liberalizmin yedinci biçimidir.

Birinin kitlelerin çıkarlarına zarar verdiğini görüp de tepki duymamak, onu vazgeçirmemek, engellememek ya da ikna etmemek ve bunu sürdürmesine göz yummak. Bu, liberalizmin sekizinci biçimidir.

Belli bir plan ya da yön olmadan, gönülsüz, baştan savma çalışmak, gün doldurmaya bakmak, «gözlerimi kaparım, vazifemi yaparım» tavrı takınmak. Bu, liberalizmin dokuzuncu biçimidir.

Kendisini devrime büyük hizmetlerde bulunmuş saymak, kıdemli olmakla böbürlenmek, büyük görevler için yeteneksiz olduğu hâlde küçük görevlere dudak bükmek. Çalışmada savruk, öğrenmede gevşek olmak. Bu, liberalizmin onuncu biçimidir.

Hatalarının farkında olmak, ama onları düzeltme yolunda hiçbir çaba göstermemek, kendine karşı liberal bir tavır takınmak. Bu, liberalizmin on birinci biçimidir.

Daha birçoğunu sayabiliriz. Ama bu on bir tanesi başlıca biçimleridir. Bunların hepsi de liberalizmin birer ifadesidir.

Liberalizm devrimci bir topluluğa son derece zararlıdır. Birliği kemiren, dayanışmayı zayıflatan, kayıtsızlığa yol açan ve ayrılık yaratan yıkıcı bir şeydir.

Devrimci safları sağlam bir örgütlenmeden ve sıkı bir disiplinden yoksun kılar, siyasetlerin uygulanmasını engeller, parti örgütlerini partinin önderlik ettiği kitlelerden koparır. Bu, son derece kötü bir eğilimdir.

Liberalizm, küçük-burjuva bencilliğinden kaynaklanır, kişisel çıkarları birinci plana alır, devrimci çıkarları ikinci plana iter ve bu da ideolojik, siyasi ve örgütsel liberalizme yol açar.

Liberal kimseler Marksizm'in ilkelerini soyut birer dogma olarak görürler. Marksizm'i kabul ederler ama onu uygulamaya ya da hakkıyla uygulamaya yanaşmazlar; liberalizmlerinin yerine Marksizm'i koymaya yanaşmazlar. Bu kimselerde Marksizm vardır, ama aynı zamanda liberalizm de vardır. Marksizm'den söz eder, liberalizmi uygularlar. Marksizm'i başkalarına, liberalizmi kendilerine uygularlar. Bunlar her iki malı da dağarcıklarında bulundururlar ve her birini kullanacak yer bulurlar. Bazılarının kafası işte böyle işler.

Liberalizm, oportünizmin bir ifadesidir ve Marksizm'e tamamen aykırıdır. Olumsuzdur ve objektif olarak düşmana hizmet eder; içimizde sürüp gitmesinden düşmanın hoşnut olması bundandır. Bu niteliğinden dolayı liberalizmin devrim saflarında yeri olmamalıdır.

Olumsuz bir özü olan liberalizmin üstesinden gelmek için olumlu bir özü olan Marksizm'i kullanmalıyız. Bir komünist meselelere etraflı bir şekilde bakmak ve sağlam ve faal olmalıdır; devrimin çıkarlarını canı gibi korumalı ve kişisel çıkarlarını devrimin çıkarlarına tabi kılmalıdır; partinin kolektif hayatını sağlamlaştırmak ve parti ile kitleler arasındaki bağları güçlendirmek için her zaman ve her yerde ilkelere bağlı kalmalı ve bütün yanlış düşünceler ve eylemlerle bıkmadan usanmadan mücadele etmelidir. Parti ve kitlelerle, herhangi bir kimse ile ilgilendiğinden daha fazla ve gene başkalarıyla, kendisi ile ilgilendiğinden daha fazla ilgilenmelidir. Ancak böylelikle komünist adına hak kazanabilir.

Bütün sadık, dürüst, faal ve açık sözlü komünistler, aramızdaki bazı kimselerin gösterdiği liberal eğilimlere karşı koymak için birleşmeli ve onları doğru yola getirmelidir. Bu, ideolojik cephemizdeki görevlerden biridir. ●

("Seçme Eserler" cilt II, Mao Zedung, s.26-28, Birinci baskı, Aydınlık Yayınları, Şubat 1975, İstanbul)

Aşağıda TKP/ML Birinci Merkez Komitesi üyesi olan ve 1981'de yapılan, Menşeviklerin egemenlik kurduğu İkinci Konferans öncesi faşist devlet güçleri tarafından tutuklanıp, işkenceler ertesi zindana atılan İbrahim Ünal ile yapılan bir "söyleşi"yi yayınlıyoruz. İbrahim, Şubat 2020'de yayınlanan "Tarihe Not" adlı kitabında 1976-1980 arasında, kendisinin çeşitli kademelerde, 1978-1980 arasında da Merkez Komite üyesi olarak yer aldığı TKP/ML'nin yeniden inşa sürecinde yaşadıklarını anlatıyor. Daha önce yayınlanmış olan "Arşiv Yazıları"nda İbrahim, cezaevi sürecinde öncelikle TKP/ML'nin Menşevik kanat yönetimi ile yaşadıklarının kimi belgelerini okuyucunun bilgisine sunmuştu. TKP/ML'nin gerçek tarihinin bilinmesi açısından bu kitaplar önemli kaynaklar içinde yerini almıştır. Korona nedeniyle ne yazık ki bu söyleşi İbrahim'le yüz yüze konuşma şeklinde gerçekleştirilmedi. Yazılı olarak iletilen sorulara, İbrahim'in yazılı tavır takınması şeklinde ortaya çıktı bu belge. Ve tabii yüz yüze konuşmada birbirini daha iye anlama imkânını ortadan kaldıran bu olumsuz durumun yarattığı izleri taşıyor.

İBRAHİM ÜNAL İLE SÖYLEŞİ

"Arşiv Yazıları"na gelen tepkiler nasıldı?

İ. Ünal: Ciddi bir yazılı tepki gelmedi. Kısa mesajlar ve sözlü konuşmalarda uygulamalara tepki gösterenler oldu. Daha çok işin insani yanları konuşuluyordu. Bir kurum taraftarları (en azından bazıları) yazılanlara tepki gösteriyordu. "Kol kırılır yen içinde kalır" hesabı ile yayınlanmasını doğru bulmayanlar oldu. Belli bir kesimde ise "yok" farz edildi. Görüştüğüm ve ulaşabildiğim kişilerden eleştiri ve önerilerini yazılı yapmalarını istedim ama değindiğim gibi hiçbir yazılı tepki gelmedi. Sadece Erdoğan Şenci, yaşanan olaylara kısmen "SÜRGÜN" de yer vermiş. Gerçekte konuşması gerekenler yani dönemin sorumluları, kişi ya da kurum olarak olumlu-olumsuz bir tepki göstermiyor; nedendir, bilmiyorum...

Seni partiden atma, daha sonraki gelişmelerinden haberdar mısın? Nasıl değerlendiriyorsun?

İ. Ünal: Ben partiden atılmadan önce de gelişmelerden haberdar değildim. Bana partide olup bitenlerle ilgili hiçbir bilgi verilmiyordu. Yeni gelenlere de tembih ediliyor, olup bitenleri anlatanlar ise tehdit ediliyordu. Buna rağmen gerek yeni tutuklananlardan ve gerekse dışarıdaki kişisel ilişkilerimle olan mektuplaşmalarda çok sınırlı (şifreli) bilgiler alıyordum. Bu şekilde edindiğim bilgiler gerçek durumu anlama bakımından çok yetersizdi. Daha fazlasını, atıldıktan sonra bir araya geldiğimiz yoldaşların anlatımlarından öğrendim.

Sağmalcılar hücre tipi cezaevinde kaldığım süre içinde sanırım 1984 yılında

bir-iki defa Erhan'la havalandırma sırasında görüştük. Konuşacağımız çok şey vardı ama o sıralar cezaevi mücadelesi ve cezaevindeki önderliğin değerlendirilmesi, güncel, dolayısıyla öne çıkan gündemdi. Yazışmalarımızın (ki çok sınırlı oluyordu) esasını da bu konular oluşturuyordu. Daha sonra 1986 yılında Metris'te aynı koğuşa geldik. Ayrı yerlerde kaldığımız dönemlerde birçok konuda benzer düşünceler temelinde eleştiri ve önerilerimiz olduğu anlaşılıyordu. Bu mücadelemizin özeti dediğimiz "Gizli Yazılar-1"i, o sırada yazdık. Parti içindeki gelişmeleri (bildiğimiz kadarıyla) paylaşıp değerlendirdik. Savunmaya ilişkin plan ve iş bölümü filan yaptık. Ne var ki bir süre sonra Erhan'ın tahliye olması ve cezaevi parti yönetiminin hakkımdaki ucube "hizip" tespitiyle beni meşgul etmesi ve partiden atmaları nedeniyle planladığımız çalışmaları gerçekleştiremedik.

Ben yakalandıktan sonra, Temmuz 1981 yılına kadar olan gelişmeleri Erhan'dan dinledim, onun bilgilerinden öğrendim

Partiden atıldıktan sonra, daha önce cezaevi yönetiminin politikalarından dolayı dışlanmış, atılmış, tecrit edilmiş arkadaşlar ile örgütlü pek çok yoldaş cezaevi yönetiminin disiplinini reddederek yanıma geldiler. Otuza yakın arkadaşımız cezaevi mücadelesinde ortak davranma kararı aldık. Bu arkadaşlarımızın çoğunluğu "tavırlarının partiye ve Merkez Komitesi'ne karşı olmadığını, cezaevi yönetiminin disiplinine uymak istemediklerini" bildiren bir yazıyı MK'ya gönderdiler. Benim görüşüm ise artık kesindi; MK ile cezaevi yönetimi aynı anlayışa sahipti. Organize çalışıyorlardı. Bu yüzden "Savunma-2"nin muhatabı aynı zamanda Merkez Komitesi idi. Partiye hâkim olan bu anlayışın, böyle bir yönetimin devamı durumunda TKP/ML'nin geleceğinin ağır bir tehlikeye gireceğini ve giderek eriyip, parçalanıp marjinal yapılara dönüşeceğini kısacası, başka bir şey olacağını söylüyordum.

Gelişmelerden sağlıklı bilgiler alamadığımız kesindi. Çünkü sıkı bir tecrit altında idim. Parti içinde muhalefet edenler, eleştirenler vs. var mıydı bilmiyorduk. Olduğu kesindi çünkü bir bölünme haberi geldi. Nedenlerini o zaman öğrenemedik. Muhalefet yürütenler ve bölünmenin tarafı olanlardan benimle ilişki kurma, en azından haberleşme gibi bir talep ve girişim olmadı. Dolayısıyla birinci elden, güvenilir doğru haberler alma şansım olmadı.

"Arşiv Yazılar" da yayınlanan "Gizli Yazılar-1" başlıklı, yazıda 1985 yılında yazılmış "geniş bir yazı"dan söz ediliyor. (s.18) Yazıda nelerin yer aldığı konusunda özet bilgiler veriliyor. Bu yazının kendisi var mı? Varsa neden bu kitap içinde yayınlanmadı?

İ. Ünal: Söz konusu yazı Sağmalcılar da iken, Erhan tarafından kaleme alınıp yönetime verilmiş. Bana ulaşmadı, okumadım. Cezaevi yayınında yayınlanan bölümünü de okumamıştım. O yayın bana ulaşmadı ya da verilmedi. Sağmalcılar da kaldığım sürenin çok büyük bir bölümü tek kişilik hücrede geçmişti. Sonradan, Erhan'la bir araya geldiğimizde öğrendim. Yazı tek nüsha olarak yazılmış ve yönetime teslim edilmiş. Cezaevi yönetimi muhtemelen bütün çalışmalarımızı, yani değerlendirme ve eleştirilerimizi imha etti. Çünkü parti yönetimine de (dışarıya) gönderilmediğini düşünüyorum. (Ben, hizip suçlaması ve partiden atılma ile ilgili savunmaların parti yönetimine gönderilmeyeceğini bildiğim için kendi kanallarım üzerinden MK'ya ulaştırdım.) Dolayısıyla pek çok yazı gibi o yazıda elimde yok. Olsaydı tabii ki yayınlardım.

Aynı yazıda, 1981 İkinci Konferans için şöyle bir değerlendirme var:

"2. Konferans sol çizginin egemenliğinde geçen ve kararlarında da bunu yansıtan bir konferanstı. İkinci Konferans'ın olumlu yanı ideolojik siyasi açıdan yurtdışı çizgisine karşı mücadeleyi ilerletmemesine rağmen, ona kesin tavır alması ve partinin sarsılmış olan merkezi manevi birliğini, geçici de olsa yeniden tesis etmiş olmasıdır." (s.31)

Burada açık olarak yurtdışı çizgisine karşı... kesin tavır alma… da, 2. Konferans'ın "olumlu yanı" olarak tespit ediliyor. Bildiğin gibi, 2. Konferans yurtdışı çizgisini "troçkist, revizyonist" kırması bir çizgi olarak "mahkûm etti"!!! Kesin tavır bu? MK toplantı sonuçlarından görüldüğü kadarıyla, sen 4. 6. 7. MK toplantılarında, esas olarak yurtdışının görüşlerinden yana tavır takınıyorsun. Nasıl oluyor da, 1986 yılında "YD çizgisi" denen çizgiye karşı takınılan "troçkist revizyonist çizgi" değerlendirmesini olumlu buluyorsun?

İ. Ünal: Bu konu, Erhan'la aramızdaki farklı değerlendirmelerin en gerilimli olanıydı. Ben bu tespitin ortak değerlendirme olarak ifade edilmesini doğru bulmadım. Çünkü yurtdışı temsilcisinin görüşlerini hiçbir zaman "revizyonist-troçkist" bir çizgi olarak görmedim. Zaman zaman gergin tartışmalarımız sonucunda Erhan'ın kafası karıştı ve en azından söz konusu değerlendirme yazımızda "troçkist-revizyonist kırması çizgi" tespitinin yer almaması gerektiğini kabul etti. Benim düşüncem ise, yurtdışının görüşlerinin ideolojik bir tespitten ziyade siyasi değerlendirme ve görüş farklılıkları olarak ifade edilmesinden yana idim.

Kısacası, çizgi değerlendirilmesinde ortak olamadığımız için konferansın bu ideolojik tespitini yazımızda telaffuz etmedik ama konferansın böyle bir kararı vardı. Benim açımdan bu karar yanlıştı, üstelik sonuçları bakımından partiyi bölünmeye taşıyarak büyük zararlar vermiştir. Bunun yanında partinin, geçici de olsa "...merkezi manevi birliğini sağlamak" gibi olumlu bir yanı olmuştur. Değerlendirmemizin esası ise, cezaevi parti yönetiminin politikalarını eleştirmek ve bazı siyasi tespitlerini, 2. Konferans kararlarına sığınarak 1. MK'nın, ifrata varan temelsiz suçlanmasına karşı bir cevaptı. Cezaevi yönetiminin eleştirdiğimiz söz konusu yazısında (daha başka yazılarında da) bol miktarda yurtdışının "revizyonist-troçkist" çizgisinden söz ediliyordu. Ne var ki bu değerlendirmenin içerisi siyaseten doldurulamıyor, parti kitlesi içinde serbestçe tartışılması engelleniyor, konu tartışılmadan, sadece tespit olarak söyleniyordu. Çünkü "Arşiv Yazılar" da dediğimiz gibi, bu tespitin altı konferansta doldurulmamış, siyaseten de ilerletilememiştir. Sadece FÜ'lerin malum yazısı tekrar edilmekle yetinilmişti. Erhan'ın kafası bu noktada karışmıştı. Bu yüzden o yazıdaki değerlendirmede, doğru bulmadığım çizgi nitelemesi, hiçbir şekilde telaffuz edilmedi. "Revizyonist-troçkist çizgi" tespitine benim o zamanki bakışım, Safa ile FÜ'lerin yazısına verdiğimiz ortak yazımızdaki görüşlerimdir. Bu yüzden, "Arşiv Yazılar" da ki değerlendirmede, editörün beni sıkıştırmaya çalıştığı "olumlu bulma" ısrarını doğru bulmuyorum, sekter bir yaklaşım olarak görüyorum.

Görüleceği gibi "Arşiv Yazılar" da ki değerlendirmede ne "troçkist-revizyonist kırması bir çizgi" kavramı kullanılıyor, ne de soruda tırnak içinde bana mal edilmeye çalışılan "mahkûm etti" kavramı geçiyor. Üstelik tavır alınan "çizgi"ye karşı "mücadeleyi ilerletememesine rağmen" denilerek, bu tavrın sadece bir tespit olarak kaldığı, dolayısıyla 2. Konferans'ın bu

konuda bile ideolojik-siyasi mücadeledeki yetersizliği ve zayıflığı vurgulanıyor.

Merkez Komitesi toplantılarındaki tavır noktasında ise, önce bir düzeltme yapalım: 4. 6. ve 7. MK toplantılarında çıkan kararları sadece ben olumlamıyorum, bütün MK üyelerinin oylarıyla karar hâline geliyor. Karar hâline gelmiş bazı tespitlerin yurtdışı temsilcisi yoldaş tarafından önerilmiş ve Merkez Komitesi'nde kabul edilmiş olmasından, bu görüşlerin beslendiği ideolojik çizginin, temelden kabul edildiği veya reddedildiği sonucu çıkmaz.

Özellikle FÜ'lerin mektubundan sonra, kısa bir süre benim de kafam karışmıştı. Önemli bir konuyla ilgili yeterli bilgiye sahip değilseniz, araştırma yapmadıysanız vs. böylesi kafa karışıklıkları olabiliyor. Merkez Komitesi'ndeki kafa karışıklığı, GSHD ile ilgili kuşku ve diğer eleştirilerle birleşince merkezi otorite sarsılmış, önderliğe olan güvensizlik daha da artmıştır. Parti bu şartlarda konferansa gidiyor.

Soruları hazırlayan editör adeta takılmış, MK kararlarının (4. 6. 7.) onaylanmasından hareketle tekrar soruyor; "nasıl oluyor da… troçkist-revizyonist çizgi değerlendirmesini olumlu buluyorsun?"

Kısacası, "Arşiv Yazılar" da ki değerlendirmede iki farklı görüşün ortak ifadesinin yarattığı bir karmaşanın farkındayım. Özellikle "kesin tavır alma" tespiti çeşitli biçimlerde yorumlanabilir. Buna rağmen, o metinden "nasıl oluyor da... 'troçkist-revizyonist çizgi' değerlendirmesini olumlu buluyorsun" sorusu çıkmaz ve ben de bu sorunun muhatabı değilim. Ayrıca, sübjektif tespitler (belki de niyet analizi) yapılarak kavramları anlamlandırmak ve buradan hareketle "köşeye sıkıştırma" yöntemiyle soru hazırlanmasını da doğru bulmadığımı ifade etmeliyim.

Sanırım, 2. Konferans'ın söz konusu değerlendirmesini, iddia edildiği gibi "Arşiv Yazılar" da "olumlu" bulmadığım anlaşılmıştır.

Bu değerlendirmeyi yaparken, elinizde İkinci Konferans ta ve sonrasında yaşananlar bağlamında yeter bilgi, belge var mıydı? Örneğin; 1981 Şubat ile 1982 Şubat'ı arasında yayınlanan 12 sayı Bolşevik İKK'dan haberiniz var mıydı? YD'nin İkinci Konferans sürecini değerlendiren "Bir Adım İleri Kaç Adım Geri" broşürü var mıydı? YD ile İkinci MK arasındaki yazışmalardan, görüşme sonuçlarından vs. haberiniz var mıydı? Eğer bütün bunlardan haberiniz yoksa böyle bir tavır takınmış olmanızı geri dönüp baktığında nasıl değerlendiriyorsun?

İ. Ünal: Sözü edilen gelişmelerin ayrıntılarından ve yayınlardan haberim yoktu ve hiçbirini okumamıştım. Erhan'ın söz ettiğini de hatırlamıyorum. Yakalandığım zamana kadarki bilgilerim temelinde değerlendirdim. Bu yüzden, "revizyonist-troçkist çizgi" tespitine katılmadım ve metinde yer almasını istemedim. Katılmadığım, dolayısıyla yapılmayan bir tespiti "geri dönüp" nasıl değerlendireceğim ki? Yukarda açıkladım ama dediğim gibi editör "kesin tavır alma" sözünden yola çıkarak yaptığı niyet analizine inanmış ve kafasına yanlış yerleştirdiği bir değerlendirmeye takılmış. Dolayısıyla, sanırım benden kesin olarak bir özeleştiri beklentisine girmiş. Olayı ve görüşümü yukarıda yeterince açıkladığımı düşünüyorum. Başka ne diyebilirim ki?

İçerde iken, herhangi bir biçimde BP ayrılığından haberiniz oldu mu? Oldu ise ne biçimde oldu? BP'nin kendisinin ne dediğini öğrenmeye çalıştınız mı? Çalışmadı iseniz neden? Özellikle senin gibi Birinci MK için-

de bir dizi konuda İG ile hemfikir olan bir arkadaşın bunu yapması gerekmez miydi?

İ. Ünal: İçerde koşullarım çok zordu. Altı yılda dört cezaevinde altı sevk yaşadım. Yer yer (örneğin Sultanahmet'te) arkadaşlarla toplu kaldığımız zamanlar oldu ama parti içinde de tecrit durumunda olduğum için bana, hiçbir konuda bilgi verilmiyordu. BP ayrılığından ne zaman haberim oldu, şimdi hatırlamıyorum ama aklımda kalan BP'nin konferans kararlarını tanımayacağını ilan edip ayrıldığı şeklinde konuşuluyordu. Tabii ki, nasıl olduğunu öğrenmeye çalıştım ama dediğim gibi genel bilgiler dışında fazla bir şey öğrenemedim. Erhan'la bir araya geldiğimizde onun anlatımlarını biliyorum. Onun anlattığından da, sanki BP'nin ayrılıktan yana olduğu izlenimi edindim. Erhan'a göre, "YD çizgisiyle aynı örgütsel yapı içinde olmak zaten mümkün değildi". "Tarihe Not" da değindim; bu konuda Erhan'la farklı görüşlerimiz vardı. Hatta "ayrılmakla" YD'nin yanlış yaptığını düşünüyordum.

Normal şartlarda İG gibi gerek teorik çalışmalarıyla, gerek uluslararası ilişkiler kurma ve yürütmesiyle ve gerekse sahadaki örgütsel çalışmalarıyla, o dönem partinin büyümesinde önemli katkıları olmuş bir yöneticinin yaşadığı bölünmenin nedenlerini öğrenmek tabii ki gerekirdi. Tamam, dışarıda işleyiş kuralları ve iki çizgi mücadelesi ahlakına uygun olmayan işler yapılıyor ama aynı işler içerde de yapılıyordu. İçerdeki şartlarımı anlattım, dışarda olup bitenleri öğrenme koşullarım çok zordu. Belki kendi yaşadığım sorunların ağırlığından dolayı, belki de yeterince ilgi duymadığım için çaba göstermedim, bilemiyorum.

Dışarı çıktıktan sonra da "lanetli" durumum devam ettiğinden gelişmelerle ilgili güvenli bilgi ve belge bulmak zordu. Ayrıca, bir süre bir yayın örgütlenmesi işiyle uğraştım. Bölünmüş gruplardan da yetkili birisi gelip görüşmeyince ilgi alanımın dışında kaldı. Çünkü bir bölünme daha olmuştu ve ben bu bölünmelere büyük tepki duyuyordum. Dediğim gibi, BP'nin de ayrılıktan yana olduğu bilgisine sahip olduğum için ona da tepki duyuyordum.

Birkaç yıl uğraşmama rağmen, bir grup arkadaşla düşündüğümüz yayın vs. çalışmasını ete kemiğe büründüremedik. Ayrı bir siyasal grup olma taleplerine de asla sempatiyle bakmadım. Bazı arkadaşlar bunu, benim hiç tasvip etmediğim Komün üzerinden denedi ama başarılı olamadılar. Bütün bunların yarattığı güvensizlik, bir dönem içinde yer aldığım HEP'in (ve devamlarının) çalışmaları, günlük yaşamın finansman zorlukları, aile sorumlulukları vs. siyasal çalışmalara karşı hem ilgimi azalttı ve hem de ilgilenmek için zaman yetersiz kaldı. Bir de, siyasal yapılardan ilgilenen olmadığı için, bir dönem "kenara fırlatılmış" ruh hâli içinde yaşadım. Buna rağmen demokratik mücadele alanlarından hiç eksik olmadım. 2010'lara doğru, başından beri aklımda olan geçmişle yüzleşmek fikrini gündeme almaya başladım. Erhan'ın ülkeye gelmesiyle de onu, bu çalışmaya katılması için ikna etmeye çalıştım. Çünkü yaşadıklarının sonucu Erhan da çok kırgındı...

Önce, "Arşiv Yazılar", ardından "Tarihe Not"un hazırlık çalışmalarında birçok belgeyi inceledim. Birçok insanla, döneme ilişkin yaşananlarla ilgili sohbetlerim oldu. Doğruları tam olarak bu süreçte öğrendim. Edindiğim bazı bilgiler ve okuduğum belgeler ayrılık olayının bana söylenenden çok farklı olduğunu gösterdi. Konferanstan önce doğru ol-

mayan söylemlerle yapılan kulis faaliyetleri, işleyişe aykırı bir şekilde FÜ'lerin yazılarının el altından dağıtılması, sahada olmayan MK üyelerinin bypass edilmesi vs. bütün bunlar parti içine uzanan parti ahlakına ve tüzüğe aykırı eller vasıtasıyla YD'nin konferansta tecrit edilmesini hazırlamış. Kısacası, konferansta mertçe bir "iki çizgi mücadelesi" yaşanmamış.

Diğer yandan, MK içinde İG ile birçok konuda hemfikir olduğum doğrudur. Bu doğruluk sadece benim için geçerli değildi. 8. toplantıya kadar MK üyeleriyle büyük bir çoğunlukla alınan kararlarda hemfikiriz. Sanırım, olup bitenleri öğrenemediğim, bu yönde çaba göstermediğim için eleştiri kuruluyor. Yaşadığım koşulları ve nedenlerini anlattım. Konuyla ilgili benim de editöre bir sorum var: İG ile yönetim sorumluluğu yaşamış biri olarak, cezaevinde ben "mahpus içinde mahpus" yaşıyordum. Bir süre sonra da, sadece siyasal-örgütsel değil insani açıdan da utanç verici bir dram yaşarken, bu durumu merak eden oldu mu? İçerde yaşananlar bir süre bağlı olduğum disiplinle bir iç sorundu ama partiden atıldıktan sonra iç sorun olmaktan çıktı. Çok daha elverişli koşullardaki dışardakilerin hem benimle, hem de içerde olup bitenlerle ilgilenmesi gerekmez miydi? Ayrıca dışarıdakiler yaşananların haberlerini, belgelerini vs. bize ulaştırmayı neden düşünmemişler?

"Arşiv Yazılar" kitabının başındaki biyografide, "Temmuz 1988'de tahliye oldu. Bir süre aktif siyasi mücadele yürütme yolları aradıysa da, umduğunu bulamadı" deniliyor. Burada sözü edilen "umduğun" ne idi? Bu süreç üzerine biraz bilgi verebilir misin? Sözü edilen süreçte örneğin Bolşevik Partizan ile temas kurma imkânlarını araştırdın mı? Senin için BP ayrılığını incelemek ve bu konuda tavır takınmak, hiçbir zaman gündeme gelmedi mi? Gelmedi ise neden? Çünkü sonuç olarak Birinci MK'da ki tavırların, daha sonra hapisteyken İkinci MK ile ilişkilerinde yaşadıkların, parti çizgisindeki yanlışlar hakkında yaptığın değerlendirmeler, senin için BP'nin bir alternatif olabileceğini gösteriyor.

İ. Ünal: Ben tahliye olduğumda, içerde kalan ve dışarda olan bir grup arkadaşımızın ortak talebi olan, daha önce Erhan'ın formüle edip girişimlerde bulunduğu "Yeni Ufuklar" konseptinde (ki bunu içerde konuşmuştuk), herkese açık bir tartışma yayını düşünüyorduk. Birlikte olduğumuz arkadaşlarımızın büyük bir çoğunluğu böyle bir çalışmayı olumladığı için birlikte hareket ediyorduk. Biz cezaevinde iken TKP/ML içinden üç grup çıkmış. (Kısa bir süre sonra dördüncüsü çıktı.) Birlikte olduğumuz arkadaşlarımızın önemli bir bölümü araştıran, sorgulayan, eleştiren ve üreten özelliklere sahipti. Bu özelliklere sahip bizlerin mevcut gruplar tarafından kabul edileceğini de düşünmüyorduk. İçinden çıktığımız yapı (İkinci kez bölündükten sonra ikisi de) bizi lanetlemeye devam ediyordu. Bu yüzden her düşüncenin sansürsüz ve özgürce yayınlanabileceği bir araştırma-tartışma yayını örgütlemeyi düşündük. Değindiğim gibi, bölünmelere karşı duyduğumuz tepki ve güven sorunundan dolayı, BP de dâhil hiçbir gruba iltihak etmeyi düşünmediğimiz için özel olarak inceleme gereği duymadık. Bu durum, benim açımdan bir eksiklik olabilir; bu eleştiri kabul edilebilir ancak değindiğim o günkü koşulları, yargılarımı ve birlikte hareket ettiğimiz bir grup arkadaşın varlığı da göz ardı edilmemeli.

Bu sırada Komün adıyla bazı arkadaşlar bizimle irtibata geçti. Konuştuk-tar-

tıştık. Sonuçta, diğerlerinden farklı kayda değer bir anlayışa sahip olmadıkları için anlaşamadık. Ne var ki, Komün çıkışı, içerde ve dışarda birçok arkadaşımızın kafasını karıştırdı. Cezaevlerini gezerek Komün anlayışından, düşüncemize uygun sonuçlar çıkmayacağını anlatmaya çalıştıysam da etkili olamadım. "Örgütsüz mücadeleyi" savunduğum gerekçesiyle söz konusu arkadaşların büyük çoğunluğu Komün çevresinde toplanmayı tercih etti.

Bütün bunların yanında yaşadığımız bazı güvenlik sorunları, birçok olayda kuşku yaratan gri alanların bulunması da örgütlü yapılardan uzak durmamıza neden oldu. Bütün bu çalışmaları Hasan Erkul ile birlikte yürüttüm. Günlük yaşamın ihtiyaçları da zorlamaya başlayınca Hasan'la konuşup kendimize iş aramaya başladık, çünkü umduğumuzu bulamamıştık. Bir süre sonra Komün çevresindeki arkadaşlar da, üstüne eklenen yeni bir hayal kırıklığı içinde dağıldılar.

Gelelim "Tarihe Not"a... Burada 1976-1980 arasında devrimci faaliyetin, parti yaşamın hakkında bilgi veriyorsun. Anlattığın dönem 1976 ayrılığından sonra başlayan ve senin en baştan "yönetici olarak inisiyatif aldığın", 1978'de partinin merkezi ilk konferansında seçilen MK'da, MK üyesi olarak 1980 Kasım'ında tutuklanana kadar süren bir dönem.

Önce, motivasyonun ne? Neden anlatma ihtiyacı duyuyorsun. Bu aslında kitapta var, ama bir kez daha anlatırsan iyi olur. Bu bağlamda mesela 1976'daki genç kadroların geçmiş TKP deneyiminden habersiz olmalarının getirdiği "tarihsizlik"in, kopukluğun zararının görülmesi rol oynuyor mu?

İ. Ünal: Evet, dediğiniz gibi, bu süreci "neden anlatma ihtiyacı" duyduğumu genel hatlarıyla yazdık. Kişisel motivasyonum, kafamı meşgul eden sorunlar ve sorumluluk duygusundan fazlaca söz etmedim. Bunu da, "ben" lafını fazla kullanmamak için yapmadım.

Bu süreci üç nedenden dolayı yazma gereği duydum:

Birincisi: Kendimi, anlamı çok büyük yerel ve evrensel bir davaya adamışım. Çok çileli bir hayat yaşayacağımın bilincinde olarak mücadeleye başladım. Bu süreçte örgütlü bir yapı olarak büyük başarılara imza attığımız gibi, büyük yanlışların da nesnesi ve yöneticisi oldum. Dünya devrim mücadeleleri pratiğine baktığımızda çokça inişli-çıkışlı yol kat edilmiş, yanlışlar yapılmış, büyük acılar yaşanmış, bazen yenilgiler bazen zaferlerle dolu bir tarih görüyoruz. Biz de bu tarihi sürecin ülkemizdeki, belki yeni ve küçük de olsa bir parçasıydık. Kaypakkaya ideolojik önderliğinin partisi, 12 Eylül darbesinin ardından, sekiz yıllık süreçte ikinci yenilgisini yaşıyordu. Yenilgilerde (ve tabii ki zaferlerde) dünyadaki durumun, yereldeki objektif şartların vs. önemli etkileri olduğunu biliyoruz. Ne var ki, bu sonucun yaşanmasında daha da etkili olan, bu şartların analizini yaparak üretilen siyasettir. Sınıf mücadelesine önderlik etmek iddiasıyla siyaset üreten bir yönetici kadro, belki haklı olarak başarılarıyla gurur duyacaktır ama bundan daha önemlisi hatalarını, bu hataların sonucu başarısız siyasetini ortaya koyarak dürüstçe kendisiyle yüzleşmesidir. Bunu, bir siyasi önderliğin vazgeçilemez sorumluluğu olarak gördüm.

Kısacası, cezaevine geldiğim andan itibaren yüzleşme konusu kafamı hep meşgul etti; bu değerlendirmeyi yapmama-yapamama düşüncesinden büyük rahatsızlık duyuyordum. Ve zamanı geldiğini düşünerek "Arşiv Yazılar"la işe başladım

diyelim. Bu çalışmayı, birlikte sorumluluk üstlendiğimiz yaşayan arkadaşlarla birlikte yapmayı çok istedim. Safa ve A. Haydar (nedenlerini bilmiyorum) isteksiz davranıp bu çalışmaya katılmadılar. İG yoldaşı malum durumundan dolayı çalışmanın fiziki sürecine dâhil etmedik ama sınır koymadan görüşlerini ifade etmesinin engeli yoktu.

İkincisi: Gerek cezaevinde kaldığım sürede, gerekse çıktıktan sonra birçoğu yazılı metinlere de yansıyan pek çok konuda yanlış bilgiler ve bu bilgiler üzerinden bazı kişileri ve dönemleri itibarsızlaştırma politikaları üretilmişti. Belgesi ve tanıkları gösterilmediği için yaygın bir şekilde dedikoduya dönüşen bu yıpratma söylemleri büyük bir haksızlık ortaya çıkarıyor ve bilgi kirliliği biriktiriyordu. Bu durum da beni çok rahatsız ediyordu. Yönetim kademelerinde sorumluluk üstlendiğim bir dönemin gerçeklerinin yazılı hâle getirilmesi, o sorumluluğun aynı önemde olmazsa olmazıdır diye düşünüyordum. Fakat bunu, yaygın şekilde yapıldığı gibi kişisel anılar şeklinde değil (ki kişisel anılar bazı yönleriyle abartılı, bu yüzden de çoğunlukla tartışmalıdır.) dönemin canlı tanıklarını çalışmanın içine katarak ve belgeleriyle ortaya koyarak kolektif bir ürün çıkarmak gerekiyordu. Böylece dönemin gerçekleri en azından önemli olan yaşanmışlıkların yaşayan tanıklıklarla ve belgelerle ortaya konarak hakikatler tarihe not edilecekti. (Bu çalışma daha tamamlanmadı. Eleştiriler, öneriler, yeni tanıklıklar ve belgeler geldiğinde bunlar da yayımlanarak söz konusu dönem, geleneğin tümünün katıldığı ve onayladığı kolektif bir çalışma olarak tarihe not edilecektir.)

Üçüncüsü: Döneme ilişkin yanlış bilgiler ve bilgi kirliliği ortadan kalkacak; dönemi, dolayısıyla yaşanmışlıkları, hiç kimse işine geldiği gibi yorumlayıp kullanamayacaktır. Böylece dönemin hakikatleri karartılamayacak, sürecin tarihi yazılırken "avcıların palavraları"na itibar edilmeyecektir.

"TKP deneyiminden habersiz" oluşumuzun getirdiği "tarihsizlik"in önemi tabii ki büyük. Ne var ki, benim asıl motivasyonum yukarıda açıkladığım nedenlerdi. Ancak bu nedenler, doğrudan tarihin altyapısıyla ilgili olduğu için "tarihsizlik"in zararıyla da denk düşüyor. Bir de yanlış anlaşılmasın, "Tarihe Not" bilinen bir tarih çalışması değildir. Bilindiği gibi, partilerin tarihinin temeli, tarihsel dönemlerin siyasetleri, ideolojik-siyasi temeldeki çizgi mücadelelerinin tarihidir. Böyle bir çalışma, mutlaka bir gün yapılacaktır. "Tarihe Not" da, değerlendirdiği döneme ait tarih çalışmasının hakikatler üzerine kurulmasının referansı olacak, çalışmayı önemli ölçüde kolaylaştıracaktır.

Kitaba gelen tepkiler nasıl?

İ. Ünal: Genelde olumlu tepkiler alıyorum. (Sosyal medyada yayınlanan Baki İşçi'nin değerlendirmeleri ve onu beğenenler hariç) Birkaç yazılı metin var. Bazı arkadaşlar özelden yazdılar; bazı bölümleri eleştiren bir iki kişi oldu. İsim ve tarih konusunda düzeltme yapanlar oldu. Benim önemsediğim, diğer siyasi hareketlerden okuyanlar daha çok olumlu tepki veriyor. Biliyorsunuz, BirGün gazetesi de haber yaptı, ben o haberi de olumlu bir tepki olarak değerlendiriyorum.

Diğer yandan, bilindiği gibi, kitabın yayınlanması pandemi dönemine rastladı. Bundan dolayı, yaygın dağıtım yapılmasında sıkıntılar yaşanıyor. Dolayısıyla, tam olarak okuyuculara ulaşmadı. Buna

rağmen birinci baskı bitti. İkinci baskının dağıtımından sonra da tepkilerin devam edeceğini düşünüyorum. Ancak o zaman tepkiler tam olarak değerlendirilir.

Geçmiş ile ilgili olarak internet ortamında, senin kitabının tartışılması bağlamında bir sürü tartışma yürüyor. Bunları nasıl değerlendiriyorsun?

İ. Ünal: Tartışılıyor olması tabii ki, benim de istediğim bir durum. Gerçekler ve doğru politikaların temeli, bilimsel yöntemle yapılan araştırma, inceleme ve tartışmalarla atılır. Ancak bu doğru yöntem tek başına yeterli olmaz. Üretilen, üretilecek olan politikanın özellikle sahadaki uygulayıcıları ve kitleler tarafından tartışılması, eleştirisi ve denetimi olmadan doğru bir biçimde hayata geçirmek pek mümkün olmaz veya çok eksik kalır. Kısacası akademik çalışmalar siyasi politikaların tek başına yöneticisi olamaz. Doğruluğu, çoğunlukla sahada alınan sonuçlarla ölçülür. Bu yüzden "Tarihe Not"un tartışılması iyidir.

Diğer yandan "Tarihe Not" , anlattığı dönemin gelişmelerini canlı tanıklıklara ve belgelere dayandırarak ortaya koyuyor. Anlatılan hakikatler bazı ezberleri bozuyor; birçok yanlış bilgi ve söylemi ortadan kaldırıyor. Kitap yeterince dağılıp okundukça daha da tartışılacak: tartışıldıkça da zenginleşecektir diye düşünüyorum.

Muzaffer'in 1976 bölünmesini "akıllılar ve deliler" biçiminde değerlendirmesini nasıl buluyorsun? Geri dönüp değerlendirdiğinde, bu bölünmenin temeli sence ne idi? Bugün de hâlâ DHB'yi savunan kimileri, bölünmenin temelinin sosyo-ekonomik yapı değerlendirmesi olduğunu savunuyorlar! Bu sence gerçekten de temel mesele mi idi? Yoksa TKP/ML'nin o dönemde halkın sülalesinin diğer bölümleri ile aynı kaba konması mı idi?

İ. Ünal: Bir dizi siyasal farklılıklar, örgütsel bir bölünmeyle sonuçlanıyorsa tarafları "akıllılar ve deliler" olarak tanımlamak, politik olmayan kavramları kullanmak demektir. Muzaffer, dönemin ayrışmasını tanımlarken bir ironi yapıyor. Bu tanımlamadan herkesin anlayacağı gibi "akıllılar" 73 yenilgisini de yaşamış deneyimli KK kadrolarını, bizim gibi yeni ama partiye ve Kaypakkaya'nın temel tezlerine sahip çıkan savaşkan kadroları da "deliler" olarak niteliyor. Ancak, bu ironide gizlenmiş siyasal bir göndermenin bulunduğunu da biliyorum. İşin bu yanına "Tarihe Not"ta değindim.

'76 bölünmesinin temelini yeterince açıkladığımı düşünüyorum. DHB'nin, bölünmenin temelinin "sosyo-ekonomik yapı" olduğu değerlendirmesi olduğunu söylemesi, tek ve asıl neden olarak ele alınırsa doğru olmaz. Çok önemli bir farklılık, bu siyasi tespit değiştiğinde, temel mücadele alanlarından devrimin yoluna (savaş stratejisi), sınıf ittifaklarından baş çelişki ve cephe politikalarına kadar pek çok siyasa değişecek demektir. Kısacası, sosyo-ekonomik yapı sadece akademik bir tespit olarak kalmaz.

Diğer yandan, KK'nin TKP/ML'nin parti olmadığı gibi son derece sarsıcı tezleri vardı. Bütün bunları yeterince anlattığımı düşünüyorum. Diğerleriyle birleşmeyi istiyorsanız bazı şeylerden taviz vereceksiniz; buna da canlı tanıkların söylemleriyle, kısmen yorum da yaparak değindim. Verildiğini düşündüğüm tavizler, TKP/ML'nin diğerleriyle "aynı kaba" konulduğu anlamına gelebilir. Bir parti ile partileşmemiş siyasal gruplar nasıl birleşir? Ya diğer gruplar partiye

iltihak edecek ya da parti olduğun iddiasından vazgeçeceksin. KK'nin yaptığı da TKP/ML'nin komünist partisi olmadığını iddia ederek kendisini de diğer grupların siyasal statüsünde görmek ve onun kurucu ideolojik önderinin komünist niteliğinden vazgeçmek oldu.

Bölünmede sence yöntem sorunu –tepeden inmeciliğe tepki– vb'nin oynadığı rol nedir?

İ. Ünal: Bir siyasal yapının çizgisini değiştirmek, o yapının iç işleyişi açısından tarihsel bir evredir. Başlangıçta, bu işin nasıl yapılacağı, yani; nasıl bir yöntem uygulanacağı tayin edici öneme sahiptir. 1976 bölünmesinde de, mevcut çizginin nasıl değiştirileceğini yönetemeyen KK, tepeden inme bir kararla mevcut çizgiyi değiştirmeye çalıştı. İşte KK yönetimine karşı tepkinin bir yanı yeni tezlerine karşı olurken, diğer yanını da yöntemine karşı tepki oluşturdu. Yöntem konusu, muhalif kadroların ve tabanın elini haklı olarak güçlendirdiği için bölünmede avantaj yaratarak önemli bir rol oynadı.

Eğer sorunların parti içinde genişçe tartışması doğru bir biçimde örgütlense, çizgi değiştirecekse bunun bir Kongre ile yapılması örgütlense 1976 ayrılığı engellenebilir miydi? Bu bağlamda bölünmenin gerçek sorumluları KK mı, yoksa TKP/ML kadroları mı?

İ. Ünal: Sözünü ettiğiniz yöntemi KK'ya önerdiğimizi yazmıştım. Gerçekten, iki çizgi mücadelesinin ruhuna uygun demokratik bir tartışma ortamı yaratılabilseydi, böylesine keskin ve büyük bir bölünme yaşanmayabilirdi diye düşünüyorum. Yeni tezlere tepki duyup yine de başkaldıranlar, ayrılanlar olabilirdi ama bunların etkili olma şansları fazla olmazdı. Dolayısıyla, bölünmenin esas sorumluluğunu hem yönetme sorumluluğu (yöntem) açısından hem de sonuçları bakımından (hukuken) KK üstlenmek zorundadır.

Çokça dillendirilen bir iddia (DHB'cilerin temel iddiası bu…) bölünmenin kimi kariyerist unsurların şeflik istekleri sonucu ortaya çıktığı… Bu konuda sen ne düşünüyorsun? Nasıl yaşadın süreci?

İ. Ünal: Bu süreçte yaşananları ve duygularımı "Tarihe Not" da anlattım. Böylesine güçlü bir bölünmenin asıl nedenini "kimi kariyerist unsurların şeflik istekleri"ne bağlamak çok kaba bir şekilde sorumluluk üstlenmekten kaçınmaktır. Bazı kariyerist unsurlar olabilir, bunların şeflik duyguları da ön plana çıkabilir. Ama birkaç kişiden çok daha fazla olan kadro ve taraftarların görüşleri ve tepkilerinin, "kariyerist unsurlar" tarafından yönetildiğini iddia etmek, dönemin kadrolarına saygı sınırlarını zorlamaktır. Bölgenin iradesini göz ardı edenler, ayrılma gerçekleştikten bir yıl kadar sonra yapılan bölge konferansı kararlarına baksınlar. Oradaki bir karar DHB'nin bu iddiasını çok açık bir şekilde boşa çıkarıyor.

1. Konferans üzerine bilgi verirken; "İbrahim'in temel tezleri tartışılmadı" diyorsun (s.60) Fakat aynı yerde örneğin "çağımız emperyalizmin toptan çöküşe, sosyalizmin bütün dünyada zafere yürüdüğü çağdır. Mao Zedung düşüncesi bu çağın Marksizm'i-Leninizm'idir" tezlerinin, 1972 için Türkiye'de "işçiler ve köylülerimiz silahlı mücadeleye hazırdır" tespitlerinin özeleştiri ile ret edildiğini de söylüyorsun. Burada temel tezler derken kastettiğin şey ne?

İ. Ünal: Bence gereksiz bir soru olmuş. Eğer tuzak bir soru değilse (ki olması için bir neden yok çünkü ben bir bireyim örgüt değilim.) bütün belgelerde ortaya konduğu, her bölgenin ve herkesin bildiği ve kabul ettiği şekilde merkezileşme nasıl oldu? Kaypakkaya'nın kaleme aldığı temel belgelerin kabulü, TKP/ML'nin komünist partisi oluşu, kurucu komünist önderinin İbrahim Kaypakkaya olduğu gerçeklerini kabul eden bölgelerin adaletli temsiliyle demokratik bir şekilde toplanan konferansın iradesiyle merkezileşme gerçekleşti.

Bu konferansta, partinin ideolojik hattı ve Kaypakkaya'nın temel siyasi tezleri olan sosyo-ekonomik yapı, Kemalizm, Milli Mesele, Devrimin Yolu tartışılmadı. '73 yenilgisini değerlendirirken de, işin bu yanına girilmedi. "Üç dünyacı" tezlerden etkilenmiş bazı tespitler temizlendi ve yenilginin nedeni, objektif şartların abartılması ve buradan hareketle savaş kararı alınması gibi sübjektif değerlendirmeler ve tespitler sonucu taktik pratiklere bağlandı. Dolayısıyla, somut durum tespitleri ve buna uygun taktik belirlemelere temel tez denmeyeceği açıktır. Bu konulardaki sübjektif durum tespitlerinin de, hiç şüphesiz beslendiği ideolojik sapmalar vardır. Ne var ki işin bu yanı daha başka ve derinliği olması gereken bilimsel tartışmaların konusudur.

1. Konferans özeleştirisini olumlu buluyorsun… Fakat aynı zamanda bu özeleştiriyi ilerletme yerine aslında kadük kılan 2. Konferans'ın, bu özeleştiriyi derinleştirmeye ilerletmeye çalışan "YD çizgisini" mahkûm etmesini de bu konferansın olumlu yanı olarak değerlendiren bir belgeye ortak oluyorsun. Bu nasıl oluyor?

İ. Ünal: Görüleceği gibi editörün takıntısı devam ettiği için, dönüp dolaşıp aynı noktaya geliyor. Bunu yukarda yeterince açıkladığımı düşünüyorum. Kitapta da görüşümü anlaşılır bir şekilde ortaya koymuştum; aktarayım:

"... Erhan, bu iki çizgi mücadelesinde 2. Konferans'ın tavır almasını doğru buluyordu. Cezaevinde bu konuyu çok tartıştık; gelişmeleri öncesinden ele almak ve uygulanan yöntemi değerlendirmek gerektiği konusunda bazen kafası karışıyordu ama ikna olmadı. Ben, gelişmeleri öncesinden ele alarak değerlendirdiğim ve dogmatik solun öncesini daha iyi bildiğim için Erhan'la aynı görüşte değilim. Ben bu bölünmeye daha uzun vadeli bakıyordum. Bugün baktığımda da gereksiz görüyorum. Bence Erhan, 1979 sonlarına doğru FÜ'lerin çıkışıyla başlayan, GKK ayrılığı ile devam eden ve ABK'nın Merkez Komitesi'ni 'mücadeleye engel' gören yazısıyla zirve yapan, Yurtdışı Bölge'yi ötekileştirme politikasının yarattığı algıyı ve arkasındaki sübjektif yargıyı anlayamadı." (s.211)

Anlaşılacağı gibi, ne "Arşiv Yazılar" da ve ne de "Tarihe Not" da bana ait telaffuz edilmiş "revizyonist-troçkist çizgi" ve "mahkûm etti" tespitleri bulunmamaktadır. Üstelik 2. Konferans'ın söz konusu tespitlerine katılan Erhan'ı, yanlışlığı konusunda ikna etmeye çalışıyorum. Buna rağmen *"... YD çizgisini mahkûm etmesini de bu konferansın olumlu yanı olarak değerlendiren bir belgeye ortak oluyorsun…"* diyorsunuz. Buradan, gerçekten bu tespitlere "ortak olduğum" çıkıyor mu?

1. MK döneminde siyasi alanda yaşanan iki çizgi mücadelesi, İ. Güzel ile FÜ'ler arasındaki polemikler üzerinden yaşanıyor. Bunun yazılı belgeleri var. Sonuçta bu mücadele, 1. Konferans'ın özeleştirisinin ilerletilmesi mi,

yoksa onun geri çekilmesi mücadelesi mi? Burada sen kendi tavrını, geri dönüp baktığında, nasıl değerlendiriyorsun?

İ. Ünal: Evet, Mao ve AEP konularında iki çizgi mücadelesi FÜ'lerle İ. Güzel arasında sert bir şekilde yaşanıyor. Fakat taraftar dışındaki MK üyelerini bu mücadele dışında görmek de taraftarlık olmaz mı?

Hiç şüphesiz çizgi mücadeleleri, bilimsel temelde doğru ve ahlakına uygun yürütülürse her durumda ilerletici ve geliştiricidir. "Geri dönüp baktığımda" kendi tavrımda bir tutarsızlık görülebilir. 8. Toplantı da geri adım atılmasını onaylamak biraz panik, önemli ölçüde de kafa karışıklığının sonucuydu. FÜ'lerin parti üzerindeki otoritesinin gölgesi çok etkiliydi. Bu durum, benim için de ağırdı. Kafa karışıklığı ve konferanstan önce bölünme yaşarız korkusu birleşince bazen insana, inanmadığı kararları da imzalatıyor. Sonradan bu tutarsızlığı düzeltmeye çalıştık (Rz. ve Os. mektubu) ama hayatın dayattığı somut gerçekliğe rağmen parti üzerindeki otorite gölgelerine boyun eğerek sınıf mücadelesine önderlik edemezsiniz; nitekim edemedik. İşin bu yanına "Tarihe Not" da yeterince değindiğimi düşünüyorum.

İki çizgi mücadelesinin tarafları doğal olarak düşüncelerinin doğruluğundan hareketle siyaseti ilerletme iddiasında olacaktır. Dolayısıyla, bu mücadelelerin konuyu "ilerletmesi" veya "geri çekmesi" tespitinin doğruluğu, tarihsel açıdan genellikle, ortaya çıkan sonuçlarına bakılarak değerlendirilir. Benim açımdan, söz konusu çizgi mücadelesinin 2. Konferans'taki sonuçları 1. Konferans özeleştirisinin gerisinde kalmış, durum değerlendirmesiyle de, '73 yenilgisinin temel sebebi olarak görülen sübjektif durum değerlendirmesini tekrarlayarak, 1. Konferans özeleştirisini boşa düşürmüştür. Aynı şeyleri tekrar ederek farklı sonuçlar beklemeyi artık bir hata/yanlış olarak değil tercih olarak değerlendirmek gerekir. Yenilgiyi tercih olarak önüne koyan bir zihniyetin bir önceki özeleştiriyi ilerletiyor olması eşyanın tabiatına aykırıdır.

YD Delegasyonunun 2. Konferans'ta geri çekilmeyi önermesi dönemin koşullarına uygun bir mücadele yöntemidir. Evet, geri çekilme taktiği de önemli bir mücadele yöntemidir. Bu önermeye temel teşkil eden durum tespitinin ayrıntılarını bilmiyorum ama bu yöntemi ben de önermiştim. Tutuklanıp Selimiye'ye konduktan iki-üç hafta kadar sonra, çok zor koşullarda hazırladığım 2-3 sayfalık bir değerlendirmeyi dışarı gönderdim. Orada, 1979 ortalarından itibaren devrimci durumda bir gerileme olduğunu düşünerek ve sübjektif durumun savaşmak için elverişli olmadığını (partinin henüz savaşacak durumda olmadığını), savaş kararı alınmasının '73 yenilgisinin tekrarı olacağını vs. yazmıştım. Bu yazı, MK'nin eline geçmiş ama her nedense konferansta okunmamış. 2. MK üyelerinden biri yazıyı okuduklarını söyledi. Ancak Erhan'ın haberi olmamış! Daha sonra, yazı Hıdır Ayataların yakalandığı operasyonlarda ele geçmiş. Savcı yazıyı önüme koydu ve o günkü şartlarda yazıyı nasıl dışarı gönderdiğimi sorgulayarak bunu, asker ya da subaylar aracılığıyla göndermiş olabileceğimi düşünmüş olacak ki, benden tehditle asker isimleri istedi. Ve bu arada savcı, "aklı başında şeyler yazmışsın ama sizinkiler artık seni dinlemiyor" demişti.

İsa'nın "Mao Zedung Düşüncesi" konusunda getirdiği eleştirilerinin AEP'in eleştirileri ile bağı yoktur tespitinin (s.202) doğru olmadığını söylüyorsun… Fakat İsa'nın AEP'in eleştirilerinden önce "Mao Zedung Düşüncesi"nin "çağımızın

Marksizm-Leninizm'i olarak" tanıtılmasına karşı çıktığı belgeli. Henüz AEP eleştirileri ortaya çıkmadan, "kardeş örgütlerle" çıkarılan bir ortak açıklamada bu görüşler var. Ve hatta tam da bu yüzden İsa, yanlış bir şekilde, parti çizgisini doğru savunmamakla vb. suçlanıyor FÜ'ler tarafından! Hâlbuki bu görüşlerin temeli konferansın özeleştirisinde de vardır… Bu konuda ne düşünüyorsun?

İ. Ünal: "AEP'in eleştirileri ile bağı yoktur tespitinin (s.202) doğru olmadığını söylüyorsun…" diyorsunuz. Gerçekten böyle mi söylüyorum?

"İsa her ne kadar, 'benim Mao Zedung Düşüncesi'ne yönelik eleştirilerimin… AEP'e rağmen ve yer yer ona karşı da eleştirilerdir' diyorsa da, bana göre, bu fikir ayrılığı dünya çapında marksist-leninist hareket içindeki bölünmenin devamı, yansıması olarak değerlendirilebilir." Ben burada İsa yoldaşın fikirlerinin AEP'in eleştirileriyle bağının olup olmadığını tartışmıyorum. 60'lı yıllarda dünya ML hareketi içinde başlayan tartışmalar ve bölünmenin devamı olarak gördüğümü ifade ediyorum. Sadece AEP'in bazı eleştirileriyle denk düştüğünü söylüyorum ama (ki bu da çok doğal ve anlaşılır bir durumdur.) İsa yoldaşın bu görüşlerinin bölgesel dönemde ve konferans döneminde de var olduğunu hiçbir yanlış anlaşılmaya meydan vermeyecek açıklıkla ifade ediyorum.

"...yurtdışının uluslararası komünist hareketinin belgelerini değerlendirme, ('57-'60 Deklarasyonları) dünyada baş düşman ve baş çelişki gibi konularda sistemleşmiş görüşleri vardı. … Ayrıca Mao'nun Stalin'e getirdiği eleştirilere kuşkuyla yaklaştıklarını da biliyorum. … Konferansta bu görüşlerini ifade etti yurtdışı bölge. … Kısacası yurtdışının değindiğim konulardaki farklı düşüncelerini parti biliyordu. Konferans sonrasında AEP/Mao Zedung tartışmasıyla yurtdışının farklı görüşleri güncellenmiş oldu." ("Tarihe Not", s.202-203) Konunun bütünlüğü içinde söylediğim bu. Gerçek olanda bu değil mi?

YD'nin (İsa yoldaşın) eskiden beri var olan görüşleri AEP tartışmalarıyla derinleşerek güncellendiğini söylüyorum; "doğru" olmayan ne?

Editör bazen kaptırıyor, konuları bütünlüğü içindeki anlamları üzerinden değil de, tek cümle anlamından hareket ediyor. Bu, üstünlük elde etme telaşı içindeki polemikçi bir yöntemdir. Geçmişte Halkın Kurtuluşu yazarlarının çok sık başvurduğu yöntem de böyleydi.

Bir yerde "Mao'nun hatalarının marksist-leninistlerin bir iç sorunu görülerek –dışa karşı– ortaya konmaması" görüşüne katıldığını (MK 7. Toplantısında yapılan özeleştiri!! s.208) anlatıyorsun. Bu görüşü bugün de savunuyor musun? Ya da başka türlü soralım: ML'ler ideolojik siyasi konulardaki görüşlerini, eleştirilerini vs. kitlelerden gizli, kendi aralarında mı, içte mi tartışmalı? Böyle mi yaptılar MELS?

İ. Ünal: Bilindiği gibi, 70'li yılların ikinci yarısı, Türkiye'deki siyasi rekabetin kuralsız bir şekilde yapıldığı dönemdir. Herhangi bir konuda bir yapının kitleler nezdinde farklı görüşler savunması, bana parti kitlesini siyaseten silahsız/savunmasız bırakmak gibi geliyordu. O yıllarda hiç kimse bu kaygıyı yaşamadığını iddia edemez. Diğer yandan, kurumsal bir yapının işleyişini düzenleyen, parti iradesiyle belirlenmiş bir tüzüğü/kuralları vardır. Önce işe buradan başlamak gerekir. Dolayısıyla o günkü kaygılar ve bağlayıcı kurallar içinde başka türlü

davranamazdık. Bu yüzden, tartışma dönemlerinde tartıştığımız konuyla ilgili görüşlerimizi dışa karşı savunmayacağız ama "içimizde tartışıyoruz" denilerek farklı düşüncelere sahip üyeleri rahatlatacak bir çözüm bulmuştuk.

Bugünkü anlayışıma göre, "ML'ler ideolojik siyasi konulardaki görüşlerini, eleştirilerini vs. kitlelerden gizli," tartışmamalı. Tam tersine olabildiğince geniş bir şekilde kitleleri bu tartışmaların içine çekmelidir. Asıl amaç, partinin kitlelerden beslenecek kanalların sağlam bir şekilde inşa edilerek ve buradan yol alıp onların siyasi seviyesini parti yöneticilerinin seviyesine çıkarmak olmalıdır. Bu görev, devrimden sonraya bırakılmayacak kadar önemli ve esasen bir zorunluluktur. Bunun en açık ve doğru yolu onları, yani kitleleri denetime çağırmak ve ideolojik-siyasi tartışmaları ve eleştirileri onların gözü önünde yaparak, bizzat tartışmalara dâhil ederek eğitimlerini sağlamaya çalışmaktır.

Bu yönteme doğru olarak MELS örnek gösteriliyor, ama eksik. Oraya Mao'yu da eklemek gerekir. Yapılar içindeki ideolojik-siyasi tartışmalara geniş kitlelerin olabildiğince dâhil edilmesi konusunda Mao'nun düşünceleri ve pratiği çok kıymetlidir. Bu anlayışın sonucudur ki "Büyük Proleter Kültür Devrimi", geniş kitlelerin eseri olarak dünya devim tarihine yazılmıştır.

YD değerlendirmesinde, onun Mao'yu bir klasik olarak değil, büyük bir ML olarak savunmasını "orta yolcu"luk olarak değerlendirilebileceğini söylüyorsun. (s.209)… Bu nasıl orta yolculuk?

İ. Ünal: Çok gereksiz bir alınganlık. Ben orada, YD için "Mao'yu reddediyor" suçlamasının doğru olmadığını anlatmak için çırpınıyorum; İsa yoldaşın görüşlerini doğru bir şekilde anlatmaya çalışıyorum, bunu es geçen editör neyin peşinde koşuyor? Herhâlde amaç yine beni köşeye sıkıştırmak. Ben neye karşı duruyorum? MK içinde kategorize edilen gruplar var; birileri yurt dışına "Mao'yu savunmuyor, ML demiyor" iddiasında. Bu iddialar hiçbir belgeye dayandırılmadan söylem düzeyinde yürütülüyor; belgelerden, MK tutanak ve yazışmalarından söz edilmeksizin kulis yapılıyor.

Diğer yandan, "Tarihe Not" da genişçe yer verdim: AEP/Mao tartışmalarıyla birlikte dünya devrimci hareketi büyük oranda ikiye bölündü. Bir bölümü AEP yanında mevzilenerek işi Mao'nun devrimciliğini bile tartışmaya başladı. Özellikle, 1957'den sonra Mao'nun revizyonist olduğu tezleri yaygın bir şekilde propaganda ediliyordu. Bir kısım parti ve gruplar Mao'yu hatasız bir usta olarak görüyordu. Ben o zamanlar bu iki akım arasında kalan kesimi, en doğru olan orta yol olarak değerlendiriyordum. İki ucun arasındaki kesimin bir bölümü, Mao'nun ilkesel hataları var bunlar tartışılmalı, bu hatalarından dolayı da usta denilemez ama Mao, Çin Devrimi'nin önderi ve büyük bir ML'dir diyordu. İsa'nın görüşleri de bu anlayışa denk düşüyordu. Bu kesimin diğer bölümü ise Mao'nun hataları varsa araştırılmalı, tartışılmalı, usta olup olmadığına bundan sonra karar verilmeli ama bu tartışma sonuçlanana kadar Mao beş büyük ustadan biri olarak savunulmalıdır diyordu. Bu görüşler uçlarda değildi. Tasnif ettiğimizde ise iki ucun arasında kalıyordu.

Bilindiği gibi FÜ'ler, MK'yı, "AEP'in yanında duranlar" (İsa işaret ediliyor)," ML'ler" (S. Cihan ve A. H. Akgün) ve bizleri kastederek "orta yolcular" şeklinde tasnif ediyordu. Bunun haksız ve yanlış bir tasnif olduğunu, özellikle YD sorumlusuna çok

büyük haksızlık yapıldığını anlatmaya çalışırken; "Bu nedenle belki ancak Yurtdışı Bölge'nin orta yolcu bir tutumda oldukları söylenebilirdi" (s.209) diyorum. Burada kesin bir tanımlama yok, "belki" deniyor, 'söylenebilirdi' diyorum, nitelemeyle ilgili ideolojik bir kesinlik yok. Kısacası, bir yanda Mao'ya tapınanlar, öbür tarafta adeta Mao'ya küfür edenler… Arada olanları nasıl tanımlayacaktım; bunu ifade etmenin zorluğu içinde "belki" denilerek yapılan bir niteleme. Tamam, size itici bir söylem gelebilir ama anlatılmak istenen konunun esası bu kavram üzerinden ele alınmamalı. Bütün bunlardan, 'orta yol' tanımının ideolojik bir niteleme olmadığı, teknik bir konumlandırma olduğu anlaşılmalıydı. Dolayısıyla, ifade zorluğunun yarattığı biçimsel ayrıntıların çok da önemli olmadığını düşünüyorum.

Kısacası burada, bir haksızlığa karşı çıkışın nasıl ifade edileceğinin sıkıntısı görülüyor. Editör, metnin bütünü içindeki haksızlığa karşı duran bu çabayı ve konumlandırma sıkıntısını görmüyor ama ayrıntı denilebilecek kavramlar üzerinden yürüyerek eleştiri getirmeyi "başarıyla" sürdürüyor.

"Tarihe Not"'ta "1980 baharında yapılmış kamp çalışmasının ardından ikinci çalışmayı örgütlerken… yakalandım" diyorsun. Bu yakalanma konusunda biraz daha bilgi verebilir misin? Burada yakalanmada yapılan kimi yanlışların vb. payı var mı?

İ. Ünal: Orada yakalanmanın, ahmakça bir özgüven olduğu söylenebilir. Köyde askerlerin olduğunu öğrenmemize rağmen yola devam etmemizin başka bir izahı yapılamaz. O günkü koşullarda yaşadığım bölgenin güvenli oluşu özgüven oluşması açısından son derece elverişli idi. Bu durum güvenlik açısından bir rehavete neden olmamalıydı. Soruna bölge, kitle gücü, kamufle avantajları vs. açısından bakılmamalı; siyasi ve saha çalışmasının ilkesel kuralları uygulanmalıydı. Örneğin; düşman gücünü taktik anlamda küçümsemenin büyük bir hata olacağını teorik olarak hep söylerdik. Ben, tam da bu kurala uygun hareket etmediğim, yani düşman gücünü küçümsediğim için yakalandım. Yakalanmadan önce bir an, elimizdeki 2-3 tane küçük çaplı silahla çatışmaya girmeyi bile düşündüm. Peşimizde, ellerinde uzun menzilli otomatik silahlar bulunan bir askeri birlik var! Bireysel özellik açısından bu deli cesaretine genellikle hayranlık duyulur ama siyasal bir örgütlenmede, üstelik önemli sorumlulukların da varsa, işin ahmaklığı bir yana, kurallara uygun davranmadığın için büyük bir hata yapıyorsun ve örgütüne zarar veriyorsun demektir. Esasen böyle bir pratik sorgulanıp yargılanmalıydı.

Bu ruh hâlinin, davranış biçiminin tek nedeni yukarıda saydığım bölge vs. koşulları olmayabilir. Bu tutumun, beslendiğimiz ideolojik kökleri ve siyasal nedenleri de vardır mutlaka. Bu köklerin ve siyasal sonuçlarının araştırılıp incelenmesi gerekir mi? Bence gerekir ama bunu yapmak benden çok, benzer pratiği fazlasıyla yaşamış, hatta yaşamaya devam eden yapıların görevi ve sorumluluğudur.

Yakalandığın dönem aslında konferansın da hazırlık dönemi… Bu bağlamda hazırlık konusunda senin görüp yaşadıkların neler?

İ. Ünal: Ben yakalandığımda konferans tarihi tespit edilmemiş, gündemi de hazır değildi. O sıralar AEP konusuyla ilgili, parti iradesini belirleyecek bir konferans yapmayı tartışıyorduk. Yeni bir konferans örgütlenmesi doğal olarak 2. Konferans'ın

yapılma zamanını da geriye itecekti. Genel sekreter böyle bir çalışmanın gündemiyle uğraşıyordu. Yakalandığım gün sığınaktan bazı belge ve dosyaları alarak Safa ile görüşmeye gidiyordum.

Konferansta tüm programın tartışılmasını düşünüyorduk. Ancak konuyla ilgili herhangi bir karar almamıştık ama benim görüşüm 2. Konferans'tan önce AEP/MAO tartışmasını sonlandıracak bir konferans yapılması yönünde idi. Böyle bir gündeme kuşkuyla yaklaşan ve karşı çıkan da vardı. Ama dediğim gibi bu konu henüz tartışılıyordu. En son hatırladığım, AEP/MAO tartışmaları çerçevesinde FÜ'lerin ve diğer MK üyelerinin görüş ve tartışmalarını içeren yazıların parti içinde dağıtılması kararı alınmıştı. Bu yazıların dağıtılmasını aynı zamanda, yapılmasını istediğim konferansın siyasi hazırlığı olarak da düşünüyordum.

Yakalandıktan sonrasını bilmiyorum, sonradan anladığım/öğrendiğim kadarıyla AEP/MAO konusuyla ilgili düşünülen konferans yapılmamış.

Bundan sonrası için, sence, ülkelerimizde gerçek bir komünist partisinin inşası için geçmişten çıkardığın en önemli dersler nedir sorusuna cevabın var mı?

Ya da senin sonunda anlattığın fıkradaki yaşlı adamın öğrendiği "çıkmayan yollar" neler? (s. 409)

İ. Ünal: "Gerçek bir komünist partisinin inşası" konusunda laf etmek, iddialı tezler ortaya koymak, benim bu konuyla ilgili birikimimi aşan bir konudur. Çünkü böyle bir konuyu çalışmadım. Konuyla ilgili olarak didaktik bir sıralama değil ama geçmişten çıkarılan dersleri "Arşiv Yazılar" ve "Tarihe Not" da yazılanlardan çıkarmak mümkün. Oralarda değinilen pek çok konu, görmek isteyene gerçek anlamda deneyimleri içermektedir. Bu deneyimler aslında bizim çıkamadığımız yolların haritasını gösteriyor. Kişi ve kurumlar bu haritayı değerlendirme gereği duymazlar veya değerlendirirler; işin bu yanını ben bilemem ama bu kitapların "gerçek bir komünist partisinin inşası"na soyunanlara ders niteliğinde deneyimlerle dolu olduğunu söyleyebilirim.

Özet olarak söyleyecek olursam, bizim çıkamadığımız yollar: merkez yönetiminde ideolojik siyasi birliğin olmaması; kadro politikasında liyakatin sakatlanması; eylem birliğini bozmadığı sürece farklı görüşlerin gelişmenin motor gücü ve büyük bir zenginlik olduğunun kavranamaması ve bazı gölgelerin ağırlığından korkarak somut gerçekleri görmemezlikten gelmek. Bir de, önemli politikaları olabildiğince geniş kitlelerin onayından geçirmemek, onların sadece uygulayıcılar değil aynı zamanda denetçiler olduğunu anlayamamak, kitle politikasında böyle bir uygulamanın, yönetimle taban arasındaki güven köprüsünü sağlamlaştıracağını kavrayamamak.

Son olarak, sağlık durumun ve varsa tabii planların…

İ. Ünal: Yaşadığımız hayatın fiziksel sonuçları, yaş ilerledikçe sağlık sorunları olarak ortaya çıkıyor. Okuyup yazmayı engelleyici bir sorun yoksa 'durum iyidir' diyorum. Şimdilik sağlık durumum iyi yani.

Sağlığım ve koşullarım elverdiği ölçüde okuyup yazmaya devam ederim. "Tarihe Not" toparlaması bittiğinde ilerleyebilirsem, yazmayı düşündüğüm bir iki konu var.

Klavye şövalyelerinin geçmişi çarpıtmasına izin vermeyeceğiz!

İnternet ortamı tam bir çukur. Bu çukur içinde devrimcilik adına yayılan yalanların her birini düzeltmeye çalışmak zaman kaybı. Biz genelde kendi işimize bakıyor, internet ortamında klavye şövalyeleriyle laf yarıştırmaktan bilinçli olarak kaçınıyoruz. Bu yüzden örneğin internet sitemizde açık tartışma bölümü vb. yok. Sitemiz dışında sosyal medya mecralarında da görüşlerimizi, belgelerimizi yayınlıyor, belli güncel gelişmelerle ilgili olarak bir görevli üzerinden yayınlıyoruz. Yayınlanan belgelere, takınılan tavırlara gelen ciddi ve samimi bir eleştiri olursa, bizi ilerleteceğini düşündüğümüz bir tartışma olursa bunlara tavır takınmakla yetiniyoruz. Gelen her eleştiri, hele hele seviyesiz saldırılara cevap verme gereği duymuyoruz.

Geçen aylarda yayınladığımız bir yazı ertesinde "İbo Can" ismi ile yazan, bir arkadaşla birkaç tur süren bir tartışma yaşadık. Tartışmanın konusu öncelikle 1976-1977'deki bölünmede tarafların konumu idi. Aslında bu tartışmanın bugünkü konum ve faaliyetler açısından fazla önemi yok. Fakat tarihin doğru değerlendirilmesi ve yeni kuşaklara aktarımı açısından önemi var. Geçmiş konusunda anlatılan yanlış öyküler düzeltilmediğinde o yanlış öyküler gerçekmiş gibi kavranıyor. Bu yüzden yürüttük bu tartışmayı. Aşağıda tartışılan konu hakkında görüşlerimizi derli toplu koyan belgesini yayınlıyoruz. Daha fazla bilgi edinmek isteyenler tartışmanın tümünü şu adresten izleyebilirler: https://www.facebook.com/cihan.yildiz

İbo Can'a son kez…

İnternet ortamında 1976-1977'deki süreçle ilgili, daha o dönemde belirlenmiş olan pozisyonların hep yeniden tekrarlanması şeklinde yürüyen bir tartışmanın uzatılmasının bugünkü mücadele açısından bir getirisi yok. Bu yüzden son bir kez İbo Can ile aramızdaki geçmişe yönelik değerlendirmedeki görüş ayrılıklarında tavrımızı özetleyip bu tartışmayı kendi açımızdan bitiriyoruz.

Tarih konusunda merakı olan arkadaşlara önerimiz bu konuda işe yazılı belgeleri inceleyerek başlamaları, efsane anlatılarını, dedikoduları dönemin belgeleri üzerinden sorgulamalarıdır. Anda yürüyen sınıf mücadelesini tarihten daha önemli gören arkadaşlara ise tavsiyemiz o dönemin siyasi aktörelerinin, örneğin 1976'daki bölünmede KK hizbinde yer alanların ve başını çekenlerin, 1981-1982 bölünmesinde Menşevik saflarda yer alanların başını çekenlerin ve her iki dö-

nemde de bir taraf olan Bolşeviklerin bugün nerede olduklarını sorgulamalarıdır.

Biz, dün ne yaptı isek, bugün onu daha yetkinleşmiş bir biçimde sürdürüyoruz: KK-T'de yeni tipte partiyi, ML partiyi, Bolşevik partiyi inşaya devam ediyoruz!

Biz Bolşevikler 1970'li yıllarda ağırlıklı olarak yurtdışı faaliyeti içinde yer alan KK-T'li komünistler içinden çıkıp gelen bir akım olarak 1976 ve 1981 bölünmelerinde kendi görüşlerimizle yer aldık. Derdimiz ve davamız her dönemde KK-T'de gerçek bir KP'nin inşası idi. Bunun için mücadele ettik. Bu mücadeleden hiç vaz geçmedik. Aynı mücadeleyi örgütlü olarak kesintisiz sürdürdük, sürdürüyoruz.

1974'ün ikinci yarısına kadar, İK ve yoldaşlarının 1972'de ayrıldıkları TİİKP'in YD örgütü içinde faaliyet yürütüyorduk. TKP/ML'nin kuruluşuna temel olan İK yazıları bizim elimize 1974'ün ikinci yarısında geçti. Bu belgelerin incelenmesi temelinde Ocak 1975'de yurtdışındaki kadroların katıldığı bir konferansta, TKP/ML'nin görüşlerinin esas olarak ML görüşler olduğu tespitini yaptık. Bu partinin görüşleri temelinde ve bu parti içinde örgütsel faaliyet yürütmenin doğru olduğu sonucuna vardık. TKP/ML adına yetkili organlarla görüşerek TKP/ML'ye katılma isteğimizi iletme kararı aldık. Bu dönemde, TKP/ML adına konuşma yetkisine sahip olan kadrolara henüz ulaşamadığımız bir süre, TKP/ML sempatizanları adına bir faaliyet yürüttük. 1975'in yaz ayları başında bizim TKP/ML'ye (TKP/ML Hareketi diye bir şey yoktu henüz!!!) katılma isteğimiz, TKP/ML'nin içerdeki yetkili kadroların eline ulaştı. İçeriden, bizim katılma isteğimize olumlu cevap verildi ve bizim yurtdışında TKP/ML YD adına faaliyet yürütmemiz konusunda da yetki verildi.

1975'in ikinci yarısından itibaren, daha önce TKP/ML sempatizanları adına yürütülen faaliyet, TKP/ML YD adına yürütülmeye başlandı.

Yani: Biz, 1975'in ikinci yarısında, İbrahim Kaypakkaya'nın 5 temel yazısında (Genel Eleştiri, Kemalizm, Milli Mesele, Parti Program Taslağının Eleştirisi, Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım) ortaya koyduğu çizgi temelinde TKP/ML'li olduk. "Hareket"e değil, partiye katıldık! Katıldığımız dönemde partinin içerdeki yetkili kadroları TKP/ML'yi KK-T'deki tek komünist örgüt olarak değerlendiriyorlardı. Başka gruplarla birleşme diye bir plan ve programları yoktu. TKP/ML'nin aslında parti olmadığı, aslında TKP/ML ile bir dizi başka devrimci örgüt arasında nitel bir fark olmadığı konusunda görüşler vs. yoktu!!!

(Bizim TKP/ML'ye katıldığımız dönemde dışarıda KK-T'de eski KK içinden bir tek kişi vardı. Onunla henüz TİİKP döneminde, 1974'ün birinci yarısında kurulan ve TİİKP'in "1 Ocak1974" "özeleştirisi" temelinde, TKP/ML, THKO (ML) , THKP/C (ML), TİİKP kadrolarını bir parti içinde birleştirme için çalışma önerisini, o coşku ile kabul etmiş, fakat bu hem TİİKP'in içerdeki, hem de TKP/ML'nin içerdeki yönetimleri tarafından şiddetle ret edilmişti! Bu arkadaş içerdeki TKP/ML yöneticileri tarafından şiddetle eleştirilmiş, TKP/ML adına böyle bir projeye katılma sözü verme yetkisine sahip olmadığı bildirilmiş, arkadaş da özeleştiri yapmıştı!)

Bizim oldukça güçlü bir örgüt olarak, partinin yönetici kademelerinin hiçbir çabası olmaksızın partiye katılımımız, partiye adeta bir can suyu oldu.

Bu konuda TKP/ML ilk Koordinasyon Komitesi içinde yer alan, daha sonra bir dönem TKP/ML Hareketi KK içinde yer alan Ali Taşyapan şunları söylüyor:

"TKP/ML'ye toplu geçişin ifadesi olan yurtdışı kolunun ortak açıklaması Türkiye'ye iletildi. 75'in yaz başlarında biz içerdekilere kadar ulaştı. Yazıyı okuduk, değerlendirdik. Çok sevindik, umutlandık. Görüşlerimizin etkileşim gücü Aydınlık'ın görüşlerini yurtdışında sarsmış, koca bir kitleyi bize kazandırmış. Örgütün pratik çabası olmadan bu gerçekleşmiş. Önder Kaypakkaya'ya sevgimiz, saygımız, minnettarlığımız nasıl da kabarmış, içimize sığmaz olmuştu." ("Anılarla Geçmişe Yolculuk-2, Duvarın İki Yakası", Ali Taşyapan, s.346, Tohum Basın Yayın, Şubat 2001, İstanbul) Bu dönemde YD kadrolarından kimi arkadaşlar, parti inşası faaliyetlerine ülkede katılmak ve yurtdışı ile koordinasyonu sağlamak için Türkiye'ye gittiler.

Biz, TKP/ML Yurtdışı olarak faaliyet yürütmeye başladıktan bir süre sonra 1976'nın başlarından itibaren Türkiye'ye yerleşen YD kadrolarından parti içinde görüş ayrılıkları çıktığı ve partinin bir bölünmeye doğru gittiği haberleri geldi. Bu haberler temelinde sorunun ne olduğunun anlaşılması için iki yoldaşımız Türkiye'de görüşmeler yapmak üzere görevlendirildi. Burada Mayıs 1976 başında bu iki yoldaşın eline Nisan 1976 tarihli, "Merkezin SEY hakkında Görüşleri" başlıklı bir belge ve bir bölgenin bu belgeye tavır takındığı "Bir Bölgenin Merkezin "SEY" hakkında görüşlerine cevabı" başlıklı bir belge geçti. Bu belgeler üzerinde yurtdışında henüz bir tartışma yürütülmemiş olduğu için, yurtdışından görüşmelerle görevlendirilmiş iki yoldaş "YD'den iki arkadaşın görüşleri" başlıklı bir belgede kendi tavırlarını yazılı hâle getirdiler.

Bu belgede, parti içinde yürüyen tartışmalar konusunda tavır takınılıyordu. KK tarafından dayatılan "SEY" tartışmasının yöntemi bağlamında bu belgede takınılan tavırda şunlar söyleniyordu:

"Merkezin yaptığı SEY tespiti, bizim eski görüşlerimizin (ki bunlar hâlâ teşkilatın resmi görüşleridir) tam tersi görüşlerdir. Açıktır ki ayrı bir SEY tespiti, ayrı bir devrim stratejisini ayrı bir çizgiyi beraberinde getirecektir. Bir komünist teşkilatın çizgi değiştirmesi ise, yalnızca merkezin ve bazı teşkilat kademelerinin isteği ile olmaz. Böyle önemli konular, önce merkezi bir yönlendirme ile tüm teşkilat kademelerinde tartışılır, tüm teşkilat kademelerinin temsil edildiği bir konferansta karara bağlanır, ondan sonra uygulamaya konur. Komünist teşkilatlarda ilke budur. Burada merkezin bu ilkeyi uygulamadığı görüşündeyiz. M.'nin eğilimi kendi eğilimini uygulama yönündedir. Biz buna kesinlikle karşıyız. Bugün teşkilatımız için geçerli olan görüşler hala Kaypakkkaya'nın görüşleridir. Ve bu bir konferans bu konuda karar verene dek böyle kalacaktır, kalmalıdır. Bu ilkenin çiğnenmesi önümüzdeki dönemde her teşkilat kademesinin kendi görüşlerini uygulamasını beraberinde getirebilir ki, bunun sakatlığı ortadadır.

Biz M.'nin bu konudaki tavrını hatalı buluyor ve ret ediyoruz. Ama bu ret etme, bizi tüm olarak merkezi ret etmeye götürmemelidir. Doğru tavır yanlış bulduğumuz görüşlere karşı, teşkilat içinde mücadele etmek, doğru görüşleri teşkilatın çoğunluğuna kavratmaya çalışmak olmalıdır. Biz devrim stratejisi konusunda görüş ayrılıklarının kaçınılmaz olarak örgütsel ayrılığı da beraberinde getireceğini görüyoruz. Bu konuda hayale kapılmıyoruz. Ama bugünkü dönemde görüş ayrılıklarının tam olarak ortaya çıkmadığını da görüyoruz. Önümüzdeki dönemde bu yüzden tartışma yoğunlaştırılmalı, görüş ayrılıklarının

üzerine gidilmeli, bunların ilkelerde mi yoksa günlük siyasi meselelerde mi olduğu tespit edilmeli, ilke ayrılıkları herkesin görüp kavrayacağı bir açıklıkla ortaya çıkarılmalıdır. Ancak böyle bir durumda örgütsel ayrılık gerekli ve kaçınılmaz ve teşkilat için, halk için zararlı değil, yararlı olur. Biz bu anlamda bir bölgenin merkezin tartışma yazısına verdiği cevabı –M.'yi ret eden tavrı dolayısıyla– hatalı buluyoruz."

KK'nin yazısı her ne kadar "SEY konusunda görüşlerimiz" başlığını taşıyorsa da, bir dizi konuda tavır takınan bir yazı idi.

Bizim için KK ile tartışmanın püf noktası SEY konusu değil, "Birlik ve Parti Meselesi" idi. "YD'den iki arkadaşın görüşleri " yazısında bu başlık altında şunlar söyleniyordu:

"Merkezin tartışma yazısının 6. sayfasında şöyle deniyor:

"Her şeyden önce şunu belirtmeliyiz. Biz Türkiye'de bulunduğumuz aşamada sadece bizim ML'yi temsil ettiğimiz iddiasında değiliz."

"Türkiye'de ML olma yolunda olarak adlandırabileceğimiz üç hareket olduğu görüşündeyiz. Bizim dışımızda … ve … de ML olma yolunda (Kastedilen o dönemde THKO'nun ve THKC'nin Mao Zedung'u keşfetmiş olan, SB'nin de sosyal emperyalist olduğunu keşfetmiş olan gruplar idi. Sonradan Halkın Kurtuluşu ve Halkın Yolu adlı dergileri çıkaran gruplar–BN) hareketler olarak görüp, değerlendiriyoruz."

Merkezin bu görüşleri kanımızca yanlış ve tutarsızdır. Yanlıştır çünkü aralarında birçok temel meselede ayrılık olan üç ayrı örgütü de ML (olma yolunda) olarak görmektedir. Tutarsızdır çünkü kendi kendini ret eder durumdadır. Şurası açıktır ki ML bir tanedir. Aralarında ilkelerde ayrılık olan üç ayrı örgütü de ML (olma yolunda) olarak değerlendirmek yanlıştır. Bize göre teşkilatımız ML ilkeler temelinde modern revizyonizme karşı amansız bir mücadele içinde kurulmuş, ana hattıyla ML bir ve tek teşkilattır. Bugünkü dönemde bizim dışımızda bazı teşkilatlar da bazı temel meselelerde bize yakın görüşler savunmaya başlamıştır. Biz bunları devrimci teşkilatlar olarak değerlendiriyoruz. (Sizin saydıklarınız dışında Şafak'ı da bunlara sayıyoruz.) Bugünkü dönemde bu teşkilatlarla eylem birlikleri kurulabileceği ve her somut durumda kurulması için çabalanması gerektiği görüşündeyiz. (Eylemde birlik, ajitasyon propagandada serbestlik temelinde)

Komünistlerin tümünün bir örgüt (örgütümüz) içinde birleştirilmesinin yolu, doğru siyasi çizgimizi geliştirmek ve bunu pratiğe uygulamaktır. Biz birlik meselesini kısaca böyle görüyoruz. (Bu konuda görüşlerimiz daha geniş olarak Komünist sayı 3'te vardır.)

Örgümüzün diğerleriyle aynı kefeye atılmasına kesinlikle karşıyız. Bunu partinin varlığının inkârı olarak değerlendiriyoruz. Böyle bir durumda merkez neyin merkezi olduğu sorusuna cevap vermelidir. Merkezin tavrı bir yerde kendi kendini inkâr anlamına gelmektedir. Eğer partinin varlığı gerçekten ret ediliyorsa, o zaman merkezin kimseden parti disiplini beklemeye de hakkı olmaz."

Aynı yazıda "Aramızdaki görüş ayrılıklarının ele alınması yöntemi" başlığı altında da şunlar söyleniyordu:

"Görüşümüze göre önümüzdeki dönemde tüm teşkilat içinde yoğun bir tartışma kampanyası açılmalıdır. Bu tartışmada çeşitli bölgelerin görüşleri tüm bölgelere ulaştırılmalıdır. Açıklığa kavuşturulması gereken meseleler tespit edilmeli ve tartışma bu noktalar üzerinde yoğunlaştırılmalıdır. Ondan sonra her

bölgeden gelecek seçilmiş delegelerle bir konferans toplanmalı ve bu konferansta parti çizgisi kesinlikle tespit edilmeli ve yönetici organlar seçilmelidir. Bizce tek doğru yöntem budur."

YD Yönetim Kademesinin görevlendirdiği yoldaşlarımız 1976 Haziran ayında hem kendine TKP/ML Hareketi Merkezi adına konuşan kesimin temsilcileriyle, hem de bu kesimin disiplinini tanımayan kesimin temsilcileriyle görüşmeler yürüttü. Bu görüşmelerde yazıda savunulan görüşlerimiz aktarıldı. Özellikle merkez adına konuşan arkadaşlara, bizim partimizin, kimi devrimci örgütlerle aynı kefeye konması hâlinde bu görüşleri savunan ve uygulamaya kalkan bir merkezin disiplinine uymayacağımız hiçbir yanlış anlamaya meydan vermeyecek açıklıkta anlatıldı. Bizim yurtdışında TKP/ML YD adına yürüttüğümüz faaliyetlere aynen devam etme niyetimiz açıklandı. Bir konferansta tartışılan sorunlar sonuçlanana kadar, parti çizgisinin (İK çizgisinin) savunulmasının görev olduğu ve bizim bunu yapacağımız anlatıldı.

Merkez adına konuşanların en kısa zamanda yazılı olarak tavır takınması istendi.

22.7.1976 tarihli "TKP(M-L) Hareketi YD Komitesi'ne" başlığını taşıyan bir mektupta merkez bizden:

–Uluslararası ilişkilerde TKP/ML'nin Türkiye'deki ML parti olarak tanıtılmaktan vaz geçmemizi, Türkiye'de ML bir partinin "bizim gibi ML olma yolunda ilerleyen devrimci hareket ve grupların ortak çabalarının bir sonucu olarak ortaya çıkacağı"nı anlatmamızı talep ediyordu. Yani bizden merkezin parti tasfiyecisi görüşlerini savunmamız isteniyordu.

–Dışa yönelik faaliyetlerde, çıkartılan kitle gazetesinin, "teşhir görevini yerine getiren bir organ olarak çıkartılması ve tartışılan ideolojik politik konularla ilgili yazılara yer verilmemesi" direktifi veriliyordu! Aslında bu partinin geçerli görüşleri temelinde propaganda yapılmasının yasaklanması idi.

–Merkez mektubunda, ideolojik siyasi yayın organı konusunda aynen şunları yazıyordu:

"KK içinde bulunduğumuz tartışma ortamını dikkate alarak merkezi veya bölgesel ideolojik, politik nitelikte bir yayın organı çıkartılmasının birliğe zarar verici davranış olacağını tespit etmiştir. Bu şartlarda KK "Tartışma yayın Organı" dışında herhangi bir yayın organı çıkartma çabasında olmadığı gibi bu yoldaki bölgesel önerileri de ret etme durumundadır. YD komitesince yayınlanan Komünist dergisinin durumu da genel karar içinde değerlendirilmiş ve tartışma kampanyası sonuçlanıncaya dek "Komünist"in yayınlanmamasına karar verilmiştir."

Bunlar açıkça, Merkez'in parti propagandasına son verilmesini istemesi, açıkça partiyi tasfiye anlamına geliyordu.

Bu yazı yurtdışındaki teşkilat içinde bütün teşkilata dağıtıldı, tartışıldı, bütün yoldaşların görüşleri toplandı. Yapılan YD kademesi toplantısında parti ve sempatizan teşkilatı içinde yürütülmüş tartışmaların sonucu olarak bir cevabi mektup yazıldı. Bu mektubun girişinde şöyle deniyordu:

"YD çalışmaları ile ilgili olarak almış olduğunuz kararların birçok hatalar taşıdığını ve buradaki pratik faaliyetlerimizi önemli ölçüde aksatacak nitelikte olduğunu tespit ettik. Ayrıca bu kararlarla ilgili olarak aynı mektupta getirilen ve bizler için yeni ve şaşırtıcı olan birçok görüşle karşı karşıya bulunmaktayız. Bu görüşler partimizin varlığı ve geleceği

ile ilgili olduğundan hayati önem taşımaktadır. Görüşümüze göre alınan kararlardaki hatalar bu yeni görüşlerden kaynaklanmaktadır. Onun için aşağıdaki yazıda esas olarak bu yeni görüşler hakkındaki fikirlerimizi ve eleştirilerimizi getirmeye çalıştık. Ayrıca iletilen kararların da uygulamaya konmasından önce aşağıda belirtmiş olduğumuz görüşler ışığında yeniden gözden geçirilmesinin gerekli olduğunda görüş birliğine vardık."

KK ile tartışmada en önemli sorun partinin varlığının kabulü sorunu idi. Bu konuda KK'ye verilen cevapta şunlar söyleniyordu:

"Yoldaşlar, burada ilk göze çarpan KK'nin bugün ülkemizde bir KP olduğu gerçeğini ret ettiği, TKP/ML'nin varlığını inkâr ettiğidir. Aynı nedenle olacak ki, karar metninde partimizin isminin kullanılmasından titizlikle kaçınılarak, "Hareketimiz" deyimi kullanılıyor. "Hareketimizin" proletarya partisi oluşturma doğrultusunda (inşa değil) gelişen bir hareket olarak gösterilmesinde, KK'deki yoldaşların bu kararları, ülkemizde bir KP olmadığını –TKP/ML'nin olmadığı– var sayarak aldığını göstermektedir. Hatta KK daha da ileri giderek, "hareketimizin" ML olup olmadığı konusunda da şüpheler yaratıyor. (…)

Biz partimizin başından beri ana hattıyla ML olduğu görüşündeyiz. Eğer KK buna katılmıyorsa bunu açıkça belirtmesini istiyoruz. Aynı şekilde TKP/ML'nin varlığını, onun bir proletarya partisi olduğunu ret ediyorsa, bunu açıkça belirtmesini istiyoruz. Çünkü bu konunun sallantıda bırakılacak bir yanı yoktur."

Biz bu mektubu Eyül ayında KK'ye ulaştırdık. Bu arada fakat Türkiye'de bölgelerde birçok gurup KK'nin disiplinini tanımayacağını ilan etmişti. Biz merkezin disiplinini tanımadığını ilan eden ve aslında partiye sahip çıkılma konusunda aynı safta olduğumuz gruplarla da T. de YD temsilcisi olarak çalışan yoldaş üzerinden ilişki ve tartışmalarımızı sürdürüyor, elimizden geldiğince erken bir bölünmeyi engellemeye çalışıyorduk.

Eylül ayındaki mektubumuza gelen 19 Ekim 1976 tarihli cevabi mektupta, KK, getirdiğimiz eleştirileri tümden ret ediyor ve mektubun sonunda şu meselelerle ilgili tavrımızı acilen belirtmemizi istiyordu:

"a) TKP/ML Hareketi'ne ve onun KK tarafından temsil edilen merkez önderliğine bağlı olup olmadığınızı açıkça belirtiniz.

b) Örgüt yıkıcısı guruba karşı açık tavrınızı belirleyiniz.

c) Ayrılma durumunuz yoksa alınan kararları derhal uygulayınız.

d) Temsilcilik konusunda ilgili arkadaşa talimat vererek, disipline uymasını sağlayınız.

e) Bu yazımızı, kararlarımızı bildiren yazı ve sizin yazılarınızla birlikte tüm kadrolara dağıtınız.

f) Bildiri, mesaj A. gazetesindeki tavır ile ilgili son dönemdeki hatalı tavrınızın açık özeleştirisini yapınız.

Bütün bu meselelerle ilgili tavrınızı en kısa süre içinde belirleyiniz.

Bu meselelerle ilgili tavrınızı ortaya koymadığınız sürece, sizleri hareketimizin bir parçası olarak görmemiz imkânsız kalacaktır.

Kararınızın olumsuz olması durumunda, TKP(ML) Hareketi'yle ve bu adla yürütülen çalışmayla hiçbir ilginiz kalmayacaktır."

Biz, 25 Kasım 1976'da, TKP/ML YD adına 29 sayfalık bir belgede tavrımızı takındık. Belgenin sonunda tavır takın-

mamız istenen konularda tavrımızı şöyle belirledik:

"a) "TKP(ML) Hareketi"ne ve onun KK tarafından temsil edilen merkezi önderliğine bağlı değiliz. Bu hareketi partimiz içinde bir hizip olarak değerlendiriyoruz. Bağlı olduğumuz örgüt TKP/ML'dir.

b) "KK"nin "örgüt yıkıcısı" olarak adlandırdığı grubu, ana hattıyla doğru, örgüt içi mücadele yöntemleri konusunda hatalı olarak değerlendiriyoruz. Bu örgüt kademesinin "örgüt yıkıcısı" olmadığı görüşündeyiz. Esas "örgüt yıkıcısı"nın KK olduğu görüşündeyiz.

c) Bizim TKP/ML'den ayrılma diye bir meselemiz yoktur. TKP(ML) Hareketi'nin aldığı kararları uygulamıyoruz. Çünkü bu kararlar partiyi tasfiye amacıyla alınmış kararlardır.

d) Arkadaşa talimat verilmiştir. Temsilcilik kurumu sürecektir. YD teşkilatının disiplinine bağlıdır.

e)Yazıları dağıtıyoruz. Bunu KK karar aldığı için değil, yararlı gördüğümüz için yapıyoruz.

f) Hatamız olan konularda özeleştiri yapmaya her zaman hazırız. Hatalı gördüğümüz noktaların özeleştirisi bu yazımızda vardır. (Yazdığınız yazınında geçen konularla ilgili.)

Talep ve tekliflerimiz: (eğer TKP/ML Hareketi'nin TKP/ML içinde çalışmaya niyeti varsa şunlardır:

–Bu yazıyı kadrolara dağıtın ve bu yazıya yazılı tavır takının.

–TKP/ML Hareketi adlı fraksiyonu dağıtın. Bu fraksiyon tasfiyeci bir fraksiyondur. Partimize çok ağır zararlar vermiştir.

–KK bu fraksiyonun bir numaralı sorumlusudur. KK özeleştirisini yapmalı ve geri çekilmelidir.

–Uygun yollarla ve tüm kadroların fikri alınarak (Bunun nasıl yapılabileceği konusunda görüşlerimizi burada yazmayı gerekli görmüyoruz. Herhâlde demagojiye fırsat vermemek için, bu işin "KK" siz de yapılabileceği görüşünü olduğumuzu belirtelim) yeni bir KK seçilmeli. Bu KK kongreyi hazırlamakla görevlendirilmelidir.

–Kongre yapılana dek 5 temel belgedeki görüşler, bütün kadroların üzerinde birleştiği yanlışlar düzeltilerek, partimizi bağlar.

–KK parti disiplinine uymalı, bunu ret edersi ihraç edilmelidir."

"KK"nin 12 Ocak 1977'de YD ile ilgili yazısı" başlıklı bir belgede KK, bize, kendisi için sorunun artık "YD'nin üst kademesindeki yöneticilerin iknası sorunu olmaktan çıktığı"nı, sorunun artık "Bu kişilerin anlayışlarının teşhiri ve mahkûm edilmesi, tabanın devrimci saflara kazanılması sorunu" olduğunu bildirdi.

Söz konusu belgenin sonunda KK tasfiyecilik konusunda tavır takınıyor şöyle diyordu:

"Arkadaşların yönelttikleri tasfiyecilik suçlamasına gelince; TKP/ML Hareketi açısından bunun sözünün daha edilemeyeceğini, hareketimizin bir atılım içine girdiğini bilen bütün kadrolar, bu suçlamaya sadece gülmektedirler. Ancak sizler için aynı şeyler söylenemez. Hareketimizi hatalı bir yönde ilerletmeye çalışan sizler gerçek tasfiye rolünü oynayan ve tasfiyeci adıyla anılmaya layık kişilersiniz. Bize gelince, siz de dâhil olmak üzere bütün oportünist karargâhları tasfiye etmeye ve halkımızın davasını başarıya ilerletmeye kararlıyız. Bu yolda tüm engelleri aşma azmimizi bir kez daha belirtiyoruz."

Buna ne denir? Kâğıt sabırlıdır. Ve zaman en iyi hakemdir. Bu mektubu yazanlar bugün nerededir? Bizim yerimiz bellidir. TKP/ML içinde

İK'nın ana hattı doğru çizgisindeki hataların doğru eleştirisini yaparak partiyi Bolşevikleştirme yönünde ilerletenler biziz. SEY konusunda Türkiye Komünist Hareketi içinde en doğru çözümlemeyi yapıp ortaya koyan örgüt biziz. KK'nın ardılları, önce kendi kendilerini tasfiye ettiler. İK'yı ve Mao'yu küçük burjuva köylü devrimcisi ilan ettiler bir ara. Sonra onu yeniden keşfetti bir bölümü. Sallanıp durdular. Büyük bölümü zaten devrimci safları bıraktı ya da devrimciliği internet ortamında nostaljik takılmalara sığdırdı. Herkes kendine yakışanı yapıyor sonuçta.

Neden bunca alıntı?

Görüldüğü gibi bizim KK hizbinden ayrılmamızın temel nedeni ve gerekçesi hiçbir biçimde onların SEY konusunda getirdiği görüşleri değildir. Bu görüşlerin tartışılması, bir kongre ile sonuçlandırılması mümkündü. Biz bunu ret etmedik, tam tersine en baştan itibaren bunun yapılmasını istedik. Bir şartla, bütün partinin seçilmiş delegelerle temsil edeceği bir kongreye kadar İK'nın görüşlerinin, parti çizgisi olarak hep birlikte savunulması şartıyla!

KK ise, bir yandan partinin varlığını ret edip, diğer yandan fakat tepeden inme bir yöntemle geliştirdiği kendi çizgisini parti disiplini adına uygulatmaya kalktı. 1976 ayrılığının nedeni budur. İbo Can arkadaşın sözünü ettiği KK'nin "özeleştiri"sine gelince: Bu özeleştiri tepeden inmeci yönteme karşı başkaldıran kadroları kaybetmemek için kaleme alınmak zorunda kalınan, hatanın derinliğini kavramayan, "bölünmeyi önlemek için taviz verme" olarak değerlendirilen sözde bir özeleştiridir. Bir diğer yanıyla öyle bir özeleştiridir ki bu, partinin İbo'dan sonra geri kalan yönetici kademesinin bütün hatalarını, partinin aslında parti olmadığının ispatı için kullanan, tasfiyeciliğin temellerini "özeleştiri" adı altında ortaya koyan, parti tarihi açısından bir utanç belgesidir.

Ali Taşyapan, "Duvarın İki Yakası"nda bu özeleştiri hakkında şunları söylüyor:

"Örgütün bölünmesini önlemek için tavrımızı gözden geçirdik, hatalarımızı ortaya koyduk, önemli tavizler verdik. Örneğin, yeni tezi darbeci bir şekilde örgüte sunduğumuzu, örgüt iradesini hafifsediğimizi, özeleştiri yapıp tezi geri çekeceğimizi, ama kendimizi aşmak için de kuralına uygun bir örgüt içi teorik tartışma kampanyası başlatmamız gerektiğini, kampanya bitimine dek örgüt çizgisini eski görüşlerimizin temsil ettiği gerçeğine riayet edeceğimizi vurguladık." (Age., s.352-353) (Ali Taşyapan yanlış "hatırlıyor". Merkezin "özeleştirisi"nin hiçbir yerinde kampanya bitimine dek parti görüşlerinin savunulacağı şeklinde bir tavır yoktur. Tersine yukardaki belgelerde görüldüğü gibi, en iyi hâlde parti çizgisinin savunulmasının askıya alınması vardır!-BN)

Gerçekler inatçıdır!

KK'nin partinin hatalarını aşarak partiyi ilerletmeye çalıştığı, KK'ye karşı çakanların ise özeleştiriye vs. karşı olduğu efsanesinin gerçeğini öğrenmek isteyenler için okuma önerisi:

Ayrıntı yayınlarından 2020'de yayınlanan "İbrahim Ünal, Tarihe Not/Akılda Kalanlar (1976-1980)" adlı kitabı okumalarını öneririz.

Bu kitabın 333-362 sayfaları arasında YD Bölgesi'nin bu dönemdeki durumu hakkında bilgiler ve belgelerden alıntılar vardır. Orada 1981 bölünmesinden bu yana Bolşevik saflarda yer alanların, KK belgeleri ortaya çıkmadan partinin genel görüşleri hakkında yaptıkları değerlendirmelerinden alıntılar da vardır. ●

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBÎN

stêrka bolşewîk

WEŞANA VEDORA MARKSÎST-LENÎNÎST (KURDİSTANA BAKUR)

Garê'ye Askeri Harekât Fiyaskoyla Sonuçlandı

10 Şubat 2021'de, sömürgeci Türk devleti Güney Kürdistan'ın Garê bölgesine yönelik bir harekât başlattı. Savaş uçakları, İha, Siha ve "Özel Birlikler" bu harekâtta yer aldı. Garê harekâtı, PKK'ye askeri darbe vurma yanında PKK'nin elinde rehin tuttuğu 13 asker-polis-Mit ajanını kurtarmak amacıyla yapıldı. Garê harekâtı, PKK'ye karşı yürütülen savaşın bir parçası olan bir harekâttır. Faşist devletin bu askeri harekâtı, gerillanın direnişi ile karşılaştı ve askeri açıdan harekât fiyasko ile sonuçlandı. Böylelikle RTE'nin önceden duyurduğu müjde verme haberi kursağında kaldı.

PKK'nin 5-6 yıldır esir tuttuğu 13 kişinin ölümünün sorumlusu faşist Türk devletidir. Çünkü faşist devlet, PKK'nin elinde tuttuğu 13 kişinin harekât sırasında ölümünü göze alarak bu harekâta başlamıştır. Faşist devlet, Garê'de uğradığı yenilgiyi ve 13 kişinin ölümünü PKK'yi teşhir ve tecrit etme, HDP'yi yasaklama, burjuva muhalefeti HDP'ye karşı tavır almaya zorlamak için kullanmaktadır. Askeri harekâtın fiyaskoyla sonuçlanması üzerine ülkelerimizde HDP'ye yönelik operasyonlara girişilmiş ve yüzlerce kişi gözaltına alınmıştır.

Sömürgeci Türk devleti, terörizme karşı mücadele adına Kürt öncü güçlerini yok etmeye yönelmiştir. Batı Kürdistan'ın bir bölümünü işgal eden sömürgeci Türk devleti, "terörizme karşı savaş" bahanesi arkasına sığınarak işgal bölgelerine yenilerini eklemek istemektedir! Güney Kürdistan'da, terörizme karşı mücadele adına Medya Savunma Alanları'nda onlarca askeri üs kurulmuştur. Faşist Türk devleti, Kürt öncü güçlerini yok etmenin adını "terörizme karşı savaş" olarak adlandırmaktadır! "Terörizme karşı savaş" adına, savaş güçleri yurtdışı görevlerine, işgal savaşlarına gönderilmektedir. Faşist Türk devleti açısından "terör" ve "terörizm" gerçekte, doğrudan kendi kontrolleri altında olmayan herkes, her harekettir. Onlara göre; Kürt halkının mücadelesi, kendi devletini kurması için yürüttüğü mücadele "terör"dür! Rojava halklarının kendi örgütlenmelerini yaratmaları "terör"dür! Kuzey Kürdistan'da 37 yıldan bu yana yürütülen mücadele 'terör'dür, terörizmdir!

Sömürgeci Türk devleti, terörizme karşı mücadele adına halklara saldırıyor. Sömürgeci devletin "terörizme karşı savaş" söylemi sahtekârlıktır. En büyük terörist sömürgeci Türk devletinin ta kendisidir. İçte ve dışarda devlet terörü uygulayanlar, terörizme karşı mücadele edemez. Sömürgeci faşist devletin hayali Misak-ı Milli'nin gerçekleştirilmesidir. "Terörizme karşı savaş" bahanesi arkasına sığınan

sömürgecilerin esas amacı PKK'nin askeri gücünü yok etmektir. Terörizm faşist Türk devletini karakterize eden, emperyalist, gerici saldırgan güçlere yakışan bir kavramdır. PKK, Kürt ulusal mücadelesinin en önemli unsurlarından biridir. Faşist Türk devletine karşı yürütülen ulusal hak mücadelesi haklıdır. Faşist Türk devletinin yürüttüğü savaş haksız, gerici, yayılmacı, sömürgeci, terörist bir savaştır.

Faşist Türk devletinin Kürdistan parçalarında yürüttüğü savaş, gerçekte yalnızca PKK'ye karşı değil, yalnızca Kürt ulusunun ulusal mücadelesine karşı değil, aynı zamanda Kuzey Kürdistan-Türkiye'de tüm milliyetlerden işçilere, köylülere, emekçilere yönelen bir savaştır. Bu savaş aş, ekmek, eşitlik, demokrasi vb. isteklere karşı, haksızlığa, ezilmeye başkaldırıya karşı bir savaştır. Bu savaş, bu savaşa destek veren emekçileri bozan, onları hâkim sınıflarla aynı cepheye koyan, emekçileri birbirine düşman eden bir savaştır. Hâkim sınıfların bu savaşına aktif veya pasif destek, hangi milliyetten olursa olsun tüm işçiler, köylüler emekçiler için kendi etini yemek, kendi kanını içmek demektir.

Düzenin adı demokrasi! Gerçekte ise koyu bir faşizm hüküm sürüyor ülkelerimizde. Zindanlar devrimcilerle, yurtsever emekçilerle dolu, işkence tezgâhları harıl harıl çalışıyor. Hâkim sınıflar, şimdi elindeki tutsakları ya teslim olmak, ya da yok edilmek alternatifiyle karşı karşıya bırakıyor. Şimdi yine binlerce Kürt yurtseverleri onurlarını korumak için açlık grevinde. Demokratik olduğu söylenen ülkede, gerçekleri yazmak-yaymak can bedelini göze almayı gerektiriyor. Onlarca gazeteci zindanlarda. İnsan hakları ihlalleri saymakla bitmiyor. Hâl böyleyken, "demokrasi-hukuk" laflarını dillerine pelesenk etmişler. Ne sahtekârlık.

Bu sahtekârlar fiyasko operasyonlarının üstünü örtmek için saldırganlığı o derece ilerlettiler ki, yaptıkları propaganda ve kışkırtmalarda salyalar akıtarak kullandıkları dil tam çukurdur. Türk şovenizminin-ırkçılığının dozunu artırmak için her türlü söylemi mubah görüyorlar. Milliyetçi duyguları körükleyerek itlerini galeyana getirme çabalarını da arttırıyorlar. Kendilerine muhalefet yaftası takmış olan CHP/İYİ parti temsilcileri faşist devletlerinin terörüne sahip çıkarken, devleti yönetenlerin daha da gerisine düşmekte, çözüm sürecinde Kürt hareketi ile masaya oturulması eleştirilmektedir! Hem devlet terörünü uygulayanlar hem de ona çanak tutanlar her zaman olduğu gibi bir kez daha aynı cephede birleşmektedir.

Kürt halkı, er geç, kurtuluşun Türk, Fars, Arap milliyetçiliğine karşı Kürt milliyetçiliğine sarılmakta değil, faşist T.C., faşist Irak, dinci faşist İran ve faşist Suriye rejimlerine karşı; Türk, Arap, Fars, Ermeni, Çerkez vb. bütün milliyetlerden işçi ve emekçilerle birleşerek savaşmakta, bu rejimleri yıkarak işçilerin-köylülerin devrimci-demokratik rejimlerini kurmakta, sınıf mücadelesi ile sosyalizme ilerlemekte olacağını görecektir.

Devrim kasırgası, o zaman bugünün zalimlerini, dünün Dehakları gibi, önüne katıp, kahredecektir.

Biz faşist devletin derhal işgal ettiği bütün alanlardan çekilmesini talep ediyor, Güney Kürdistan'da Garê'ye karsı hunhar saldırıyı lanetliyoruz... Faşist devlet PKK savaşında tarafların elinde bulunan savaş esirlerinin infazını savaş suçu olarak değerlendiriyor, lanetliyoruz. PKK'nin elinde bulunan savaş esirlerinin de, devletin zindanlarında bulunan PKK'li savaş esirlerinin de derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

Kahrolsun sömürgeci Türk faşizmi!

Yaşasın halkların devrimci mücadelede birliği!

17 Şubat 2021 ●

ULUSAL HAREKETE YAKLAŞIMDA ÇIKIŞ NOKTALARIMIZ VE PKK

Kürdistan klasik bir sömürge değildir, yarı-sömürge hiç değildir. Ama Birinci Dünya Savaşı ertesinde emperyalist güçlerin bölgeyi yeniden şekillendirme sürecinde dört gerici, karşı devrimci devlet tarafından paylaşılmış, bu devletler tarafından ilhak edilmiş iç sömürgedir. Dört parçaya bölünmüş Kürdistan'ın her parçasında egemen devlet gücü ile Kürt ulusu arasındaki ulusal çelişme baş çelişmedir. ML komünist devrimciler açısından bu çelişmenin işçi sınıfı öncülüğünde ulusal demokratik halk devrimi ile çözülmesi işçiler-emekçiler açısından en doğru çözümdür. Fakat komünistlerin, komünist örgütlerin güçsüz olduğu ortamda, sorunu Kürt burjuvazisi önderliğinde kendi bağımsız devletini kurmak hedefiyle yürüten ulusal kurtuluş hareketleri alanda esas güç konumundadır. Burada alandaki en güçlü örgütlerden biri olan PKK'nin, gelinen yerde programatik düzlemde "ulusal devlet kurma" iddiasından çoktan vaz geçmiş olduğunu, onun teoride devletsiz bir çözümden yana olduğunu belirtelim. Tabii pratik onun egemen olduğu alanlarda adı ne olursa olsun devlet yapası oluşturmaya yöneldiğini gösteriyor. -

Bizim işçi sınıfının komünist örgütlenmeleri önderliğinde olmayan ulusal kurtuluş hareketlerine yaklaşımımızda çıkış noktalarımız şunlardır:

1) Sömürge ve bağımlı ülkelerde reformcu ve devrimci ulusal hareketler arasında mutlaka ayrım yapılmalıdır.

"Ulusal-reformist ve ulusal devrimci yönelimler arasında farkın anlaşılmaması, burjuvazinin kuyruğuna takılma siyasetine, proletaryanın kendisini burjuvaziden yeterince açık olmayan bir şekilde siyasi ve örgütsel olarak ayırmasına, en önemli devrimci şiarların (özellikle tarım devrimi şiarının) örtbas edilmesine vs. götürür." [(1)]

2) Ulusal devrimci kurtuluş hareketi, *"emperyalizmi... zayıflatmaya, devirmeye yönelik"* [(2)] harekettir.

3) Komünistler, ulusal reformist hareketler tarafından da temsil edi-

1 Komünist Enternasyonal VI. Dünya Kongresi Tutanakları, "Sömürgeler ve Yarı-Sömürgelerde Devrimci Hareketler Üzerine" Tezler, 1928, "Leninizm Dizisi, 6. Defter", "Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu", s. 156, İnter Yayınları, birinci basım, Mart 1990, İstanbul

2 Stalin, Leninizm Dizisi, "Ulusal Sorun Ve Sömürge Sorunu, 6. Defter, s. 11, İnter Yayınları, birinci basım)
Ulusal reformcu hareket, "emperyalizmi sağlamlaştırmaya ve sürdürmeye yönelik" (aynı yer) harekettir.

len, ulusal baskıya karşı çıkan demokratik yönü desteklerken, reformistlere karşı kararlı bir mücadele yürütmekle ve ulusal devrimci hareketleri desteklemekle yükümlüdürler. Ulusal devrimci hareketlere desteğin ne ölçüde olacağını belirleyen ise, bu hareketlerin komünist harekete karşı tavrıdır.

"Komünistler olarak biz, sömürgelerdeki kurtuluş hareketlerini, bu hareketler ancak gerçekten devrimci olduğu ve bizim, sömürülen yığınlarla köylüleri devrimci bir ruhla örgütleyip eğitme çalışmalarımızı engellemediği ölçüde desteklemeliyiz ve destekleyeceğiz. Eğer bu koşullar yoksa bu ülkelerdeki komünistler, İkinci Enternasyonal'in kahramanlarını da kapsayan reformcu burjuvaziyle savaşmalıdırlar." [3]

Bu ilkelerden hareket ederek, somutu, Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen Kürt ulusal kurtuluş hareketinin niteliğini değerlendirirsek biz şunları tespit ediyoruz:

PKK'nin daha ilk çıkış noktasında gericilikle ve emperyalizmle anlaşma ve işbirliğine açık olduğu ilk ortaya çıktığı dönemde Rus sosyal emperyalizmine karşı takındığı, onu dost, hatta sosyalist gören tavrı ile ve faşist T.C. dışındaki bölgesel sömürgeci devletlere karşı tavrı ile belli idi. Biz, bu yüzden PKK'yi çıktığı andan itibaren, faşist T.C. devletine karşı haklı bir silahlı mücadele yürüten reformcu ulusal hareket olarak değerlendirdik. PKK'nin mücadelesindeki haklı ulusal isyancı yanı destekledik. Fakat PKK'nin reformcu ve emperyalizmle uzlaşmaya açık çizgisini eleştirdik. Gelişmesi içinde teoride sivil toplumcu bir çizgiye evrilen PKK'nin, gerek teorik olarak savunduğu görüşlerle; gerekse Ortadoğu somutunda, Rojava'da emperyalistlerle, gerici, faşist rejimlerle kurduğu ittifaklarla devrimci ulusal hareket kategorisinde ele alınamayacağı açıkça belgelidir. PKK, bugün emperyalist güçlerle işbirliği içinde hareket eden bir güç konumundadır. PKK'nin faşist T.C.'ye karşı yürüttüğü haklı, reformist ulusal kurtuluş mücadelesi, başta ABD olmak üzere emperyalist büyük güçler tarafından T.C.'ye karşı kullanılmaktadır. PKK, Ortadoğu'da bütün şiddetiyle yürüyen, emperyalistler ve bölgesel gerici güçler arasındaki paylaşım savaşlarında kendini "emperyalistler arasındaki çelişmelerden yararlanan", "stratejik olarak kurduğu ittifaklarda gelişmeleri belirleyen taraf" olarak tanımlamaktadır. Bu kendi gücünü abartan yaklaşım temelinde PKK, Kürt ulusunun çıkarını Türkiye'ye karşı olan emperyalist güçlerle, öncelikle AB ve ABD ile işbirliğinde görmektedir. PKK, eninde sonunda Batılı emperyalistlerin PKK'yi resmen de müttefik güç olarak tanıyıp, Türkiye'ye karşı mücadelesinde açıkça taraf olacağını düşünmekte, buna göre siyaset belirlemektedir.

3 Lenin, "Ulusal ve Sömürgesel Sorunlar Komisyonunun, Komünist Enternasyonal İkinci Kongresine Sunduğu Rapor", Bkz. "Ulusal Sorun ve Ulusal Kurtuluş Hareketleri", s. 406, Sol Yayınları, Ağustos 1979

Komünistler tarafından desteklenmesi gereken ulusal hareketler **devrimci ulusal hareketlerdir**. Komünist Enternasyonal'in İkinci Kongresi'nde Lenin tarafından sunulan rapor üzerine tartışmada ulusal hareketlere yaklaşım ortaya konulmuştur. Lenin, karar hakkında tavır takınırken yapılan değişikliğin anlamını şöyle ifade eder:

"Bu değişikliğin anlamı şudur: Biz komünistler olarak sömürge ülkelerde burjuva kurtuluş hareketlerini ancak bu hareketler gerçekten devrimci ise, bunların temsilcileri bizim köylüleri ve geniş yığınları devrimci bir ruhla (yani, burjuvazinin ve toprak ağalarının iktidarını yıkma ruhuyla –BN) eğitmemizi ve örgütlememizi engellemezlerse desteklemek zorundayız ve destekleyeceğiz. Buna karşı eğer bu koşullar yoksa o zaman bu ülkelerdeki komünistler reformist burjuvaziye ki bunlara II. Enternasyonal'in kahramanları da dâhildir, karşı mücadele etmek zorundadır." [4]

Desteklenmesi gereken ulusal hareketin hangileri olması gerektiği bağlamında Stalin şöyle der:

"… Burada söz konusu olan, emperyalizmi sağlamlaştırmaya ve sürdürmeye yönelik hareketler değil, onu zayıflatmaya, devirmeye yönelik ulusal hareketlerin desteklenmesidir." [5] Kısacası bir bütün olarak emperyalist sistemi zayıflatan, onu yıkmaya yönelen ulusal hareketler, desteklenmesi gereken ulusal hareketlerdir. Bir bütün olarak emperyalizme darbe vuran ulusal hareketler devrimci ulusal hareketlerdir. Komünistler açısından bir bütün olarak emperyalizmi yıkmaya yönelmeyen, emperyalizmi zayıflatmayan ve reformist olan ulusal hareketler bir bütün olarak desteklenemez. Reformist ulusal hareketin desteklenmemesi, bu hareketlerin demokratik muhtevasının olmadığı anlamına gelmez.

PKK önderliğindeki ulusal hareketi bir bütün olarak ele aldığımızda ulusal devrimci bir hareket olarak değerlendirmek yanlıştır. Komünistlerin ulusal sorundaki çıkış noktalarını temel aldığımızda, PKK'nin devrimci olduğunu, emperyalizme darbe vurduğunu söylemek imkânsızdır. PKK, ulusal reformist bir hareket olarak ortaya çıktı. Gelişmesi içinde emperyalizmle işbirliğine açık yanı çok daha net olarak ortaya çıktı. Gelinen yerde uluslararası alanda komünist hareketin de güçsüzlüğü sonucu emperyalizmle yer yer açık işbirliği noktasında konakladı. Bu onun faşist T.C.'ye karşı mücadelede desteklenecek bir yanı yok anlamına, onunla sınırlı işbirliklerinin mümkün olmadığı anlamına gelmiyor.

Ocak 2021 ●

4 Aktaran H. Yeşil, "Ulusal Sorun Üzerine Eğitim Notları, s.201, YDİ Yayınları, Mart 1994, İstanbul

5 "Marksizm, Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu", Stalin, s.233, İnter Yayınları, 1996, İstanbul

BOLŞEVİK devrim

DÜZENİN "HATALARI"NI DÜZELTMEK BİR İŞE YARAMAZ!

HATA, DÜZENİN TA KENDİSİDİR!

Hâkim sınıflar birbirlerinin kirli çamaşırlarını ortaya seriyor. İktidar mücadelesi kızışıyor. İttifaklar tartışılıyor. RTE, Saadet Partisi'ni bölmeye çalışıyor! "Cumhur İttifakı" ile "Millet İttifakı" yeni ittifak arayışlarına yöneliyor. Bütün hesaplar, yapılacak yeni seçimde yüzde elli artı biri bulmak üzerine kurulu. Tabii bu arada eğer "Cumhur İttifakı"nın %50+1'i bulması tehlikeye girerse, seçim yasalarında gerekli düzenlemeleri yapma planları da gündemde.

Andaki muhalefet, şimdi bütün hesaplarını erken seçim üzerine kurmuş-gibi görünüyor. RTE'nin ve "Cumhur İttifakı"nın istemediği şartlarda bir seçimin mümkün olmadığının açık olduğu şartlarda, yalancı pehlivanlar gibi nafile erken seçim çağrıları yapıyor. "Millet İttifakı"nın parti şefleri bol keseden seçim tarihleri veriyor. Şimdiki en yakın tarih Haziran 2021! "Cumhur İttifakı" ise sürekli olarak erken seçimin gündemlerinde olmadığı, seçimlerin 2023 Haziran'ında yapılacağını açıklıyor. Bu bağlamda da hâkim sınıflar içindeki kör döğüşü daha da şiddetlenerek sürüyor.

Bütün bunların işçi sınıfı ve emekçiler açısından anlamı nedir? Bu kör döğüşünde işçi sınıfının, emekçilerin, ezilenlerin çıkarını savunan var mı? Lafa gelince, hepsi! Gerçekte, hiçbiri! Hepsi, hâkim sınıfların şu veya bu kesiminin ve kendi ceplerinin temsilcisi! Ezilenlere yalnızca seçimlerde oy deposu olarak ihtiyaçları var. Onun için "Millet İttifakı" ekonomik krizden, yoksulluktan, işsizlikten vb. bahsediyor. "Cumhur İttifakı" ise her şeyin güllük gülistanlık olduğunu açıklıyor!

Ülkelerimizdeki gündemi belirleyen hâkim sınıfların arasındaki dalaştır. Televizyon ekranlarında birbirlerine ettikleri laflar üzerine tartışıyorlar. İşçi sınıfı ve emekçiler açısından hâkim sınıfların kendi aralarındaki bu dalaş, yalnızca egemen sınıf temsilcilerinin gerçek yüzlerini biraz daha iyi tanıma ve bu dalaştan kendi iktidar mücadelesi için yararlanma açısından ilginçtir. Bugün işçi sınıfı ve ezilenlerin iktidar mücadelesi, hâkim sınıfların aralarındaki dalaştan yararlanacak düzeyde değil. Bugün bu dalaş yalnızca öğrenmek, ibret almak açısından ilginç.

Her şeyden önce, hâkim sınıfların hepsi sahtekârdır. Onlar, bugün ak dediğine, yarın kolaylıkla kara diyebilenlerdir. Bunların hepsini harekete geçiren temel dürtü çıkardır. Aralarındaki tüm ilişkilerin çıplak çıkar üzerine kurulu olduğunu gösteriyor bütün gelişmeler... Hâkim sınıflar arasındaki dalaş, düzenin pislik olduğunu gösteriyor yalnızca.

Reformistler işçi sınıfı, emekçiler ve ezilenlere, sorunun bu devleti ve düzeni reformlarla değiştirmek, iyileştirmek gerektiğini, mücadelenin bunun için yürütülmesi gerektiğini söylüyorlar. Yani bu düzeni, onun hatalarından arındırmamız gerektiğini vaaz ediyorlar bizlere! Hayır! Sorun, düzenin hataları sorunu değildir. Düzenin kendisidir hata! Sorun, onu ortadan kaldırmaktır. Yol devrimdir!

SÖMÜRGECİ FAŞİST TÜRK DEVLETİ,
GÜNEY KÜRDİSTAN'A DA SALDIRIYOR...

**FAŞİST T.C. VE TÜM EMPERYALİST GÜÇLER,
KÜRDİSTAN'DAN DEFOLUN!**

BOLŞEVİK PARTİZAN